

**ATTITUDI KOMPATI DWAR
PROBLI TA' SOĆJETÀ
SOĆJALI**

Il-lingwa u l-lingwa ta' l-Ewropa

Attitudnijiet komparativi lejn xi problemi tas-soċjetà

Riżultati u analizi ta' stħarriġkampjun fid-disa'
pajjiži tal-Komunità Ewropea fl-okkażjoni tas-Sena Internazzjonali tan-Nisa

Dokument imħejji minn Pierre Dieumegard għall-Ewropa-Demokrazija-Espe [ranto](#)

L-ghan ta' dan id-dokument “provviżorju” huwa li aktar nies fl-Unjoni Ewropea jkunu jistgħu jaraw dokumenti prodotti mill-Unjoni Ewropea (u ffinanzjati mit-taxxi tagħhom).

Jekk ma jkunx hemm traduzzjoni, iċ-ċittadini jiġu eskużi mid-dibattitu.

Dan id-dokument “Eurobarometer” kien ježisti biss bl-Ingliż, bil-Franċiż [u bil-Ġermaniż](#)f-fajl pdf tat-tip “immaġni”. Mill-fajlinizjali, ħloqna fajl ODT tat-tip ta ‘test, imħejji minn softwer Libre Office, għal traduzzjoni awtomatika f’lingwi oħra. Ir-riżultati issa huma [disponibbli fil-lingwi uffiċċiali kollha tal-Unjoni Ewropea](#).

Huwa mixtieq li l-amministrazzjoni tal-UE tieħu r-responsabbiltà għat-traduzzjoni ta’ dokumenti importanti. "Dokumenti importanti" mhumiex biss li ġiġiet u regolamenti, iżda wkoll l-informazzjoni importanti meħtieġa biex jittieħdu deċiżjonijiet infurmati flimkien.

Sabiex niddiskutu flimkien il-futur komuni tagħna u nispermettu traduzzjonijiet affidabbli, il-lingwa internazzjonali Esperanto tkun utli ħafna minħabba s-sempliċità, ir-regolarità u l-preċiżjoni tagħha.

Ikkuntattjana:

[Kontakto \(europokune.eu\)](#)

<https://e-d-e.org/-Kontatti-EDE>

Tabella tal-Kontenuti

Introduzzjoni.....	5
Parti 1: Ir-riżultati ewlenin tar-riċerka.....	8
I Il-problema tal-istatus tan-nisa: l-importanza tal-problema, il-perċezzjoni u l-valutazzjoni tal-bidla.....	9
1. L-importanza tal-problema.....	9
2. Perċezzjoni u valutazzjoni tal-bidla.....	13
II Il-chances tan-nisa u l-irġiel qabel il-ħajja.....	23
1. Is-sentenza ġenerali.....	23
2. Għaliex in-nisa huma inqas probabli?.....	27
3. Oqsma ta' diskriminazzjoni.....	31
III L-aspirazzjonijiet rispettivi tan-nisa u l-irġiel biex itaffu d-differenzi fir-rwoli soċjali.....	37
1. X'tixtieq il-maġġoranza?.....	37
2. "Femminiżmu"	40
3. Tliet situations tal-ħajja ta'kuljum.....	43
IV L-attitudnijiet rispettivi u reċiproċi tan-nisa u l-irġiel lejn ix-xogħol professionali.....	47
1. Impieg u nuqqas ta' impieg.....	48
2. Sodisfazzjon bix-xogħol tiegħek stess.....	51
3. Sodisfazzjon attribwit lill-konjuġi fir-rigward tax-xogħol li jagħmel.....	57
4. Attività okkupazzjonali tan-nisa.....	59
V. Forom soċjali meqjusa importanti għat-titħib tal-istatus tan-nisa.....	69
VI Attitudnijiet lejn il-politika u forom ta' parteċipazzjoni soċjali.....	72
1. Il-politikax'għandha tkun fuq kollox in-negozju tal-irġiel?	74
2. Ir-rwoli politici rispettivi.....	78
3. Il-grad ta' fiduċja fraġel jew mara bħala rappreżentant politiku fil-parlament.....	81
4. Parteċipazzjoni soċjali.....	85
VII Sensazzjonijiet ta' sodisfazzjon jew nuqqas ta' sodisfazzjon.....	99
1. Is-sentiment ġeneral ta' sodisfazzjon.....	99
2. Aspetti spċċifici ta' sentimenti ta' sodisfazzjon.....	103
VIII Is-sentiment ta' ferħ.....	108
IX Attitudnijiet lejn il-Komunità Ewropea u l-Unifikazzjoni ta' l-Ewropa.....	112
1. Is-SuqKomuni.....	112
2. L-unifikazzjoni tal-Ewropa.....	118
3. Il-Komunità Ewropea u l-istatus li qed jinbidel tan-nisa.....	124
Parti II Esej ta' spjegazzjoni dwar il-formazzjoni ta' attitudnijiet lejn l-istatus tan-nisa.....	129
I Introduzzjoni għall-Metodoloġija.....	130
II Analizi tipoloġika tal-attitudnijiet tal-pubbliku lejn l-istatus tan-nisa.....	130
III Analizi tal-fatturi u analizi tat-tweġibiet b'diversi kriterji.....	137

Ewrobarometru Specjali *dwar in-Nisa u l-Irgiel fl-Ewropa – Mejju 1975*

1. Għal jew kontra l-bidla soċjali.....	140
2. Ottimiżmu u pessimiżmu.....	150
Konklużjonijiet.....	156
Kummenti.....	157
Żviluppi teknoloġiċi: kien il-ħin ta 'tajprajters u stensils.....	157
Bidliet fl-istil tal-abbozzar: Dan kien iż-żmien meta l-edituri ħasbu (u wrew il-ħsibijiet tagħhom).....	157
Xi graffs li jagħmluha possibbli li tiġi viżwalizzata d-data tal-1975.....	158
Velocità tal-bidla.....	158
L-importanza u t-tifsira tal-bidla.....	159
F'sitwazzjonijiet konkreti, l-opinjonijiet nazzjonali huma wkoll mifruxa ħafna.....	159
ANNESSI.....	161
I. L-ismijiet tal-istituti tal-istħarriġ u d-dati tal-intervisti.....	161
II. Noti tekniċi.....	161

Il-lingwa u l-lingwa ta' l-Ewropa

Attitudnijiet komparattivi lejn xi problemi
tas-soċjetà

Introduzzjoni

Fl-okkażjoni tas-Sena tan-Nisa u, b'mod aktar fundamentali, sabiex nifhmu aħjar l-attitudnijiet tan-nisa u l-irġiel lejn ġerti problemi fis-soċjetà tagħna, il-Kummissjoni Ewropea kkummissjonat, fix-xahar tal-ħażen tal-1975, studju kampjun fid-disa' pajjiżi tal-Komunità.

Din kienet l-ewwel darba li saret riċerka bħal din fuq livell internazzjonali dwar dan is-suġġett. Madwar 9500 persuna - irġiel u nisa - ta' 15-il sena jew aktar, maqsuma f'kampjuni rappreżentattivi nazzjonali, ġew intervistati oralment minn investigaturi minn tmien istituti speċjalizzati, abbaži ta' kwestjonarju li jinkludi madwar 50 mistoqsija, inkluži l-mistoqsijiet li jikkorrispondu għal EUROBAROMETER 3¹

L-ghadd ta' rispondenti f'kull pajjiż huwa kif ġej:

	Irġiel	In-nisa	Total
Il-Belġju/België	728	779	1507
Danmark	505	568	1073
Il-Ġermanja	483	556	1039
Franza ²	563	593	1156
Ir-Renju Unit ³	622	703	1325
L-Irlanda	475	521.	996
Italia	526	517	1043
Il-Lussemburgu	151	160	311
il-Pajjiżi l-Baxxi	539	554	1093
il-Komunità	4592	4951	9543

1 Il-Euro-Barometer huwa stħarriġ tal-opinjoni pubblika li jsir kull sitt xħur fil-pajjiżi tal-Komunità Ewropea. Ir-riżultati tan-Nru 3 ġew ippubblikati fil-bidu ta' Lulju '75. Id-dati preċiżi tal-intervisti u kwalunkwe informazzjoni teknika oħra jinsabu fl-anness għal dan id-dokument, flimkien ma' lista tal-istituti responsabbli ghax-xogħol.

2 Il-kunsiderazzjoni tal-ponderazzjoni taż-żoni rurali (155 każ).

3 Y compris l-Irlanda ta' Fuq (300 każ).

Ir-riżultati ewlenin ta' din ir-ričerka, li b'xi mod antiċipaw ix-xewqat adottati fil-Konferenza Dinjija tas-Sena Internazzjonali tan-Nisa (il-Messiku, 19 ta' Ĝunju - 2 ta' Lulju 1975), huma pprezentati bl-aktar mod sempliċi possibbi. Il-Pjan ta'Azzjoni Globali adottat fi tmiem dik il-konferenza jiddikjara li "l-attivitajiet ta' ričerka nazzjonali, reġjonali u internazzjonali, kif ukoll il-ġbir u l-analizi tad-data dwar l-aspetti kollha tal-istatus tan-nisa, jingħataw priorità għolja" (il-paragrafu 161); B'modpartikolari, hija tenfasizza l-utilitā tal-ġbir ta' data dwar "il-kwalitā tal-ħajja, pereżempju, is-sodisfazzjon bil-professjoni, l-introjtu, il-karatteristiċi tal-familja u l-użuta' attivitajiet ta' divertiment" (il-paragrafu 167).

Din ir-ričerkamhijex maħsuba biex teżawrixxi s-suġġett; filwaqt li l-univers huwa partikolarmen vast, li jinkludikwaži 200 miljun mara u raġel ta' 15-il sena u aktar, l-ambitu tal-kwestjonarju kien deliberatament limitat għal ffit suġġetti ta' interessa partikolari għall-Kummissjoni Ewropea u s-servizzi tagħha:

- l-importanza mogħtija lill-problema tal-istatus tan-nisa, jiġifieri l-post tan-nisa fis-soċjetà, meta mqabel ma'dak tal-irġiel;
- il-perċezzjoni u l-valutazzjoni tal-bidla fir-rigward tal-istatus tan-nisa;
- il-valutazzjoni tal-opportunitajiet tan-nisa fir-rigwardtal-irġiel;
- l-aspirazzjonijiet rispettivi tan-nisa u l-irġiel biex itaffu d-differenzi bejn ir-rwoli soċjali taż-żewġ sessi;
- l-attitudnijiet rispettivi u reċiproċi tan-nisa u l-irġiel lejn ix-xogħol professjonal;
- ir-riformi soċjali meqjusa bħala priorità sabiex jittejjeb l-istatus tan-nisa;
- l-attitudnijiet lejn il-politika u l-forom ta' parteċipazzjoni soċjali;
- il-livelli u l-komponenti tas-sensazzjoni ta' sodisfazzjon u nuqqas ta' sodisfazzjon;
- is-sens ta' ferħ;
- attitudnijiet lejn il-Komunità Ewropea u l-unifikazzjoni ta' l-Ewropa.

L-ġħan tal-Kummissjoni Ewropea, meta tippubblika dan ir-rapport, li l-kontenut tiegħi - data, analizi, suppożizzjonijiet - bl-ebda mod ma jinvolvi r-responsabbiltà tagħha, huwa li tistimula l-aktar dibattitu wiesa' dwar il-post tan-nisa fl-Ewropa u dwar l-inizjattivi li għandhom jittieħdu, fil-livelli kollha u fl-oqsma kollha, sabiex il-bini ta' Ewropa magħquda jkun ukoll kwistjoni għan-nisa.

Dan ir-rapport jikkonsisti f'żewġpartijiet:

- l-ewwel parti ta' dan il-kapitolu, f'għaxar kapitoli, ir-riżultati ewlenin li jikkorrispondu għal kull suġġett u trattat, jiġifieri d-distribuzzjoni tat-tweġġibet għall-Komunità Ewropea kollha u għal kull wieħed mill-Istati Membri, skond is-sess, l-età, il-livell ta' edukazzjoni, ecc.
- it-tieni parti tipprova tispjega r-riżultati miksuba, permezz ta' ffit analiżżejjiet aktar fil-fond: l-hekkimsejha analiżi tipoloġika (analizi tal-cluster), analizi tal-fatturi u analizi ta' klassifikazzjoni multipla.¹

Il-qarrejja li jixtiequ jiġu immedjatament għall-ispiegazzjonijiet u l-konklużjonijiet jistgħu jibdew jaqraw ir-rapport fit-tieni parti, sakemm ma jirritornawx aktar tard għall-ewwel waħda.

1 It-tipoloġija tfasslet taħt id-direzzjoni ta' Hélène RIFFAULT (Pariji), koordinatur tar-ričerka internationali; L-analiżi tal-fatturi u l-MCA twettqu minn Margaret u Ronald INGLEHART (l-Università ta' Michigan). L-awtur ta' dan ir-rapport Jacques-René RABIER, Konsulent għall-Kummissjoni Ewropea, jixtieq jirringazzja bil-qalb lil dawn il-koawturi siewja.

Ewrobarometru Specjali dwar in-Nisa u l-Irgiel fl-Ewropa – Mejju 1975

Parti 1: Ir-riżultati ewlenin tar-riċerka

I Il-problema tal-istatus tan-nisa: I-importanza tal-problema, il-perċezzjoni u l-valutazzjoni tal-bidla

1. L-importanza tal-problema

Mistoqsija preliminari – li mhux dejjem issir – fi studju ta' opinjoni hija jekk u sa liema punt ir-rispondenti huma konxji mill-problema li qed jiġu mistoqsija dwarha:

“Fil-preżent hemm ħafna diskussjoni f'pajjiżna dwar l-istatus tan-nisa, jiġifieri l-post tan-nisa fis-soċjetà, meta mqabbel ma' dak tal-irġiel. Fl-opinjoni tiegħek, bħalissa, fis-soċjetà tagħna, hemmproblema għan-nisa jew pa? (CARDta' WATCH). Kemm hi importanti din il-problema: 0 sinjalifie li mhix problema, 10 tfisser li hija problema importanti ħafna.”¹

Jekk it-tweġibiet jingħabru tliet kategoriji, li jikkorrispondu rispettivament għall-punteggi 0 sa 2 (importanza baxxa), 3 sa 7 (importanza medja) u 8 sa 10 (importanza għolja), tinkiseb it-tabella li ġejja, skont il-pajjiż u għall-Komunità kollha (Tabella 1):

Tabella 1 L-importanza mogħtija lill-problema tal-istatus tan-nisa (skont il-pajjiż)

	Importanza kbira (punteggi 8 sa 10)	Importanza medja (punteggi 3 sa 7)	Importanza baxxa (punteggi minn 0 sa 2)	Puntegg medju ²
Franza	48	45	7	6,93
Italia	45	44	11	6,72
Il-Lussemburgu	49	31	19	6,45
L-Irlanda	42	41	17	6,11
Il-Belġju/België	29	52	18	5,53
Il-Ġermanja	23	58	19	5,13
Danmark	26	43	28	4,92
Renju mhux mittieħes	20	51	27	4,57
il-Pajjiżi l-Baxxi	11	52	34	3,95
Il-Komunità ³	32	50	17	5,68

L-ewwel osservazzjoni toħroġ mill-qari ta' din it-tabella. F'erba' pajjiżi (Franza, l-Italja, il-Lussemburgu u l-Irlanda), l-importanza mogħtija minniedawk kollha li wieġbu – in-nisa u l-irġiel – lill-problema tal-istatus tan-nisa hija ogħla b'mod sinifikanti milli f'pajjiżi oħra. Iż-żewġ pozizzjonijiet estremi huma okkupati minn Franza u l-Italja minn naħha waħda (b'punteggi medji ta' 6,93 u 6,72), u n-Netherlands min-naħha l-oħra (b'puntegg medju ta' 3,95). Aħjar iżda: hemm madwar erba' darbiet aktar Franciżi, Taljani, Lussemburgiżi ul-İrländiżimilli Netherlandiżi li jagħtu importanzakbira lil din il-problema (punteggi 8 sa 10).

1 Minflok ma saret il-mistoqsija bl-użu ta' skala verbalisempliċi (“importanti ħafna”, “importanti”, eċċ.), li kienet tirriskja li ttaff l-isfumaturi fir-risposti, ingħatat preferenza lill skala numerika, iggradata minn 0 sa 10, fejn il-punt centrali huwa għalhekk 5.

2 Medja ponderata tal-perċentwali li jikkorrispondu għal kull pунtegg: 10, 9, 8...0. Il-punt centrali huwa l-punteeġġ 5.

3 Medja ponderata skont id-daqs tal-popolazzjoni ta' 15 snin u aktar f'kull pajjiż.

Loġikament, jista' jiġi dedott li huwa f'pajjiżi fejn il-problema titqies bħala mhux solvuta li hija meqjusa partikolarment importanti. Dawn huma pajjiżi ta' tradizzjoni Kattolika.¹

Ta' min jinnota, madankollu, li l-Belġju, għalkemm pajjiż bi tradizzjoni Kattolika, jikklassifika aktar fuq in-naħha ta' pajjiżi fejn il-problema ma titqiesx bħala importanti ħafna, f'pożizzjoni qrib il-medja Komunitarja.

Fil-livell Komunitarju trattat b'mod ġenerali, in-nisa – kif jista' jkun mistenni – aktar ta' spiss mill-irġiel iqisu l-problema ta' l-istatus tan-nisa bħala sinifikanti (punteggi medji ta' 6.00 u 5.41). L-età hijavarjabbi importanti: iż-żgħażaqgħ (taħt il-25 sena) huma aktar sensitivi għall-problema mill-anzjani tagħhom, speċjalment fost in-nisa. Iżda l-aktar varjabbi importanti huwa l-livell ta' edukazzjoni, imkejjel hawnhekk skont it-tul tal-istudji, jiġifieri skont l-età li fiha r-rispondent ikun lesta l-istudji tiegħu b'veloċitā sħiħa.

Kif muri fit-Tabella 2, il-perċentwal ta' persuni li jattrbwixxu importanza kbira lill-problema huwa ta' 39 % fost in-nisa ta' bejn il-15 u l-24 sena, 37 % bejn il-25 u l-54 sena u 28 sena wara dik l-età. F'termini ta'kisbaedukattiva (għaż-żewġ sessi), il-proporzjon ivarja minn 30 % għall-aktar livell baxx għal 40 % għall-ogħla livell.

Tabella 2: L-importanza mogħtija lill-problema ta' l-istatus tan-nisa, skond is-sessi, is-sessu l-livell ta' edukazzjoni² (Komunità kollha kemm hi)

	Importanza kbira (punteggi 8 sa 10)	Importanza medja (punteggi 3 sa 7)	Importanza baxxa (punteggi minn 0 sa 2)	Puntegg medju
Flimkien	32 %	50 %	17 %	5,68
Irġiel				
Li minnhom: 15 sa 24 sena	29	51	19	5,41
25 sa 54 sena	30	54	15	5,69
55 sena u aktar	29	52	18	5,46
55 sena u aktar	28	49	22	5,31
In-nisa	35	48	16	6,00
Li minnhom: 15 sa 24 sena	39	47	14	6,30
25 sa 54 sena	37	47	15	6,05
55 sena u aktar	28	50	19	5,35
Livell ta' edukazzjoni ³				
- baxx	30	49	20	5,46
- medja	32	52	16	5,68
- għoli	40	49	11	6,43

1 L-influwenza ta' kultura fuq l-attitudnijiet u l-imġiba mhux neċċessarjament tfisser li hemm korrelazzjoni fil-livell ta' individwi bejn żewġ varjabbi, (eż. hawnhekk l-appartenenza jew il-prattika reliġjuża u l-importanza mogħtija lill-problema tan-nisa), Madankollu, għalkemm, sfortunatament, f'dan l-istħarriġ ma sarux mistoqsijiet dwar l-appartenenza u l-prattika reliġjuża, l-ipoteżi hija plawżibbli ħafna li attidni tradizzjonalment favorevoli għar-reliġjon Kattolika hija korrelata b'mod pożittiv mal-perċezzjoni tal-problema tal-istatus tan-nisa, li, fl-Ewropa, tidher li tirriżulta oġġettivament b'mod aktar intens f'pajjiżi bi tradizzjoni Kattolika.

2 Eskluži n-nuqqasijiet ta' rispons (0,9 % tat-total).

3 Imkejja skont l-etàta t'miem l-istudju: 15-il sena e+ taħt, 16 sa 19-il sena, 20 sena et-lil hinn .

Ewrobarometru Specjali dwar in-Nisa u l-Irgiel fl-Ewropa – Mejju 1975

Ewrobarometru Speċjali dwar in-Nisa u l-Irġiel fl-Ewropa – Mejju 1975

Ir-relazzjoni tal-attitudni mkejla skont it-tliet varjabbli magħżula – is-sess, l-età u l-livell edukattiv milħuq – hija kemxejn differenti skont il-pajjiż:

- f'pajjiżi fejn proporzjon għoli tal-popolazzjoni jqis li l-problema hija importanti ħafna (Franza, l-Italja, l-Irlanda, biex ma nsemmux il-Lussemburgu, fejn in-numru ta' dawk li wieġbu huwa biss 311), in-nisa huma proporzjonalment aktar probabbli mill-irġiel li jqisu l-problema bħala importanti minn bnadi oħra; Fi kliemieħor, huma aktar konxji ta' din il-problema li tikkonċernahom direttament;
- fil-pajjiżi kollha, relattivament inqas nisa li għandhom 55 sena jew aktar iqjsu l-problema bħala importanti ħafna minn nisa oħra;
- għall-irġiel, l-uniċi pajjiżi fejn l-età tintroduċi differenza sinifikanti huma l-Irlanda, id-Danimarka, Franza u l-Italja;
- il-livell ta' edukazzjoni, għall-persuni taž-żewġ sessi kkunsidrati flimkien, jinfluwenza l-attitudni studjata fl-Italja, fil-Ġermanja, fil-Belġju u fir-Renju Unit; Madankollu, filwaqt li fl-Italja u fil-Belġju l-limitu huwa bejn il-livelli inferjuri superjuri tan-nofs, fil-Ġermanja u fir-Renju Unit huwa bejn il-livelli inferjuri tan-nofs u superjuri. fi Franza, dawkb'livell medju ta' edukazzjoni huma l-aktar konxji, li probabbilment jikkorrispondi għall-massa ta' nisa ta' bejn il-25 u l-54 sena; Fl-aħħar nett, l-edukazzjoni hija fattur determinanti dghajnejew ineqżistenti fid-Danimarka, fil-Pajjiżi l-Baxxi u fl-Irlanda.

Din id-data kollha hijaelenkata fit-Tabella 3:

Tabella 3

Perċentwali ta' dawk li wieġbu li jagħtu importanza kbira lill-ġeneru, l-età u l-i-status edukattiv tan-nisa¹ (skont il-pajjiż)

	Irġiel				In-nisa				Livell ta' edukazzjoni			
	Total	-25	25/54	'55+	Total	-25	25/54	55+	Baxxa	Plea fil-liġi	Għoli	
Franza	43%	40%	42%	47%	52%	48%	56%	43 %*	47%	50%	45%	
Italia	42	43	44	38	49	55	49	42	41	53	52	
Il-Lussemburg u ²	48	pm	pm	pm	49	pm	pm	pm	pm	pm	pm	
l-Irlanda	38	30	37	44	46	44	48	43	42	41	43	
Il-Belġju/ België	26	25	26	27	31	41	33	24	24	33	32	
Il-Ġermanja	18	17	17	20	27	34	28	22	23	19	32	
Danmark	27	33	27	23	25	32	26	19	25	24	29	

1 Importanti ħafna = punteggi minn 8 sa 10. Il-pajjiżi huma kklassifikati f'ordni dixxidenti tal-punteggi medji ta' importanza marbuta mal-problema.

2 Minħabba l-ġedd relattivament żgħir ta' risponenti, ir-riżultati rrappurtatima jingħatawxgħal-Lussemburgu.

Ewrobarometru Specjali dwar in-Nisa u l-Irġiel fl-Ewropa – Mejju 1975

Renjutedi	18	16	19	15	22	23	24	19	19	20	27
il-Pajjiżi l-Baxxi	11	6	13	9	10	12	9	11	10	10	13
Il-Komunità ¹	29	30	29	28	35	39	37	28	30	32	40

2. Perċezzjoni u valutazzjoni tal-bidla

Ladarbatkejlet l-importanza mogħtija lill-problema tal-istatus tan-nisa, kien għad irid jitqies jekk żvilupp kienx ipperċepit u kif kien ikkwalifikat, kemm fir-rigward tat-tifsira kif ukoll tal-velocità tal-bidla.

“Dejjem dwar il-post tan-nisa fis-soċjetà, x’tara madwarek u x’kien qed jiġri għaxar jew ħmistax-il sena ilu, qed isehħu l-affarijiet? U jekk iva, jinbidlufid-direzzjoni t-tajba jew fid-direzzjoni l-ħażina?”

Kważi disgħha minn kull għaxar persuni fil-Komunità kollha huma konxji ta’ bidla (86 %, li minnhom 88 % huma r'għiell u 85 % huma nisa), u l-maġġoranza l-kbira ta’ dawk li wieġbu jħossu li l-bidla miexja fid-direzzjoni t-tajba.

L-irġiel u n-nisa jesprimu ruħhom bl-istess mod, b’tendenza żgħira għan-nisa ta’ 55 sena u aktar li jipperċepixxu bidla inqas (jew, b’mod aktar preċiż, li jirrispondu inqas milli jipperċepixxuha) u tendenza żgħira għal persuni aktar edukati li jesprimu ruħhom b’mod pożittiv.

---

¹ Medja ponderata, inkluż il-Lussemburgu.

Ewrobarometru Specjali dwar in-Nisa u l-Irġiel fl-Ewropa – Mejju 1975

Tabella 4

Il-perċezzjoni ta' bidla fl-istatus tan-nisa u l-apprezzament tat-tifsira ta' din il-bidla skont is-sess, l-età u l-livell ta' edukazzjoni
(Flimkien tal-Komunità)

	Total	Perċezzjoni ta' bidla			Mhux imwieġba
		Fid-direzzjoni t-tajba	Fid-direzzjoni l-ħażina	Tipperċepixxibidla	
Flimkien	86%	76%	10%	8%	6%
Irġiel	88	78	10	7	5
Li minnhom 15 sa 24 sena	86	79	7	7	7
25 sa 54 sena	89	81	8	7	4
55 sena u aktar	86	72	14	7	7
In-nisa	85	74	11	9	6
Li minnhom 15 sa 24 sena	85	78	7	10	5
25 sa 54 sena	88	78	10	8	4
55 sena u aktar	79	65	14	11	10
 Livell ta' edukazzjoni					
- baxx	84	72	12	9	7
- medja	88	79	9	8	4
- għoli	90	85	5	6	4

Fil-livell tal-pajjiż, ma hemm l-ebda relazzjoni bejn l-importanza mogħtija lill-kwistjoni tal-istatus tan-nisa u l-perċezzjoni tal-bidla. Fil-grupp Franza, l-Italja, il-Lussemburgu u l-Irlanda, kif rajnahawn fuq, l-għarfiex tal-problema huwa ogħla b'mod sinifikanti milli f'pajjiżi oħra; Madankollu, il-perċentwal ta' persuni li jipperċepixxu bidla huwa kważi l-istess fid-Danimarka (86 %) u fi Franza (89 %).

Bl-istess mod, is-sentenza dwar it-tifsira tal-bidla ma tidhix li hija marbuta mal-importanza mogħtija lill-problema: It-Taljani, l-Irlandiżi, id-Daniżi u l-Ğermaniżi, pereżempju, jgħidu l-istess ħaġa u tmienja minn kull għaxxa jaħsbu li l-bidla miexja fid-direzzjoni t-tajba.

Tabella 5

Il-perċezzjoni ta' bidla fl-istatus tan-nisa u l-apprezzament tat-tifsira ta' din il-bidla¹

(Permezz ta' pajjiż)

	Total	Perċezzjoni ta' bidla		Tipperċepixxibidla	Mhux imwieġba
		Fid-direzzjoni t-tajba	Fid-direzzjoni l-ħażina		
Italia	93 %	81 %	12 %	4 %	3 %
L-Irlanda	91	82	9	6	3
Franza	89	75	14	6	5
Danmark	86	80	6	6	8
Ir-Renju Unit	85	73	12	7	8
il-Pajjiżi l-Baxxi	82	69	13	4	14
Il-Ğermanja	81	78	3	16	3
Il-Belġju/België	79	67	12	9	12
Il-Lussemburgu	78	65	13	10	12
Il-Komunità ²	86	76	10	8	6

Fil-livell tal-individwi nfushom, l-intersezzjoni tat-tweġibiet għall-mistoqsija dwar l-importanza tal-problema u t-tweġiba dwar it-tifsira tal-bidla turi biss, kifl-oma setax jistenna, li dawk li għalihom il-problema hija żgħira huma inqas inklinati li jiddeskrivu l-bidla b'mod pożittiv.

1 Il-pajjiżi kklassifikatifordni dixxidenti ta' perċentwali ta' tweġibiet li jesprimu l-perċezzjoni ta' bidla (fid-direzzjoni t-tajba jew l-ħażina).

2 Medja ponderata

Tabella 6

Il-percezzjoni ta' bidla fid-direzzjoni t-tajba skont l-importanza mogħtija lill-problema tal-istatus tan-nisa (Flimkien tal-Komunità)

	Il-bidla tmur fid-direzzjoni t-tajba	Il-bidla tmur bil-mod il-ħażin
Importanza baxxa	67 %	14 %
Importanza medja	78	9
Importanza kbira	78	9

Din il-bidla, li hija percepita b'mod wiesa' u apprezzata b'mod pożittiv f'termini tad-direzzjoni tagħha kemm mill-irġiel kif ukoll min-nisa, mhijex meqjusa rapida wisq:

Huwali l-affarijiet dan il-qasam jinbidlu malajr wisq, mhux malajr biżżejjed jew nužahkif suppost?

Il-maġgioranza ta' dawk li wieġbu madwar il-Komunità (43 %) jemmnu li l-affarijiet qed jinbidlu kif suppost, 28 % li l-bidla mhijex mgħażġġla biżżejjed u 19 % li hija mgħażġġlabiżżejjed.

In-nisa – specjalment iż-żgħażaq – huma fit aktar probabbli mill-irġiel li jħossu li l-bidla mhijex mgħażġġla biżżejjed: 41% fil-grupp ta' età bejn il-15 u l-24 sena. L-irġiel fil-gruppi tal-etā huma relativament aktar probabbli min-nisa li jħossu li l-affarijiet qed jinbidlu eżatt, u probabbilment jesprimu attitudniakta rizervata lejn il-bidla.

Il-kisba edukattiva – ikkunsidrata hawnhekk għaż-żewġ sessi – għandha wkoll rwol importanti: Aktar ma n-nies ikunu edukati, aktari ħossuli l-bidla hija bil-mod wisq.

Ewrobarometru Specjali dwar in-Nisa u l-Irġiel fl-Ewropa – Mejju 1975

Tabella 7

Valutazzjoni tal-velocità tal-bidla fir-rigward tal-istatus tan-nisa skont il-ġeneru, il-ġeneruu l-livell edukattiv milħuq
(Flimkien tal-Komunità)

	Mgħażżeġ wi sq	Perċezzjoni ta' bidla		
	19 %	Mhux veloci biżżejjed	Biss il-mod it- tajjeb	Mhux imwieġba
Flimkien				10 %
Irġiel	19	26	46	9
Li minnhom:	15 sa 24 sena	16	43	11
	25 sa 54 sena	18	48	7
	55 sena u aktar	23	45	11
In-nisa	19	30	39	12
Li minnhom:	15 sa 24 sena	13	38	8
	25 sa 54 sena	19	41	8
	55 sena u aktar	24	38	20
Livell ta' edukazzjoni				
- baxx	22	23	43	12
- medja	16	31	44	9
- għoli	16	38	40	6

Ewrobarometru Specjali *dwar in-Nisa u l-Irġiel fl-Ewropa – Mejju 1975*

Eżami aktar dettaljat tal-influwenza tal-età fuq il-valutazzjoni tal-veloċità tal-bidlajuri li, kemm għall-irġiel kif ukoll għan-nisa, l-aspirazzjoni għal bidla aktar mgħaġġla tonqos bl-età, iżda b'mod aktar qawwi għan-nisa:

Tabella 8

Aspirazzjoni għal bidla aktar mgħaġġġla fl-istatus tan-nisa skont is-sess u l-ġeneru¹
(Flimkien tal-Komunità)

	15/24 sena	25/34 sena	35/44 sena	45/54 sena	55/64 sena	65 sena u aktar
Irġiel	33 %	33 %	27 %	25 %	22 %	21 %
In-nisa	40	38	32	27	26	19
Differenza	7	5	5	2	4	2

1 Perċentwalta' etajiet ikkalkulati b'referenzagħan-numru ta' persuni li wieġbu l-mistoqsija.

Fil-livell tal-pajjiżi, l-osservazzjonijiet li joħorġu mir-riżultati huma kif ġej:

Fid-Danimarka u fir-Renju Unit, li huma tnejn mill-pajjiżi fejn il-problema tal-istatus tan-nisa – probabbilment meqjusa bħala fil-biċċa l-kbira solvuta – ma tinħassx li hija importanti ħafna, il-maġgoranza assoluta ta' dawk li wieġbu (57 % u 52 % rispettivament) jemmnu li l-affarijiet sejrin “ġusti”. Iżda filwaqt li fid-Danimarka ma hemm l-ebda differenza bejn it-tweġibiettal-irġiel u tan-nisa, l-irġiel tar-Renju Unit jesprimu aktar ta' spiss il-fehma “konservattiva” li l-affarijiet imorru “pjuttost malajr” min-nisa.

2 ° Huwa fil-Ġermanja, l-Irlanda u Franza li dawk li wieġbu jwieġbu ffit aktar ta' spiss minn bnadi oħra li l-affarijiet mhumiex sejrin malajr biżżejjed (37%, 35% u 33% rispettivament). Fil-Ġermanja, aktar milli fl-Irlanda, huma n-nisa lijesprimu din l-opinjoni, filwaqt li fi Franza ma hemm l-ebda differenza bejn it-tweġibiet taż-żewġ sessi.

Fl-Italja, 30% ta' l-irġiel u n-nisa jaqblu li l-affarijiet qed imorru malajr wisq aktar spiss minn bnadi oħra, iżda huwa, naturalment, l-anzjani u inqas edukati li huma l-aktar probabbli li jgħidu hekk.

Tabella 9

Valutazzjoni tal-veloċità tal-bidla fir-rigward tal-istatus tan-nisa skont is-sess¹

(Bil-paga s)

	Is-sensazzjoni li l-affarijiet qed jinbidlu								
	Mgħażżeġ wi sq			Mhux veloci biżżejjed			Biss il-mod it-tajjeb		
	H+F	H	F	H+F	H	F	H+F	H	F
Jientalia	30 %	30 %	31 %	26 %	24 %	28 %	37 %	40 %	34 %
L-Irlanda	16	18	15	35	32	38	42	44	40
Franza	22	18	27	33	33	32	39	43	36
Danmark	13	16	11	15	14	15	57	57	57
Ir-Renju Unit	16	16	18	19	17	21	52	56	47
il-Pajjiżi l-Baxxi	21	22	22	16	17	14	46	47	45
Il-Ġermanja	9	13	7	37	30	42	42	48	37
Il-Belġju/België	18	19	17	25	24	26	38	38	38
Il-Lussemburgu	26	28	25	25	20	29	34	39	30
Il-Komunità ²	19	19	19	28	26	30	43	46	39

L-eżami tat-tweġibiet skont il-ġeneru u l-grupp ta' età juri li, fi kważi l-pajjiżi kollha, ix-xewqa għal bidla aktar mgħażġla hija aktar b'saħħitha fost l-irġiel żgħażaq milli fost in-nisa żgħażaq milli fost l-anzjani; l-influwenza tal-età hija partikolarment qawwija fi Franza.

Il-kategoriji li l-aktar spiss jesprimu din ix-xewqa għal huma:

- Nisa Ġermaniżi ta' bejn il-15 u l-34 sena 62%
- Il-Franciżi ta' bejn il-15 u l-34 sena 49%

1 Il-pajjiżi huma kklassifikati f'ordni dixxidenti tal-perċentwali ta' tweġibiet li jesprimu l-perċezzjoni ta' bidla, skont il-mistoqsija preċċedenti. Il-perċentwali ta' nuqqas ta' tweġibiet mhumiex inkluži hawnhekk.

2 Medja ponderata

Ewrobarometru Speċjali dwar in-Nisa u l-Irġiel fl-Ewropa – Mejju 1975

- Nisa Irlandiżita' bejn il-15 u l-34 sena 47%
- Nisa Franċiżi ta' bejn il-15 u l-34 sena 45%
- Belġjani (nisa) ta' bejn il-15 u l-34 sena 44%
- Nisa Irlandiżita' bejn il-35 u l-54 sena 42%

		15-35 sena	35-54 sena	55 sena u aktar
Il-Ġermanja	Irġiel	37 %	30 %	35 %
	In-nisa	62	43	40v
L-Irlanda	Irġiel	38	32	28
	In-nisa	47	42	33
Franza	Irġiel	49	33	26
	In-nisa	45	35	11
Jientalia	Irġiel	32	23	22
	In-nisa	35	28	23
Il-Belġju / België	Irġiel	32	31	24
	In-nisa	44	27	23
Il-Lussemburgu	Irġiel	21	30	18
	In-nisa	33	39	31
Ir-Renju Unit	Irġiel	22	19	15
	In-nisa	34	25	11
Il-Pajjiżi I-Baxxi	Irġiel	26	22	12
	In-nisa	18	18	17
Danmark	Irġiel	23	14	11
	In-nisa	24	16	9

Ewrobarometru Specjali dwar in-Nisa u l-Irġiel fl-Ewropa – Mejju 1975

Tabella 10

Aspirazzjoni għal bidla aktar mgħażżeġ fl-istatus tan-nisa skont is-sess u l-ġeneru¹
(Par pajjiż)

		15-35 sena	35-54 sena	55 sena u aktar
Il-Ġermanja	Irġiel	37 %	30 %	35 %
	In-nisa	62	43	40v
L-Irlanda	Irġiel	38	32	28
	In-nisa	47	42	33
Franza	Irġiel	49	33	26
	In-nisa	45	35	11
Italia	Irġiel	32	23	22
	In-nisa	35	28	23
Il-Belġju / België	Irġiel	32	31	24
	In-nisa	44	27	23
Il-Lussemburgu	Irġiel	21	30	18
	In-nisa	33	39	31
Ir-Renju Unit	Irġiel	22	19	15
	In-nisa	34	25	11
il-Pajjiži I-Baxxi	Irġiel	26	22	12
	In-nisa	18	18	17
Danmark	Irġiel	23	14	11
	In-nisa	24	16	9

Fil-qosor, it-tweġibiet għal dan l-ewwel sett ta' mistoqsijiet juruna li l-Komunità Ewropea hija maqsuma, firrigward tal-problemi studjati hawnhekk, f'żewġ gruppi ta' pajjiżi: minn naħha, pajjiżi bi tradizzjoni Kattolika, fejn il-problema tal-istatus tan-nisa hija meqjusa minn nofs il-pubbliku bħala importanti ħafna; min-naħha l-oħra, il-Belġju u l-pajjiži l-oħra, fejn din mhixiex problema importanti ħafna.

Fi kważi l-pajjiži kollha, iżda speċjalment fdawk fejn il-problema hija meqjusa bħala importanti ħafna, in-nisa jaġħtuha importanza akbar mill-irġiel. B'mod ġenerali, in-nisa żgħażaq u ta' età medja huma aktar konxji min-nisa akbar fl-età.

L-iżviluppi huma milquġha minn sebgħha jew tmienja minn kull għaxar persuni.

1 Perċentwali kkalkulati skont in-numru ta' persuni li wieġbu l-mistoqsija. Il-pajjiži huma kklassifikati f'ordni dixxidenti tal-perċentwali ta' tweġibiet li jesprimu l-aspirazzjoni għalbidla aktar rapida.

Is-sentenza dwar il-veloċità ta' din l-evoluzzjoni hijadiskriminatorja. 4minn kull 10persunib'mod ġeneral – u ftit aktar irġiel milli nisa – jemmnu li l-bidla qed tiżviluppa kif suppost; dan huwa saħansitra l-opinjoni ta 'sitt Daniži u sitt irġiel Brittanici minn għaxra. Fil-Ġermanja u l-Irlanda, erbgħha minn kull għaxar nisa u tlieta minn kull għaxar irġiel jixtiequ li l-affarijiet imorru aktar malajr; fi Franzia, din hija l-opinjoni ta 'tliet persuni ta'kull sess. Fl-Italja, kważi terz tal-popolazzjoni taħseb li dan qed isir malajr wisq."

Għalhekk huwa possibbli li ssir distinzjoni qasira bejn tliet types de pays skont l-attitudni dominanti lejn il-bidla:

- 1° Pajjiżi fejn il-bidliethuma aċċettati bħala normali (id-Danimarka, ir-Renju Unit, l-Olanda, il-Belġju u l-Lussemburgu).
- 2° Pajjiżi fejn l-aspirazzjoni għal bidla aktar mgħaġġla hija espressa b'mod pjuttost wiesa' (il-Ġermanja, Irlande, Franzia).
- 3° Fl-aħħar nett, pajjiż fejn ir-reżistenza għall-bidla hija għolja (l-Italja).

II Il-chances tan-nisa u l-Irġiel qabel il-ħajja

1. Is-sentenza ġenerali

L-evoluzzjoni tad-dibattitu dwar ir-rwoli u l-istatus rispettivi tan-nisa u l-Irġiel fis-soċjetajiet tagħna għiet studjata pjuttost tajjeb. Fl-Istati Uniti, pereżempju, stħarrigimwettaq fl-1972 u fl-1975wera li hemm nuqqas ta' sodisfazzjon dejjem jikber fost in-nisa, li jirrifletti ż-żieda fil-livell tal-aspettattivi tagħhom, minkejja, jew saħansitra minħabba, il-progress. Il-bidliet fl-attitudnijiet tal-Irġiel jikkorrispondu għal bidliet fl-attitudnijiettan-nisa.

Fl-1972, 32 % tan-nisa fl-Istati Uniti ħasbu li l-Irġiel kellhom ħajja aħjar min-nisa, filwaqt li 34 % esprimew il-fehma opposta; fl-1975, il-proporzjonijiet kienu 35 u 26 %. Min-naħha tal-Irġiel, filwaqt li fl-1972 26 % ħasbu li l-Irġiel kellhom ħajja aħjar min-nisa, meta mqabbla ma' 36 % li ħasbu mod ieħor, l-opinjonijiet kienu wkoll maqsuma fl-1975: 30% kontra 30%.

F'din ir-riċerka, saret l-ewwel mistoqsija biex titkejjel il-preferenza ta' din is-sentenza ġenerali dwar iċ-ċansijiet ta' ħajja tan-nisa u l-Irġiel, rispettivament:

“Min għandu ħajja aħjar: L-Irġiel jew in-nisa?

1. Opinjoni tan-nisa

	Irġiel	In-nisa	L-ebda differenza	L-ebda opinjoni
1975	35 %	26 %	31 %	8 %
1972	32	34	29	5

2. Opinjoni tal-Irġiel

1975	30 %	30 %	31 %	9 %
1972	26	36	31	7

Sors: L-Indiči tal-Opinjonijiet ta' Gallup; Nru 118, April 1975, pp. 18-23.

“Minn dak li tara madwarek, in-nisa huma probabbli daqs l-Irġiel li jirnexxu fil-ħajja, aktar probabbli jew inqas probabbli għal persuni ta' bejn l-20 u t-30 sena?”

Kwaži nofs dawk li wieġbu – u l-Irġiel daqs in-nisa – jemmu li n-nisa huma probabbli daqs l-Irġiel (49 %). Ftit aktar minn terz (36%) jemmu li n-nisa huma inqas probabbli. Wieħed minn kull għaxar persuni saħansitra jaħsbu li n-nisahuma aktar probabbli...

Huwa biss fost in-nisa żgħażaq (15-24 sena), kif ukoll fost l-aktar edukati miż-żewġ sessi, li l-opinjoni negattiva (“inqas opportunitajiet”) tipprevali ftit.

Ewrobarometru Specjali dwar in-Nisa u l-Irġiel fl-Ewropa – Mejju 1975

Differenzi komparativi bejn in-nisa u l-Irġiel fil-ħajja skont is-sess, il-ġeneruu l-livell edukattiv milħuq (Flimkien tal-Komunità)

	In-nisa għandhom:			
	tant opportunitajiet	aktar opportunitajiet	inqas opportunitajiet	Mhux imwieġba
Flimkien	49 %	9 %	36 %	6 %
Irġiel	49	10	36	5
Li minnhom: 15 sa 24 sena	46	7	41	6
25 sa 54 sena	50	10	36	4
55 sena u aktar	49	12	31	8
In-nisa	49	9	36	6
Li minnhom: 15 sa 24 sena	43	7	46	4
25 sa 54 sena	49	10	37	4
55 sena u aktar	51	10	28	11
Livell ta' edukazzjoni:				
- baxx	51	12	29	8
- medja	47	7	42	4
- għoli	44	7	47	2

Fil-livell tal-pajjiż, m'hemm l-ebda relazzjoni ċara bejn il-perċezzjoni tal-problema bħala importanti u s-sentiment li n-nisa huma inqas probabbli mill-irġiel. Huwa minnu li huwa fl-Irlanda, fejn il-problema tal-istatus tan-nisa hija kkunsidrata bħala importanti, li t-tweġiba “inqas opportunitajiet” tisboq it-tweġiba “tant opportunitajiet”, iżda biss fost in-nisa. FI-Italja, fejn il-problema titqies importanti minn proporzjon akbar tal-pubbliku, ir-rispons ta’ “kemm jista’ jkun opportunitajiet” jisboqha bil-kbir, kemm fost in-nisa kif ukoll fost l-Irġiel. Fil-pajjiż tal-aħħar, hemm ukoll perċentwal għoli ta’ risponsi – irġiel u nisa – li jagħtu lin-nisa aktar opportunitajiet mill-irġiel: dan juri b'mod ċar il-kondiżjoni tal-attitudnijiet f'popolazzjoni lihjakonxja ħafna tal-problema u pjuttostreċċentifid-dawl tat-tibdil fid-dwana.

Tabella 12

Tqabbil chancestan-nisa u l-irġiel fil-wiċċ tal-ħajja skond is-sess
(Permezz ta' pajjiż)¹

	In-nisa għandhom:								
	Inqas ċans			Aktar opportunitajiet			tant opportunitajiet		
	H+F	H	F	H+F	H	F	H+F	H	F
L-Irlanda	44 %	45 %	43 %	6 %	10 %	4 %	47 %	44 %	49 %
Il-Ġermanja	49	52	47	6	6	5	41	38	43
Franza	55	55	54	5	5	6	36	37	35
Il-Lussemburgu	46	57	35	3	3	3	36	30	42
Ingdom tar-Renju Unit	48	47	49	8	8	8	35	36	34
il-Pajjiż I-Baxxi	49	48	50	6	7	5	35	35	34
Danmark	55	56	55	3	2	3	32	31	32
Il-Belġju/ België	53	55	51	6	7	6	32	30	33
Italia	42	41	44	23	23	23	31	32	30
Komunità (medja ponderata)	49	49	49	10	10	9	35	35	36

Fl-aħħar mill-aħħar, il-kategoriji li fihom in-nuqqas ta' sodisfazzjon bil-ħsieb li n-nisa huma inqas probabbli mill-irġiel li jirnexxu f'ħajjithom huma l-aktar prevalent huma, fl-ordni, dawn li ġejjin:

- Irġiel u nisa Irlandiżi b'livell għoli ta' edukazzjoni 59 %
- Nisa Irlandiżi taħt il-25 sena 58 %
- Nisa Ġermaniżi taħt l-età ta' 25 sena 56 %
- Il-Franciżi taħt l-età ta' 25 sena 55 %
- L-irġiel u n-nisa Franciżi b'livell għoli ta' edukazzjoni 54 %
- Nisa Irlandiżi ta' bejn il-25 u l-54 sena 53 %
- Nisa Irlandiżi taħt il-25 sena 50 %

Nistgħu nkunusorprizi li ma narawx lit-Taljani f'din il-lista. L-ispiegazzjoni hija semplice. F'kategoriji fejn it-tweġiba ta' "inqas opportunitajiet" ma tkunx fil-maġġoranza, ovvijament huwa t-total tat-tweġibet ta' "aktar opportunitajiet" u ta' "inqas opportunitajiet" li jipprevalu, bi ffit li xejn nuqqasijiet ta' tweġibet. Madankollu, dawn it-tweġibet "sodisfatti" jistgħu jikkorrispondu għal żewġ attitudnijiet differenti ħafna: jew is-sodisfazzjon bi problema li titqies solvuta (id-Danmarka, il-Pajjiż I-Baxxi, ir-Renju Unit), jew is-sodisfazzjon b'sitwazzjoni li ma tridx tinbidel jew li ma tridxtinbidel malajr (l-Italja).

¹ Il-pajjiż huma kklassifikati f'ordni dixxidenti tal-perċentwali tar-rispons ta' "inqas opportunitajiet" (irġiel u nisa flimkien).

Ewrobarometru Specjali dwar in-Nisa u l-Irġiel fl-Ewropa – Mejju 1975

F'azjendi agrikoli oħra, it-tweġiba negattiva ("in-nisa huma inqas probabli") hija indikatur tajjeb ta' nuqqas ta' sodisfazzjon bl-istatus attwali tan-nisa, filwaqt li t-tweġibiet l-oħra huma ambigwi.

Din id-data kollha tingabar fit-tabella li ġejja:

Tabella 13

Perċentwal ta' dawk li wieġbu li jħossu li n-nisagħandhom inqas influwenza mill-irġielskont il-ġeneru, il-ġeneruu l-livell edukattiv milħuq

(Bil-p ays)

	Irġiel				In-nisa				Livell ta' edukazzjoni		
	Total	-25	25/54	55+	Total	-25	25/54	55+	-25	25/54	55+
L-Irlanda	44 %	50 %	43 %	42 %	49 %	58 %	53 %	35 %	44 %	46 %	59 %
Il-Ġermanja	38	33	36	42	43	56	39	42	35	48	46
Franza	37	55	36	31	35	45	38	18	23	39	54
Il-Lussemburgu	30	23	28	39	41	40	47	35	35	43	30
Ir-Renju Unit	36	38	41	28	34	43	38	22	32	40	44
il-Pajjiżi l-Baxxi	35	44	40	27	34	40	38	22	28	43	42
Danmark	31	40	34	21	32	47	34	423	25	38	49
Il-Belġju/België	30	35	31	25	33	41	35	26	24	34	42
Italia	32	37	33	26	30	40	28	23	26	35	44
Komunità (medja ponderata)	35	41	36	31	36	46	37	28	29	42	47

2. Għaliex in-nisa huma inqas probabbli?

L-iċken possibbiltà tan-nisa tista' tiġi attribwita għal varjetà wiesgħa ta' kawżi, bħal kawżi inevitabbi, li huma parti mill-“ordni immutabbi tal-affarijiet”, jew għal kawżi soċjokulturali, li huma relatati mal-organizzazzjoni tas-soċjetà. Kien f'tentattiv biex jiġi ċċarat fuq dan il-punt il-formazzjoni ta' 'attitudnijiet globali li saret mistoqsija oħra:

Jekk in-nisa huma inqas probabbli, x'taħseb li hija r-raġuni ewlenja? U fit-tieni post? ¹

It-tweġiba li tingħata l-aktar ta' spiss l-ewwel nett hija “obbligi tal-familja”. Imbagħad ġie: “l-attitudni tal-irġiel”, “l-għajxien fil-ħajja tax-xogħol” u “l-edukazzjoni mogħtija fil-familji”.

Billi jiġu kkombinati r-risposti mogħtija fl-ewwel jew fit-tieni lok, wieħed jista' jarali d-diskriminazzjoni kontra n-nisa hija pjuttost attribwita għal kawżi ta' natura soċjali. Tweġibiet bħal “karattru tan-nisa” jew “kostituzzjoni fizika tan-nisa” raramment jingħataw. Iżda 43 % ta' dawk li esprimew il-fehma li n-nisa huma inqas probabbli mill-irġiel ma jistgħux jgħidu għaliex huma inqas probabbli, li jista' jfisser li, għalihom, is-sitwazzjoni perċepita titqies bħala tip ta' fatalità b'kawżi multipli u indistinqwibbi.²

It-tweġibiet tan-nisa u l-irġiel huma, b'mod ġenerali, simili ħafna. L-aktar l-aktar, jista' jiġi nnotat li n-nisa huma kemxejn aktar probabbli li “jindirizzaw l-attitudnijiet tal-irġiel” jew li ma jirrispondux, filwaqt li l-irġiel huma kemxejn aktar probabbli li jsemmu “l-għajxienfil-ħajja tax-xogħol” u “l-għamla fizika tan-nisa”.

Tabella 14

Ir-raġunijietgħall-iċkenċans tan-nisa skont is-sess

(Fil-Komunità kollha, huma biss dawk li jħossu lin-nisahuma inqas probabbli mill-irġiel)³

	Irġiel u nisa	Irġiel	In-nisa
1. L-obbligi tal-familja tan-nisa (il-mara, ir-raġel, id-dar li għandha tinżamm, eċċ.)	43 %	42 %	44 %
2. L-attitudni tal-irġiel	31	28	32
3. Abiti fil-ħajja tax-xogħol	22	25	20
4. Edukazzjoni fil-familji	19	19	18
5. Leġislazzjoni, pereżempju dwar iż-żwieġ	11	11	11
6. Il-kostituzzjoni fizika tan-nisa	11	13	9
7. Il-karattru tan-nisa	10	11	10
8. Tagħlim fl-iskejjel	7	7	7
9. Raġunijiet oħra	3	4	3
Mhux imwieġba	43	40	46

1 Giet ippreżentata lill-intervistat mappa b'disa' tweġibiet minn fejn tista' tagħżej. Naturalment, il-mistoqsija saret biss lil persuni li jew wieġbu “inqas probabbli mill-irġiel” għall-mistoqsija preċedenti jew li ma wieġbu xejn.

2 Meta wieħed iżomm f'mohħu li 42 % biss ta' dawk li wieġbu ġew mistoqsija l-mistoqsija dwar il-kawżi tal-opportunitajiet aktar baxxi tan-nisa u 43 % ma jistgħux iwieġbu, dan ifisser li inqas minn 20 % ta' dawk li wieġbu huma konxji ta' status aktar baxx ta' nisa u jistgħu jagħrfu l-kawżi.

3 42 % ta' dawk li wieġbu, inkluži 7 % lima rrispondewx għall-questionte ta' qabel. Il-perċentwali jikkorrispondu f't għat-tweġibiet mogħtija l-ewwel jew it-tieni.

Ewrobarometru Specjali dwar in-Nisa u l-Irġiel fl-Ewropa – Mejju 1975

Kif jista' jkun mistenni, l-etàsa certu punt inqas il-livell ta' edukazzjoni ta' dawk li wiegbu tintroduci certa varjabiltàfit-tweġibiet. Biex jitqiesu bissit-tliet tweġibiet li jingħataw l-aktar ta' spiss,¹dawk taħtbl-età ta' 25 sena - irġiel unisa - huma aktar probabbli li jesprimuhom, ta' min jinnota li huma n-nisa ta' bejn il-25 u l-54 sena li ħafna drabi jinvokaw “l-obbligi tal-familja tan-nisa”.

Tabella 15

It-tliet raġunijiet ewlenin għall-inqasopportunitajiet tan-nisa skont il-ġeneru, il-ġeneruu l-livell edukattiv milħuq²

(Flimkien tal-Komunità)

	Irġiel			In-nisa			Livell ta' edukazzjoni		
	-25	25/54	55+	-25	25/54	55+	Baxxa	Plea fil-liġi	Għoli
1. Obbligi tal-familja tan-nisa	45 %	46 %	32 %	45 %	50 %	33 %	41 %	47 %	42 %
2. L-attitudni tal-irġiel	34	29	24	36	35	24	28	3	35
3. Abiti fil-ħajja tax-xogħol	28	28	18	22	22	15	17	25	33

1 Hawnhekk ġew inkluži biss it-tweġibiet mogħtija minn tal-inqas 20 % tas-suġġetti tad-data.

2 L-ewwel jew it-tieni tweġibiet mogħtija minn nies li jħossu li n-nisa huma inqas probabbli mill-irġiel jew li ma wiegbux din il-mistoqsja.

Id-differenzi bejn il-pajjiži huma żgħar. L-obbligi tal-familja tan-nisa jissemmew l-ewwel u t-tieni fil-pajjiži kollha ħlief fil-Lussemburgu, fejn huma l-aktar spiss inkarigati mill-edukazzjoni tal-familja (immedjatament segwiti mill-attitudnijiet u t-tagħlim tal-irġiel fl-iskejjel).

L-attitudnijiet tal-irġiel huma kkwotati fit-tieni post fl-Irlanda minn 48 % ta' dawk li wieġbu, ir-Renju Unit (37 %), Franzia (35 %), il-Lussemburgu u l-Italja (27 %) u l-Germanja (26 %).¹

Mill-kategoriji u l-pajjiži kollha, in-nisa Irlandiżi taħt l-età ta' 25 senajikkriminalizzaw l-attitudnijiet tal-irġiel bl-aktar mod frekwenti (60 % ta' dawk ikkonċernati); huma segwiti minn persuni Irlandiżi tal-istess età (56 % ta' dawk ikkonċernati).²

---

1 Ikkalkulati fuq il-baži tar-rispondenti kollha f'kull kategorija, il-perċentwali huma kif ġej: l-Irlanda 24 %, ir-Renju Unit 16 %, Franzia 14 %, il-Lussemburgu 14 %, l-Italja 10 %, il-Germanja 12 %.

2 37 % u 31 % tat-total ta' dawk li wieġbu f'kull kategorija.

Tabella 16

Ir-raġunijiet ewlenin għan-nofsqlab tan-nisa

(Ikklassifikat skont il-grad, f'kull pajjiż, skont il-frekwenza tar-risponsi) ¹

I-Irlanda (47%)	II-Ġermanja (41%)	Franza (36%)
1. Obbligi tal-familja (51 %) 2. L-attitudni tal-irġiel (48%) 3. Edukazzjoni (21%) 4. Leġiżlazzjoni (20%)	1. Obbligi tal-familja (29%) 2. L-attitudni tal-irġiel (26%) 3. Hajja tax-xogħol (21%)	1. Obbligi tal-familja (55 %) 2. L-attitudni tal-irġiel (35%) 3. Hajja tax-xogħol (28%) 4. Edukazzjoni (23%)
II-Lussemburgu (36%)	Ir-Renju Unit (35%)	II-Pajjiži I-Baxxi (35%)
1. Edukazzjoni (29%) 2. L-attitudni tal-irġiel (27%) 3. Edukazzjoni (25%) 4. Obbligi tal-familja (20%)	1. Obbligi tal-familja (46 %) 2. L-attitudni tal-irġiel (37%)	1. Obbligi tal-familja (37%) 2. Hajja tax-xogħol (31%) 2. L-attitudni tal-irġiel (23%) 3. Edukazzjoni (23%)
Danmark (32 %)	II-Belġju/België (32%)	Italia (31%)
1. Obbligi tal-familja (46 %) 2. Hajja tax-xogħol (30%) 3. Edukazzjoni (22%)	1. Obbligi tal-familja (41 %) 2. Hajja tax-xogħol (28%) 2. L-attitudni tal-irġiel (22%)	1. Obbligi tal-familja (48 %) 2. L-attitudni tal-irġiel (27%) 3. Edukazzjoni (24%) 4. Hajja tax-xogħol (22%)

L-istruttura ta' din is-sistema, li tiġib fil-qosor kemm il-klassifikasi tal-pajjiži skont is-sentenza dwar l-inqas čans tan-nisa kif ukoll l-ordni tal-kawżi attribwiti għal din is-sitwazzjoni f'kull pajjiż u fil-Komunità kollha, tissuġgerixxi xi riflessjonijiet.

L-ewwel nett, jidher li l-obbligi tal-familja huma kullimkien, irrispettivament mil-livell ta' bidla fil-morali u l-leġiżlazzjoni, l-ispjegazzjoni dominanti - jekk mhux il-ġustifikazzjoni - meta wieħed jesprimi l-opinjoni li n-nisa, bħala tali, huma diskriminati.

L-attitudnijiet tal-irġiel jissemmew qabel il-ħajja tax-xogħol fil-biċċa l-kbira tal-pajjiži fejn l-għarfien dwar id-diskriminazzjoni kontra n-nisa huwa mifrusx: il-każ tal-Irlande jidher tipiku f'dan ir-rigward.

Għall-kuntrarju, il-ħajja tax-xogħol hija kkwotata qabel l-attitudnijiet tal-irġiel f'pajjiži fejn id-diskriminazzjoni tinħass inqas, preżumibbilment minħabba li ġiet fil-biċċa l-kbira eliminata (il-Pajjiži I-Baxxi, id-Danmarka, il-Belġju).

Il-fatt li l-edukazzjoni fil-familji u l-edukazzjoni fl-iskejjel huma ta' livell għoli fil-Lussemburgu huwa karatteristika speċjali, li l-iżvilupp tagħha sejkollu jiġi mmonitorjat mill-qrib.²

1 Il-pajjiži huma kklassifikati skont il-frekwenza tat-tweġiba "inqas opportunitajiet" għall-mistoqsija preċċedenti; Dawn il-persentaġġi huma msemmija ħdejn l-isem tal-pajjiż. Il-punti msemmija l-aktar ta' spiss madwar il-Komunità huma enfasizzati. Il-perċentwali msemmija ħdejn il-punti jikkorrispondu għall-frekwenza tat-tweġibet fost il-persuni kkonċernati.

2 Ir-riżultati għal-Lussemburgu għandhom jiġu interpretati b'kawtela, minħabba l-ġħadd żgħir ta' rispondenti (N = 311).

3. Oqsma ta' diskriminazzjoni

Jista' jittieħed pass ġdid fl-identifikazzjoni ta' attitudnijiet kritiči billi r-rispondenti jiġu mistoqsija f'liema oqsma spċifici jemmnu li n-nisa huma aktar jew inqas probabbli li:

B'mod aktar spċifiku, tgħid li s-sitwazzjoni attwali tan-nisa ta' madwarek, meta mqabbla ma' dik tal-irġiel, hija pjuttost aħjar, pjuttost agħar jew la aħjar u lanqas agħar meta niġu għal ...

Possibbiltà ta' 'studju?

B. Vocational training?

C. Il-possibbiltà li ssib xogħol?

D. Kundizzjonijiet tax-xogħol (għeja, kadenzji, skedi, eċċ.?)

E. Sigurtà tal-impjieg?

F. Opportunitajiet għall-promozzjoni?

Salarju?

Għall-Komunità kollha kemm hi, madwar sitta minn kull għaxar persuni li wieġbu (59 %) iqisu li s-sitwazzjoni tal-pagi tan-nisa hija pjuttost agħar minn dik tal-irġiel; madwar ħamsa minn kull għaxra jemmnu li n-nisa huma diskriminati f'termini ta' opportunitajiet ta' promozzjoni (52 %) u l-possibbiltà li jsibu xogħol (46 %); erbgħha minn kull għaxra jsemmu s-sigurtà tal-impjieg (43 %) u l-kundizzjonijiet tax-xogħol (37 %) bl-istess mod. Min-naħha l-oħra, inqas minn tlieta minn kull għaxra jemmnu li hemm diskriminazzjoni fil-qasam tat-taħriġ vokazzjonali (26 %) u wieħed minn kull għaxra fil-qasam tal-edukazzjoni (11 %).

M'għandhiex tkun sorpriża li aktar minn nofsdawk mistħarrġa jemmnu li s-sitwazzjoni tan-nisa hija agħar minn dik tal-irġiel f'ċerti oqsma spċifici bħall-pagi u l-opportunitajiet ta' promozzjoni, filwaqt li, kif rajna hawn fuq, 36 % biss tal-popolazzjoni jaħsbu li n-nisa huma, b'mod ġenerali, inqas probabbli mill-irġiel li jirnexxu f'hajjithom.

Huwa čarli l-“opportunitajiet għas-suċċess fil-ħajja” jinvolu opportunitajiet oħra minbarra s-suċċess professionali. Għalhekk mhuwiex sorprendenti li hemm kunsens wiesa' li n-nisa jsorfu żvantaġġi jew diskriminazzjoni fil-ħajja tax-xogħol tagħhom, filwaqt li maġgoranza taħseb li, minkejja dan, in-nisa jistgħu jirnexxu f'hajjithom.

B'mod sorprendenti, dawn is-sentenzi huma komuni kemm għall-irġiel kif ukoll għan-nisa. Huwa biss firrigward tas-sigurtà tal-impjieg li n-nisa huma ferm aktar kritiči mill-irġiel: 46 meta mqabbel ma' 39 %. Għall-kuntrarju, l-irġiel jidhru kemxejn aktar sensittivi min-nisa għad-diskriminazzjoni kontra n-nisafit-taħriġ vokazzjonali.

Ewrobarometru Specjali dwar in-Nisa u l-Irġiel fl-Ewropa – Mejju 1975

Tabella 17

Is-sitwazzjoni tan-nisa meta mqabbla ma' dik tal-irġiel f'oqsma differenti¹

(Flimkien mill-Komunità)

	Is-sitwazzjoni tan-nisa meta mqabbla mal-irġiel hija kif ġej:			Mhux imwieġba
	Verament ħafna aħjar	Pjuttost inqas tajba	La aħjar u lanqas aghar	
1. Salarju	7 %	59 %	27 %	7 %
Irġiel	7	58	29	6
In-nisa	7	60	25	8
2. Opportunitajiet għall-promozzjoni	8	52	31	9
Irġiel	8	51	33	8
In-nisa	7	53	30	10
3. L-opportunità li ssib xogħol	13	46	35	6
Irġiel	14	45	36	5
In-nisa	12	47	35	6
4. Sigurtà tal-impieg	9	43	40	8
Irġiel	11	39	43	7
In-nisa	8	46	37	9
5. Kundizzjonijiet tax-xogħol	14	37	41	8
Irġiel	17	36	41	6
In-nisa	12	38	41	9
6. Taħriġ vokazzjonali	10	26	57	7
Irġiel	10	28	56	6
In-nisa	10	25	58	7
7. Possibbiltà ta' studju	12	11	72	5
Irġiel	14	10	72	4
In-nisa	11	12	72	5

1 Id-dominji differenti huma kklassifikati f'ordni dixxidenti tal-frekwenzi tar-rispons "pjuttost aghar".

Ewrobarometru Speċjali dwar in-Nisa u l-Irġiel fl-Ewropa – Mejju 1975

L-età u l-livell edukattiv milħuq jintroduċu xi varjazzjoni f'dawn ir-riżultati, speċjalment f'termini ta' opportunitajiet ta' xogħol, taħriġ vokazzjonali u opportunitajiet ta' promozzjoni. Kif jista' jkun mistenni, in-nisa żgħażaqgħ u, b'mod aktar ġenerali, in-nisafli-età tax-xogħol huma ħafna aktar sensitivi għad-diffikultajiet relatati mal-accès għall-impieg u l-kwalifikati fl-impieg; L-istess japplika għal dawk li huma aktar edukati (irġiel u nisa), meta mqabbla ma 'dawk li huma inqas edukati. L-opportunitajiet promozzjonalihumaprinċipalment meqjusa bħala diskriminatorji abbaži tal-kisba edukattiva; L-età, min-naħha l-oħra, tintroduċi ffit differenza.

Ewrobarometru Specjali dwar in-Nisa u l-Irgiel fl-Ewropa – Mejju 1975

Tabella 18

Perċentwal ta' dawk li wieġbu li jqisu li s-sitwazzjoni attwali tan-nisa hija pjuttost agħar minn dik tal-irġiel skont il-ġeneru, il-ġeneruu l-livell edukattiv milħuq

(Flimkien tal-Komunità)

	Irġiel			In-nisa			Livell ta' edukazzjoni		
	-25	25/54	55+	-25	25/54	55+	Baxxa	Plea fil-liġi	Għoli
1. Salarju	61 %	59 %	54 %	63 %	63 %	54 %	56 %	64 %	64 %
2. Opportunitajiet għall-promozzjoni	51	55	45	56	55	48	47	58	61
3. L-opportunità li ssib xogħol	49	47	41	57	49	38	40	50	61
4. Sigurtà tal-impieg	38	41	37	50	49	39	39	47	48
5. Kundizzjonijiet tax-xogħol	34	37	34	40	40	32	34	38	40
6. Taħriġ vokazzjonali	33	29	23"	33	26	16	21	31	37
7. Possibbiltà ta' studju	14	10	9	15	12	10	10	12	14

Jekk, kif għadna kif rajna, id-differenzi bejn iż-żewġ sessi huma sorprendentement żgħar, id-differenzi bejn il-pajjiżi huma konsiderevoli.

Huwa fi Franza u fil-Ġermanja, segwiti mill-Irlanda, li l-perċentwal medju ta' tweġibiet "inqas tajbin" għas-seba' punti huwa l-ogħla (52, 46 u 42 % rispettivament), u huwa fil-Lussemburgo li huwa l-aktar baxx (22 %).

Meta wieħed iħares lejn il-klassifikazzjonijiet tal-pajjiżi għat-tliet oqsma l-aktar ikkwotati madwar I-UE, I-Irlanda twitti t-triq għal tnejn minnhom: opportunitajiet ta' salarju upromozzjoni, filwaqt li l-Italja tinsab fl-aħħar post-jewfl-aħħar postgħall-istessnejn.

Kif jista' jiġi spjegat li f'dawn iż-żewġ pajjiżi, I-Irlanda ul-Italja, fejn il-pubbliku jaġħti importanza kbira lill-problema tal-istatus tan-nisa, li huma pajjiżi b'ċerti karatteristiċi komuni (żvilupp ekonomiku aktar baxx, produzzjoni per capita relativament baxxa, tradizzjoni Kattolika), il-perċezzjoni tad-diskriminazzjoni kontra n-nisa hija tant differenti? L-ispjegazzjoni tista' tigħi biss mill-influwenzi storiċi u kulturali mġarrba minn kull wieħed minn dawn iż-żewġ pajjiżi, problema li se nsibu aktar loin.

Tabella 19

Oqsma ewlenin ta' diskriminazzjoni kontra n-nisa
(ikklassifikat skont il-grad, f'kull pays, skont il-frekwenza tar-risponsi)¹

Franza (52%)	Il-Ġermanja (46%)	I-Irlanda (42%)
1.Salarju(77%)	1.Salarju(75%)	1. Salarju (78%)
2.Sib xogħol(77%)	2.Promozzjoni(64%)	2. Promozzjoni (67 %)
3.Promozzjoni(77%)	3.Sib xogħol (52%)	3. Sigurtà tal-impjieg (48 %)
4.Kundizzjonijiet tax-xogħol(77 %)	4.Sigurtà tal-impjieg (50%)	4. Sib xogħol (45%)
5.Sigurtà tal-impjieg(77%)	5.Kundizzjonijiet tax-xogħol(43 %)	5 Kundizzjonijiet tax-xogħol (24%)
6.Taħriġ vokazzjonali(77%)	6.Taħriġ vokazzjonali(30%)	6. Taħriġ vokazzjonali (19%)
7.Studji(77%)	7.Studji(12%)	7. Studji (11%)
 Danmark (36%)	 Il-Belġju (34%)	 Itali (32%)
1.Promozzjoni(53%)	1.Salarju(51%)	1. Salarju (41%)
2.Salarju(52%)	2.Promozzjoni(44%)	2. Sigurtà tal-impjieg (37 %)
3.Sib xogħol(38%)	3.Sigurtà tal-impjieg(40 %)	2. Sib xogħol (37%)
4.Kundizzjonijiet tax-xogħol(35 %)	4.Sib xogħol(38%)	4. Kundizzjonijiet tax-xogħol(36%)
5.Sigurtà tal-impjieg(34 %)	5.Kundizzjonijiet tax-xogħol(33 %)"	5. Promozzjoni (34 %)
6.Taħriġ vokazzjonali(23%)	6.Taħriġ vokazzjonali (18 %)	6 Taħriġ vokazzjonali (25 %)
7.Studji(14%)	7.Studji(12%)	7. Studji (11%)
 Il-Pajjiżi I-Baxxi (31%)	 Ir-Renju Unit (30%)	 II-Lussemburgu (22%)
1.Promozzjoni(49%)	1.Promozzjoni49%)	1. Salarju (40%)
2.Salarju(45%)	2.Salarju(48%)	2. Sigurtà tal-impjieg (35 %)
3.Sigurtà tal-impjieg(36%)	3.Sib xogħol(38%)	3. Promozzjoni (34 %)
4.Sib xogħol(34%)	4.Sigurtà tal-impjieg(34 %)	4 Kundizzjonijiet tax-xogħol (24%)
5.Kundizzjonijiet tax-xogħol (27 %)	5.Taħriġ vokazzjonali (16 %)	5. Sib xogħol (24%)
6.Taħriġ vokazzjonali (17%)	6.Kundizzjonijiet tax-xogħol (15 %)	6. Taħriġ vokazzjonali (20%)
7.Studji(10%)	7.Studji(10%)	7. Studji (12%)

¹ Il-pajjiżi huma kklassifikati skont il-medji tar-reazzjonijiet tas-sitwazzjoni fqira" għas-seba' punti; dawn il-perċentwali medji jissemmew ħdejn l-isem tal-pajjiż.

Is-sess, l-età u l-livell edukattiv milħuq ivarjaw f'kull pajjiż u fil-Komunità kollha kemm hi: in-nisa żgħażaq h u l-persuni edukati jesprimu aktar ta' spiss l-opinjoni li s-sitwazzjoni tan-nisa hija agħar minn dik tal-irġiel fir-rigward tal-possibbiltà li jerġgħu jinfetħu l-opportunitajiet tax-xogħol, tat-taħriġ vokazzjonali u tal-promozzjoni. Il-possibbiltà li wieħed jistudja ma tidħirx li hija problema, irrispettivament mill-età jew il-livell ta' edukazzjoni, għalkemm l-irġiel u n-nisa żgħażaq h Franċiżi huma aktar ta' spiss kritiči ta' dan mill-anġjani tagħhom. Id-diskriminazzjoni fil-pagi tinhass b'mod wiesa' kullimkien, iżda b'mod aktar partikolari minn nisa żgħażaq h Belġjani, Olandiżi u Brittanici.

Il-kategoriji ta' dawk li wieġbu li, b'mod ġenerali, jesprimu l-ogħla proporzjon tal-opinjoni li n-nisa huma diskriminati huma kif ġej:

1. Fir-rigward tas-salarju:

- Nisa Irlandiżitaħt il-25 sena 86%
- Il-Franċiżi taħt l-età ta' 25 sena 84%

2 ... Fir-rigward tal-possibbiltajiet ta' promozzjoni:

Nisa Germaniżi taħt l-età ta' 25 sena 77%

Irls Andean taż-żewġ sessi b'livell għoli ta' edukazzjoni 74%

3. Fir-rigward tal-possibbiltà li jinstab xogħol:

- Nisa Franċiżi taħt il-25 sena 78%
- L-irġiel u n-nisa Franċiżi b'livell għoli ta' edukazzjoni 74%

III L-aspirazzjonijiet rispettivi tan-nisa u l-irġiel biex itaffu d-differenzi fir-rwoli soċjali

L-irġiel u n-nisa huma għalhekk konxji, fil-biċċa l-kbira (medja ta' aktar minn tlieta minn kull għaxar persuni fil-Komunità kollha), li n-nisa huma inqas probabbli mill-irġiel li jirnexxu f'hajjithom. L-irġiel u n-nisa jaqblu, b'mod saħansitra akbar (ħamsa sa sitta minn kull għaxar persuni), li n-nisa jiġuttrattati inqas mill-irġiel f'termini ta' aċċess għax-xogħol, promozzjoni fix-xogħol u, fuq kollo, remunerazzjoni għax-xogħol. X'inħuma l-aspirazzjonijiet taż-żewġ sessi għat-trasformazzjoni tas-soċjetà f'dan il-qasam? Il-maġgoranza jridu li jkun hemm inqas u inqas differenzi? Huma n-nisa li jsostnu li hemm inqas u inqas differenzi tajbin jew ħażiena? X'inħuma l-istampi rispettivi tal-irġiel u n-nisa f'xi sitwazzjonijiet tipiči tal-ħajja ta' kuljum?

1. X'tixtieq il-maġgoranza?

“Temmen li l-maġgoranza tan-nisa jridu li jkun hemm inqas u inqas differenzi bejn ir-rwol tal-irġiel u r-rwol tan-nisa fis-soċjetà?”

“Temmen li l-maġgoranza tal-irġiel iridu li jkun hemm inqas u inqas differenzi bejn ir-rwol tal-irġiel u r-rwol tan-nisa fis-soċjetà?”

Madwar il-Komunità, sebgħa minn kull għaxar irġiel u seba' nisa jemmnu li l-maġgoranza tan-nisa jridujaraw inqasu inqas differenzi; in-nisa żgħażaqgħ jesprimu ruħhom ftit aktar b'saħħithom (81%). Min-naħha l-oħra, tliet irġiel u żewġ nisa biss minn kull ghaxra jaħsbu li l-maġgoranza tal-irġiel iridu l-istess haġa, bi ftit differenza skont l-età. Fi kliem iehor, ftit aktar mid-doppju tal-irġiel u tliet darbiet u nofs aktar nisa jaħsbu li n-nisa, aktar milli l-irġiel, iridu li d-differenzi jiġu mitigati. In-nisa huma għalhekk aktar xettiċi mill-irġiel, iżda ż-żewġ sessi huma pjuttost lucid: sitwazzjoni li tiffavorixxi grupp ta' soċjetà hija affettwata ħafna inqas ta' spissminndawk li jibbenifikaw minnha milli minn dawk li huma vittmi tagħha.

Ewrobarometru Speċjali dwar in-Nisa u l-Irġiel fl-Ewropa – Mejju 1975

Tabella 20

L-aspirazzjonijiet ġenerali tan-nisa u l-irġiel biex itaffu d-differenzi bejn il-ġeneri, il-ġeneriu l-edukazzjoni (Flimkien tal-Komunità)

	Total	Irġiel			In-nisa			Livell ta' edukazzjoni			
		-25	25/54	55+	Total	-25	25/54	55+	Baxxa	Plea fil-liġi	Għoli
- Il-maġġoranza tan-nisa jridu jaraw inqas u inqas differenzi											
Iva	74 %	76 %	75 %	70 %	73 %	81 %	76 %	63 %	73 %	74 %	71 %
Le	16	16	16	14	17	12	17	19	15	17	22
Mhux imwieġba	11	8	9	15	10	7	7	18	12	9	7
- Il-maġġoranza tal-irġiel jridu jaraw inqas u inqas differenzi											
Iva	34	38	34	32	21	26	22	17	28	28	26
Le	52	49	53	51	61	63	62	57	54	59	62
Mhux imwieġba	14	13	13	17	18	11	15	26	18	13	12

Fil-livell tal-pajjiż, it-tixrid tal-moyenne tat-tweġibet huwa kemmxejn kbir fir-rigward tal-mistoqsija dwar l-attitudnijiet tan-nisa: L-Italja, l-Irlanda u Franza taż-żewġ sessi huma aktar probabbli li jemmnu li l-maġġoranza tan-nisa jridu jaraw inqas u inqas differenzi. In-nisa Franciżi (84 %) u speċjalment in-nisa żgħażaq Franciżi (90 %) jesprimu din l-opinjoni l-aktar ta' spiss.

Fir-rigward tal-mistoqsija dwar l-attitudni tal-irġiel, l-Irlandiżi u l-Lussemburgiżi taż-żewġ sessi jiġu l-ewwel, u speċjalment l-irġiel Irlandiżi li għandhom aktar minn 25 sena (52%).

Din id-data hija miġbura fil-qosor fit-tabella li ġejja, li minnha tista' tittieħed aktar informazzjoni billi jitqabblutnejn ma' tnejn it-tweġibet ghall-mistoqsija dwar l-attitudni attribwita lin-nisau dwar l-attitudni attribwita lill-irġiel: huwa fl-Italja u f-Franza, fost in-nisa, li d-distakk huwa l-akbar bejn l-opinjonijiet espressi dwar l-attitudnijiet rispettivi tal-irġiel u n-nisa, jiġifieri n-nisa għandhom l-inqas illużjonijiet:

	it-Taljan	Nisa Franciżi
Il-maġġoranza tan-nisa jridu jaraw inqas u inqas differenzi	79 %	84 %
Il-maġġoranza tal-irġiel iridu jaraw inqas u inqas differenzi	20 %	25 %
Differenza	59	59

Ewrobarometru Specjali dwar in-Nisa u l-Irġiel fl-Ewropa – Mejju 1975

Tabella 21

L-aspirazzjonijiet ġenerali tan-nisa u l-irġiel biex itaffu d-differenzi
(Tweġibiet “li hemm inqas u inqas differenzi”, b’pays)

	Il-maġgoranza tan-nisa jridu jaraw inqas u inqas differenzi			Il-maġgoranza tal-irġiel iridu jaraw inqas u inqas differenzi		
	H+F	H	F	H+F	H	F
Italia	80 %	32 %	79 %	24 %	28 %	20 %
L-Irlanda	80	50	81	40	51	31
Franza	79	75	84	33	43	25
Il-Belġju/België	74	76	73	32	41	25
Il-Ġermanja	74	76	72	25	32	19
Il-Lussemburgu	66	66	67	37	40	33
il-Pajjiżi l-Baxxi	66	67	64	27	35	20
Ir-Renju Unit	64	64	63	26	32	21
Danmark	51	51	53	30	39	23
Il-Komunità ¹	73	74	73	28	34	21

1 Medja ponderata

2. "Femminiżmu"

"X'taħseb lihuwa tajjeb jew ħażin għan-nisa li jsostnu li hemm inqas u inqas differenzi bejn ir-rwoli tal-irġiel u tan-nisa fis-soċjetà?"

Kwaži sebgħha minn kull għaxar persuni madwar il-Komunità ġeneralment jaqblu ma' l-għanijiet tan-nisa li jsostnu li hemminqas u inqas differenzi.¹ L-attitudnijiet tal-irġiel u n-nisa huma qrib ħafna. Bħal fil-bicċa l-kbira tal-mistoqsijiet preċedenti, in-nisahuma aktar konxji tal-problema min-nisa li għandhom 55 sena u aktar. Il-kisba edukattiva għandha wkoll rwol, sa ċertupunt inqas.

---

1 Ta' min jinnota li kien hemm approvazzjoni massiva tal-objettivi generali tal-moviment li jittaffew jew jitneħħew id-differenzi bejn ir-rwoli soċjali tal-irġiel u n-nisa. Ma huwiex possibbi – peress li ma saritx il-mistoqsija – li din l-approvazzjoni tiġi extrapolata għall-azzjonijiet speċifiċi ta' tali movimenti femministi, jew saħansitra, kif ser jidher hawn taħt, għal bidliet profondi ħafna fl-imġiba.

Ewrobarometru Speċjali dwar in-Nisa u l-Irġiel fl-Ewropa – Mejju 1975

Tabella 22

Attitudnijiet lejn "femminiżmu" skont il-ġeneru, il-ġeneruu l-livell edukattiv
(Flimkien tal-Komunità)

	Irġiel				In-nisa				Livell ta' edukazzjoni		
	Total	-25	25/54	55+	Total	-25	25/54	55+	Baxxa	Plea fil-liġi	Għoli
In-nisa li jitkolbu li jkun hemm inqas u inqas differenzi:											
- għandhom raġun	65 %	69 %	69 %	58 %	67 %	74 %	70 %	56 %	62 %	70 %	76 %
- huma żbaljati	23	18	22	28	20	15	20	23	23	20	17
Mhux imwieġba	12	13	9	14	13	11	10	21	15	10	7

Id-distribuzzjoni tat-tweġibiet bejn il-pajjiżi hija simili ħafna għad-distribuzzjoni tat-tweġibiet għall-mistoqsija dwar l-aspirazzjonijiet bixx jittaffew id-differenzi fir-rwlol tal-ġeneri: Franza, l-Italja u l-Irlanda huma għal darb'oħra l-pajjiżi fejn il-problema qed timmobilizza l-aktar, filwaqt li l-Olanda, ir-Renju Unit u d-Danimarka huma t-tliet pajjiżi fejn il-problema ma tidhirx li tqum - jew li tinħass - bl-istess akutezza. Madankollu, kullimkien, il-maġġoranza ta' dawk li wieġbu – l-irġiel u n-nisa – jemmnu li n-nisa għandhom raġun jitkolbu li d-differenzi bejn ir-rwoli tal-irġiel u tan-nisa jittaffew (jew jiġu eliminati).

Il-fattliproblema ma tinħassx b'mod suġġettiv minn individwu jew minn grupp ma jfissirx li din ma tqumx b'mod oġġettiv. Iżda l-fatt li hija l-aggregazzjoni li tinħass huwa madankollu indikatur tajjeb ta' kif l-individwi u l-gruppi jipperċepixxu sitwazzjonijiet ta' ħajja, inkluži d-diskorsi soċjali li jiddeskrivuhom.

M'hemm l-ebda dubju li din l-aspirazzjoni għall-bidla se tikber aktar maż-żmien. Ma għandniex punti ta' tqabbil fl-Ewropa fil-passat, iżdagħandnapunti ta' tqabbil fl-Istati Uniti, fejn l-istess mistoqsija saret fl-1971, fl-1972 u fl-1975: “f'dawn l-aħħar sninkien hemm ħafna diskors dwar bidla fl-istatus tan-nisa fis-soċjetà tal-lum. B'mod ġenerali, inti favur jew kontra l-isforzi biex jissaħħaħ u jinbidel l-istatus tan-nisa fis-soċjetà?”

Hawn huma t-tweġibiet:

	1971	1972	1975
	%	%	%
Favur	42	48	59
Opponi	41	36	28
Inċert	17	16	13

Għalhekk jidher li, fil-biċċa l-kbira tal-pajjiżi tal-Komunità, il-“moviment tan-nisa” għandu aktar appoġġ fost il-popolazzjoni fl-Istati Uniti. Differenza oħra hija li fl-Istati Uniti, l-irġiel huma aktar favuril-moviment (63% għal u 24% kontra) min-nisa (55 u 32%).¹

1 Stharrig ta' Harris. April 1975. Ara l-Opinjoni Attwali, Vol. III, is-7 ta' Lulju 1975.

Ewrobarometru Specjali dwar in-Nisa u l-Irġiel fl-Ewropa – Mejju 1975

Tabella 23

Attitudnijiet lejn "femminiżmu" skont il-ġeneru u l-ġeneru
(Bil-p ays)¹

In-nisa li jitkolbu inqas u inqas differenzi huma tajbin

	Irġiel				In-nisa			
	Total	-25	25/54	55+	Total	-25	25/54	55+
Franza	77 %	75%	80%	74 %	75 %	81 %	80%	59%
L-Italja	65	75	69	52	73	79	74	64
L-Irlanda	65	59	67	64	72	77	75	62
Il-Belġju/België	69	78	72	55	66	80	68	55
Il-Ġermanja	63	71	66	56	69	73	72	63
Il-Lussemburgu	60	65	62	52	62	84	64	48
il-Pajjiżi l-Baxxi	65	69	68	57	56	67	56	52
Ir-Renju Unit	59	53	63	53	56	67	60	43
Danmark	49	54	54	41	48	56	52	37
Il-Komunità ²	65	69	69	58	67	74	70	56

1 Il-pajjiżi huma kklassifikati f'ordni dixxidenti tal-perċentwali ta' hits għal kull pajjiż (irġiel u nisa).

2 Medja ponderata.

3. Tliet situations tal-ħajja ta'kuljum

“Issa hemm għadd ta’ sitwazzjonijiet li wieħed jista’ jiltaqa’ magħhom fil-ħajja ta’ kuljum. Inti personalment issibha normali jew mhux normali:

- A. Qumara toħroġ mingħajr żewġha filgħaxija għallaqgħa?
- B. Li mara tħegġeġ lil żewġha biex ibiddel l-impjieg minħabba li tiġi offruta sitwazzjoni aħjar f'regjun li ma jkunx dak fejn tgħix?
- C. Li l-ġenituri li jistgħu jħallsu biss għall-edukazzjoni lil wieħed mit-tfal tagħhom jiddeċiedu favur it-tfajla jekk tagħmel-aħjarfl-iskola mit-tifel? »

Fil-Komunità kollha, sebgħa minn kull għaxar persuni (irġiel jew nisa, mingħajr differenza sinifikanti) iqisu li huwa normali li mara toħroġ mingħajr żewġha filgħaxja, u sitta minn kull għaxra għall-ġenituri jiddeċiedu li t-tifla tkompli l-edukazzjoni tagħha jekk tirnexxi aħjar mit-tifel. Min-naħha l-oħra, tlieta biss minn kull għaxar persuni normalment jemmu li l-karriera professjonal tal-mara kienet akbar minn dik tar-raġel. Fir-rigward tal-ġaħażla tar-residenza, hemm is-subjac ente, i mage tar-rwoli rispettivi, li jfisser li l-professjoni tal-mara miżżewġa titqies bħala sekondarja fid-dar (anki jekk is-salarju “supplimentari” ma jkunx neglīgħibbi). Din il-mage hija komuni għaż-żewġ sessi, iżda tvarja skont il-pajjiż, l-età u l-livell ta' edukazzjoni.

Il-mod kif mara tista’ toħroġ billejż mingħajr żewġha huwa aċċettat bħala normali minn tmienja jew disgħa minn kull għaxar persuni fl-Irlanda (94 %), fir-Renju Unit (85 %), fid-Danmarka (82 %), fi Franzia u fil-Pajjiżi l-Baxxi (76 %); l-Italja (58 %) u l-Lussemburgu (57 %) biss huma barra mill-pass b'mod sinifikanti. L-età u, sa-ċertu punt, il-livell edukattiv mil-huq huma l-aktar prevalenti fl-Italja, fil-Belġju u fil-Ġermanja. Il-fatt li l-ġenituri jiddeċiedu favur it-tifla aktar mill-it-tifel huwa aċċettat bħala normali minn sitta jew sebgħa minn kull għaxar persuni fil-Ġermanja (68 %), Franzia (67 %), l-Italja u d-Danmarka (63 %); iżda biss minn erbgħa minn kull għaxar persuni fil-Lussemburgu (38 %). Hemm xi differenzi skont l-età tan-nisa fil-Belġju u fin-Netherlands, u skont il-livell ta’ edukazzjoni fil-Belġju u fir-Renju Unit.

Fl-aħħar nett, il-fatt li mara tħegġeġ lil żewġha jibdel l-impjiegji huwa meqjus normali minn tnejn sa tlieta biss minn kull għaxar persuni, ħlief fi Franzia (35 %) u fl-Italja (48 %).

It-tifsira ta’ dawn it-tweġibiet tista’ tiġi ddubitata f’kull wieħed mill-pajjiżi. L-Irlanda tiġi l-ewwel u l-Italja t-tieni l-aħħar għall-partita “toħroġ filgħaxja mingħajr żewġha”; L-Italja tinsab fl-ewwel post u l-Irlanda l-aħħar għall-punt “bidla fl-impjiegji jekk in-nisa jsibu pozizzjoni aħjar”.

Il-fatt li t-Taljani huma probabbilment aktar simpatetiċiġħall-problemi tal-migrazzjoni ma jistax jiġi invokat, minħabba li l-Irlandiżi għandhom ukoll din l-lesperjenza.

Għandna nissuspettar is-sinċerità ta’ certi tweġibiet? M’hemm xejn f’din l-investigazzjoni sħiħa li jappoġġja l-każ. U filwaqt li f’xi pajjiżi (id-Danmarka, il-Lussemburgu) kważi 30 % ta’ dawk li wieġbu ma jweġbux il-mistoqṣja, it-Taljani u l-Irlandiżi jwieġbu bil-herqa, iżda b'modi differenti.¹

Ejjew sempliċement ninnutaw, f'dan l-istadju tal-analizi, li, b'mod ġenerali, il-poplu Irlandiż jidher li huwa aktar miftuħ għall-bidla soċċali, li minnha l-iżvilupp tal-istatus tan-nisa huwa aspett importanti, milli seta’ kien mistenni.

1 Hafna drabi huwa diffiċċi li wieħed jinterpretar r-risposti relatati mal-attitudni fid-dawl ta’ sitwazzjoni ipotetika. Xi wħud jistgħu jwiegħu billi verament jimmagħinaw is-sitwazzjoni, filwaqt li oħrajn jistgħu jagħtu lilhom infuħhom kuxxenja tajba u jidhru tajbin billi jesprimu rispons normattiv, mingħajr ma jħossuhom involuti.

Ewrobarometru Speċjali dwar in-Nisa u l-Irġiel fl-Ewropa – Mejju 1975

Tabella 24

L-irġiel u n-nisa jiffacċċjaw tliet sitwazzjonijiet tal-ħajja ta' kuljum skont is-sess
(Flimkien tal-Komunità)

	Meqjusa bħala: normali	Meqjusa bħala: mhux normali	mhux imwieġba
... li mara toħrog mingħajr raġel filgħaxija biex tattendi laqgħa	71%	24%	5,00 %
Irġiel	70	25	5
In-nisa	72	23	5
... li l-ġenituri li jistgħu jħallsu biss għall-edukazzjoni lil wieħed mit-tfal tagħhom jiddeċiedu favur it-tifla jekk tkun aħjar fl-iskola mit-tifel	61	29	10
Irġiel	61	29	10
In-nisa	61	28	11
... li mara tħegġeġ lil żewġha biex ibiddel l-impiegji minħabba li hija offruta sitwazzjoni aħjar f'regħjun differenti minn dak fejn jgħixu	31	55	14
Irġiel	32	55	13
In-nisa	30	55	15

Ewrobarometru Speċjali dwar in-Nisa u l-Irġiel fl-Ewropa – Mejju 1975

Tabella 25

L-irġiel u n-nisa jiffacċċjaw tliet aspettal-ħajja ta' kuljum li huma kkunsidrati normali skont il-ġeneru, il-ġeneruu l-livell edukattiv milħuq¹

(Bil-p ays)

	Irġiel				In-nisa				Livell ta' edukazzjoni		
	Total	-25	25/54	55+	Total	-25	25/54	55+	Baxxa	Plea fil-liġi	Għoli
"li mara toħroġ mingħajr żewġha filgħaxija"											
L-Irlanda	93%	93%	94 %*	94%	96%	98%	95%	93%	92%	96%	96%
Renjuta' Ited	85	84	89	78	84	81	89	79	90	90	81
Danmark	80	87	82	72	85	94	89	73	78	87	90
Franza	76	83	78	69	76	70	83	59	67	77	88
il-Pajjiżi I-Baxxi	75	75	80	66	76	88	81	62	69	84	86
Il-Ġermanja	59	62	64	51	65	75	73	46	57	66	77
Il-Belġju/België	64	78	69	49	59	83	63	40	47	67	86
Italia	57	79	60	38	60	77	63	37	49	66	81
Il-Lussemburgu	60	73	62	50	53	72	51	48	53	69	47
Il-Komunità ²	70	79	73	59	72	78	77	57	64	76	84
li l-ġenituri jiddeċiedu favur it-tfajla											
Il-Ġermanja	67%	81 %	68%	63%	68%	69 %	74%	58%	65%.	69%	77 %
Franza	67	67	65	71	66	60	68	68	63	68	71
Italia	64	63	68	58	65	72	63	61	62	68	69
Danmark	59	55	62	57	67	62	73	58	60	66	68
L-Irlanda	56	47	57	60	54	55	55	51	54	54	59
Renjuta' Ited	50	56	49	49	53	48	66	44	49	53	66
il-Pajjiżi I-Baxxi	50	46	52	48	48	59	49	39	46	52	55
Il-Belġju/België	51	54	53	44	46	57	47	36	39	51	62
Il-Lussemburgu	36	54	32	34	40	40	44	33	43	44	26
Il-Komunità	61	64	62	59	61	62	65	54	58	63	70
Irġiel											
	Total	-25	25/54	55+	Total	-25	25/54	55+	Baxxa	Plea fil-liġi	Għoli
"li mara tħegġeġ lil żewġha biex jibdel l-impjiegji"											
Italia	48%	56%	51%.	40%	50%	57%	51%	38%	47%	53%.	53%,
Il-Ġermanja	32	44	33	26	38	45	42	27	33	34	-48
Franza	35	42	35	29	31	29	34	23	30	33	38
Il-Belġju/België	27	40	24	22	21	30	23	13	20	23	36
Danmark	24	36	25	16	21	35	23	12	19	26	35
il-Pajjiżi I-Baxxi	15	29	21	19	14	20	14	12	15	19	29
Il-Lussemburgu	21	15	17	25	14	.	16	19	18	14	16
Renjuta' Ited	19	24	17	20	13	24	13	7	14	19	24
L-Irlanda	17	16	14	16	10	14	10	6	10	14	15
Il-Komunità	32	41	32	28	30	38	33	21	29	30	41

1 Il-pajjiżi huma kklassifikati, għal kull entrata, f'ordni dixxidenti tal-perċentwali ta' tweġibet "normali".

2 Medja ponderata

IV L-attitudnijiet rispettivi u reċiproċi tan-nisa u l-Irgiel lejn ix-xogħol professjoni

Kif imsemmi hawn fuq, waħda mill-kawżi ewlenin attribwiti għall-fatt li n-nisa huma inqas probabbli mill-Irgiel li jirnexxu f'hajjithom hija, immedjatament wara l-obbligli tal-familja u l-attitudnijiet tal-Irgiel, id-drawwiet fil-hajja tax-xogħol. Min-naħha l-oħra, instab li d-diskriminazzjoni kontra n-nisa tinhass b'mod wiesa' kemm mill-Irgiel kif ukoll min-nisa f'oqsma relatati mal-hajja tax-xogħol: is-salarju, il-promozzjoni, l-aċċess għall-impjieg, is-sigurtà tal-impjieg, ecc.

Saru diversi mistoqsijiet f'dan l-istħarriġ sabiex fl-istess ħin jiġu approfonditi l-attitudnijiet tan-nisa u tal-Irgiel lejn ix-xogħol professjoni, kif ukoll l-attitudnijiet li l-Irgiel jattrbwixxu lin-nisa, u viċi versa, f'dan ir-rigward.

Is-sekwenza tal-mistoqsijiet kienet kif ġej:

Għal kulħadd

Taħdem full-time (mill-inqas 30 siegħa fil-ġimgħa) jew part-time (8 sa 29 siegħa fil-ġimgħa)? Jekkle, inti qiegħedjew irtirat?

- Si IVA: "B'mod ġenerali, int sodisfattjew mhux sodisfatt bix-xogħol tiegħek? Tista'tgħidli fuq din l-iskala kemmittisfai(e) tagħha jew letisfai(e)?"
- "Il-konjuġitiegħek għandu impjieg full-time bi ħlas (...)?"
- jekk IVA: Fl-opinjoni tiegħek, il-konjuġi tiegħek huwa sodisfatt jew mhux sodisfatt bix-xogħol tiegħu jew tagħha ...? ¹

---

¹ Il-mistoqsijiet li saru lill-Irgiel u lin-nisa rispettivament huma strettament simetriċi, ħlief li – fil-każ ta' stħarriġ li jiffoka prinċipalment fuq l-istatus tan-nisa – ma nhassx li kien meħtieg li jiġu esplorati l-preferenzi tal-Irgiel għax-xogħol tagħhom stess jew il-preferenzi tan-nisa għax-xogħol tal-konjuġi tagħhom.

GħAN-NEGOZJU

“Kieku kellek għażla, x'tippreferi: jekk martek hijiex involuta f'attività professionali jew le?”

“U martek, x'tixtieq fl-opinjoni tiegħek kieku kellha l-għażla: għandhom attivită professionali jew ma għandhomx attivită professionali?”

GħANDU JIĞI MIXGHUL

Kiekukellek għażla, x'tippreferi: għandhom attivită professionali jew le?”

“Fl-opinjoni tiegħek, x'jippreferi żewġek: jekk għandekx attivită professionali jew le?”

1. Impjieg u nuqqas ta' impjieg

Qabel ma niċħlu fid-dettall fl-eżami ta' l-attitudnijiet lejn ix-xogħol, m'huwiex mingħajr interess li nippreżentaw xi informazzjoni dwar l-impjieg ta' l-irġiel u n-nisa fil-Komunità kollha f'Mejju 1975.¹

Fil-Komunità kollha kemm hi, sebgħa minn kull għaxar irġiel (70%) u erbgħa minn kull għaxar nisa(38%) humaimpiegati fl-impjieg bi ħlas: fil-ħin(66 u 26%) jew part-time (4 u 12%). Fi kliem ieħor, minn 100 persuna li “jaħdem”, fis-sens komun tal-kelma, hemm 63 raġel u 37 mara.

---

1 Din l-informazzjoni, filwaqt li jitqies l-ghadd ta' persunal mistharreġ f'kull pajjiż, hija indikattiva; bl-ebda mod ma jistgħu jissostitwixxu l-istatistikka ppubblikata mill-Kummissjoni Ewropea, b'mod partikolari fl-“Espozizzjoni dwar l-evoluzzjoni tas-sitwazzjoni soċjali fil-Komunità fl-1974”. Brussell - il-Lussemburgu, Marzu 1975.

Ewrobarometru Speċjali dwar in-Nisa u l-Irġiel fl-Ewropa – Mejju 1975

Tabella 26

Impieg u nuqqas ta' impieg fil-popolazzjoni kollha kemm hi skont is-sess, il-ġeneruu l-livell edukattiv milħuq (Flimkien tal-Komunità)

	Irġiel				In-nisa				Livell ta' edukazzjoni		
	Total	-25	25/54	55+	Total	-25	25/54	55+	Baxxa	Plea fil-liġi	Għoli
Attività full-time	66	54	90	33	26	38	31	9	42	54	44
Xogħol part-time	4	2	4	4	12	9	15	8	9	7	8
Persuni qiegħda	3	7	2	2	5	8	5	1	3	5	3
Irtirata	18	-	1	55	15		2	51	22	11	7
L-ebda impieg bi-qligħ	8	35	2	5	40	43	45	30	23	22	37
Mhux imwieġba	1	2	1	1	2	2	2	1	1	1	1
Total	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100

Aktar interessanti hija d-data dwar l-istruttura tal-forza tax-xogħol, inkluži l-persuni qiegħda:

1° Il-forza tax-xogħol tan-nisa (inkluži dawk qiegħda) tirrappreżenta madwar 39 % tal-forza tax-xogħol totali.

Peress li l-kampjun totali jikkonsisti minn 48 % irġiel u 52 % nisa, l-impieg tal-irġiel huwa 73 % tal-popolazzjoni tal-irġiel u l-impieg tan-nisa huwa 43 % tal-popolazzjoni tan-nisa, ir-rata ta' impieg tan-nisa hija għalhekk:

$$\begin{array}{r} \frac{52 \times 43}{100} \\ \hline \frac{52 \times 43 + 48 \times 73}{100} \end{array}$$

Dan ir-riżultat huwa kemxejn ogħla minn dak miksub fir-rebbiegħha tal-1973 mill-Uffiċċju tal-Istatistika tal-Komunitajiet għall-popolazzjoni ta' 14-il sena u aktar (34 %). Ara "L-istħarriġ kampjunarju dwar il-forza tax-xogħol" Eurostat 1/1975, p. 654

2° Ir-rata tal-qgħad hija ogħla fost in-nisa "attivi" (11 %) milli fost l-irġiel li jaħdmu (4 %), u ogħlafost in-nisażgħażagħ (15 %) milli fost l-irġiel żgħażaq (11 %). Minn mitt żagħżugħ (15-25 sena) li mhumiex "mingħajr impieg bi-ħlas", għalhekk hemm 13-il persuna qiegħda, inkluži 8 nisa u 5 irġiel.

3° Ix-xogħol part-time huwa principally attivitafemminili (tlieta minn erba' nisa jaħdmu part-time) u attivitā ppraktikata aktar ta' spiss minn nisa fi grupp ta' età ogħla.

Ewrobarometru Specjali dwar in-Nisa u l-Irġiel fl-Ewropa – Mejju 1975

Tabella 27

Attività u qgħad fil-forza tax-xogħol¹ skont is-sess, il-ġeneruu l-livell edukattiv milħuq
(Flimkien tal-Komunità)

	Irġiel				In-nisa				Livell ta' edukazzjoni		
	Total	-25	25/54	55+	Total	-25	25/54	55+	Baxxa	Plea fil-liġi	Għoli
	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%
Attività full-time	91	85	94	84	61	69	61	50	78	82	81
Xogħol part-time	5	4	4	11	28	16	29	44	16	10	14
Persuni qiegħda	4	11	2	5	11	15	10	6	6	8	5
Total	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
% tal-popolazzjoni totali	73 %	63 %	96 %	39 %	43 %	55 %	51 %	18 %	54 %	66 %	55 %

1 Il-forza tax-xogħol tħalli persuni involuti f'impieg bi qligh jew li huma qiegħda.

2. Sodisfazzjon bix-xogħol tiegħek stess

Madwar il-Komunità, ffit aktar minn nofs dawk mistħarrġa huma sodisfatti ħafna bix-xogħol tagħhom, 46% huma sodisfatti ħafna bix-xogħol tagħhom, 6% humasodisfatti ħafna u 47% huma sodisfatti moderatament.¹ In-nisa huma kemxejn inqas sodisfatti bix-xogħol tagħhom mill-irġiel (punteggj medju ta' 6.75 vs. 7.03).

L-età tintroduċi ffit differenza fl-irġiel, iżda n-nisa akbar fl-età(15-24 sena) huma kemxejn inqasaffettwati mix-xogħol tagħhom minn nisa akbar fl-età.

Il-persuni taż-żewġ sessi b'livell ta' edukazzjoni medju jew għoli huma kemxejn aktarprobablimin dawk b'inqas edukazzjoni;

Id-daqstal-agglomerazzjoni ta' residenza ma jidhirx li għandu effett sinifikanti fuq is-sodisfazzjon tal-impjieg; hemm, madankollu, tendenza żgħira lejn sodisfazzjon akbar fl-impjieg fil-blietu l-irħula.

Analizi skont il-kategorija soċjoprofessjonal turi li, b'modgenerali, il-maniżers superjuri u l-membri tal-professionijiet liberi huma ħafna iktar sodisfatti mill-kategoriji l-oħratal-popolazzjoni, li l-bdiewa huma saħansitra inqas sodisfatti mill-ħaddiema.

Min-naħha l-oħra, id-daqstal-istabbiliment li fih jaħdem ffit li xejn għandu relazzjoni mas-sodisfazzjon, ħlief fi stabbilimenti żgħar (inqas minn 50 impjegat), jiġifieri, fil-massa ta' azjendi agrikoli, kummerċjali u tas-snajja', is-sodisfazzjon huwa inqas minn dak fi stabbilimenti ta' daqs medju u anki fi stabbilimenti kbar.

---

1 Dawk li wieġbu kellhom jirrapportaw il-livell ta' sodisfazzjon tagħhom fuq skala minn 0 sa 10. Għall-preżentazzjoni tar-riżultati, it-tweġibet ġew miġbura fi tliet kategorji: Sodisfazzjon għoli għal punteggji li jvarjaw minn 10 sa 8, sodisfazzjon medju minn 7 sa 3, sodisfazzjon baxx minn 2 sa 0.

Ewrobarometru Specjali dwar in-Nisa u l-Irġiel fl-Ewropa – Mejju 1975

Tabella 28

Sodisfazzjon bil-ħidmapprja skont il-ġeneru, il-ġeneru, il-livelledukattiv u t-tip ta' ħabitat
(Il-Komunità kollha kemm hi: persuni involuti f'attività bi qligh¹)

	Qawwija (punteggji 8 sa 10)	Medja (punteggji 3 sa 7)	Baxxa (punteggji 0 sa 2)	Punteggj medju ²
Flimkien	46%	47 %	6 %	6,93
Irġiel	49	45	5	7,03
Li minnhom:				
15 sa 24 sena	46	44	8	6,6
25 sa 54 sena	50	44	4	7,11
55 sena u aktar	46	47	7	6,97
In-nisa	42	50	7	6,75
Li minnhom:				
15 sa 24 sena	39	53	8	6,48
25 sa 54 sena	43	49	7	6,77
55 sena u aktar	45	48	5	7,16
Livell ta' edukazzjoni:				
- baxx	43	51	5	6,83
- medja	50	42	6	7,08
- għoli	50	43	7	6,95
Akkomodazzjoni:				
- il-villaġġ	48	46	5	7,08
- belt żgħira	47	45	7	6,86
- belt kbira	43	50	6	6,82

1 Il-perċentwali ta' nuqqas ta' rispons (0,6 % għall-persuni kollha kkonċernati, jiġifieri f'impieg bi qligh) mhumiex inkluži.

2 Medja ponderata tal-perċentwali li jikkorrispondu għal kull punteggj: 10. 9. 8....0. Il-punt centrali huwa l-punteggj 5.

Ewrobarometru Specjali dwar in-Nisa u l-Irgiel fl-Ewropa – Mejju 1975

Tabella 29

Sodisfazzjon bix-xogħol tiegħu stess skont il-professjoni tal-intervistat
(Flimkien mal-Komunità; persuni involuti f'attività bi qligh)

	Qawwija (punteġġi 8 sa 10)	Medja (punteġġi 3 sa 7)	Baxxa (punteġġi 0 sa 2)	Punteġġ medju
Flimkien	46%	47%	6%	6,93
Maniżers superjuri	65	32	2	7,86
Professionijiet liberali	67	27	4	7,55
Impjegati, maniżers intermedji, impjegati taċ-ċivil	49	44	6	7,06
Negozjanti, nies tas-sengħha (patruni)	45	49	6	6,94
Haddiema	42	50	7	6,66
Bdiewa, kapijiet tas-sajd	42	52	4	5,66

Ewrobarometru Specjali dwar in-Nisa u l-Irgiel fl-Ewropa – Mejju 1975

Sodisfazzjon bix-xogħol proprju skont id-daqi tal-istabbiliment fejnja ġdem ir-rispondent
(Flimkien mal-Komunità; persuni involuti f'attività bi qligħ)

	Qawwija (punteggia 8 sa 10)	Medja (punteggia sa 7)	Baxxa (punteggia sa 2)	Puntegg medju
Flimkien	46%	47%	6%	6,93
Inqas minn 5 impiegati	43	49	7	5,14
5 sa 50 impiegat	46	48	5	7,01
51 sa 500 impiegat	51	44	4	7,11
Aktar minn 500 impiegat	52	41	7	6,98

Kif rajna, is-sodisfazzjon tax-xogħol proprju huwa influwenzat b'mod dgħajnej mill-varjabbi li jikkorrispondu għas-sitwazzjoni personali tar-rispondent (ġeneru, età, livell ta' edukazzjoni, akkomodazzjoni), bl-eċċeżżoni tal-attività professjonali. Id-differenza bejn il-punteggia medji ta' sodisfazzjon tal-maniżers superjuri u l-bdiewa fil-Komunità kollha kemm hi hija ta' 2.20.

Għall-kuntrarju, is-sħubija nazzjonali tintroduċi ħafna variation. Huwa bħallikieku s-sentiment ta' sodisfazzjon, inkluż is-sodisfazzjon tax-xogħol proprju, jiddependi fil-biċċa l-kbira fuq il-klima soċċjokulturali li wieħed jgħix fiha.

Meta nħarsu lejn ir-riżultati skont il-pajjiż, naraw li hemm kważi l-istess differenza bejn il-livelli medji ta' sodisfazzjon tad-Daniż u tat-Taljani daqs kemm hemm bejn dawk tal-maniżers superjuriu tal-bdiewa. L-ispazju esperjenzat, fil-livelli nazzjonali, kif ukoll, kif digħà ntwer f'xogħlijiet oħra, fil-livelli reġjonali, jiddetermina b'mod qawwi l-mod li bih jiġu perċepiti sitwazzjonijieto ġġettivi.¹

Punti Medji tal-Attenwazzjonitax-Xogħol

(Bil-pajjiż; persuni f'impieg bi qligħ)

1. Danmark	8,34
2. L-Irlanda	8,16
3. Il-Belġju/België	7,94
4. Il-Lussemburgu	7,82
5. il-Pajjiżi l-Baxxi	7,62
6. Ir-Renju Unit	7,18
7. Il-Ġermanja	6,93
Medja Komunitarja	6,93
8. Franzia	6,62
9. Italia	6,34

¹ Ara "Is-sodisfazzjon u n-nuqqas ta' sodisfazzjon bil-kundizzjonijiet tal-ġħajxen fl-Istati Membri tal-Komunità Ewropea". Il-Kummissjoni tal-Komunitajiet Ewropej, Ĝunju 1974, pp. 65-66.

Ewrobarometru Specjali dwar in-Nisa u l-Irgiel fl-Ewropa – Mejju 1975

Kif wieħed jista' jara, il-pajjiżi “żgħar” kollha tal-Komunità jinsabu fil-quċċata, segwiti mir-Renju Unit u l-Germanja, filwaqt li Franza u l-Italja jinsabu fil-qiegħ.

Is-sess, bħal tel, muwiex varjabbl sinifikanti; ħlief fil-Ġermanja, fejn in-nisa huma ferm inqas sodisfatti bix-xogħol tagħhom mill-irġiel.

Min-naħha l-oħra, hija tiddiskrimina relativament ffit, u l-interpretazzjoni tad-differenzi hija dgħajfa. Fir-rigward tal-irġiel, wieħed jista' jara li fid-Danimarka u fir-Renju Unit il-persuni akbar fl-età huma ferm inqas sodisfatti bix-xogħol tagħhom, filwaqt li fi Franza s-sodisfazzjon jiżdied bl-età. Fir-rigward tan-nisa, l-età hija preżenti b'mod ċar fl-Irlanda u fir-Renju Unit; Nisa akbar fl-età huma l-aktar sodisfatti bix-xogħol tagħhom.

Il-livell ta'edukazzjoni fl-iscrimimhuwiex ogħla b'mod sinifikanti fir-Renju Unit u fil-Belġju: aktar ma jkun għoli l-livell, aktar ikun għoli s-sodisfazzjon fix-xogħol.

Ewrobarometru Specjali dwar in-Nisa u l-Irġiel fl-Ewropa – Mejju 1975

Tabella 31

Perċentwal ta' persuni f'impjieg bi qligħ li jesprimugrad għoli ta' attenwazzjoni fix-xogħol tagħihom skont il-ġeneru, il-ġeneruu l-livell edukattiv milħuq

(Bil-paga s)¹

	Irġiel				In-nisa				Livell ta' edukazzjoni		
	Total	-25	25/54	55+	Total	-25	25/54	55+	Baxxa	Plea fil-liġi	Għoli
Danmark	71%	79 %	73%	61%	69%	61%	72%	53%	65%	77%	73
L-Irlanda	69	60	73	68	69	70	61	88	66	72	75
Il-Belġju/ België	68	69	66	74	69	60	73	67	64	57	79
Il-Lussemburgu	57	pm	pm	pm	62	pm	pm	pm	pm	pm	pm
il-Pajjiżi l-Baxxi	58	56	58	61	60	59	61	57	55	61	64
Ir-Renju Unit	54	55	58	41	50	42	52	57	49	58	66
Il-Ġermanja	52	45	52	54	36	32	37	38	41	48	49
Franza	43	36	43	50	39	32	41	37	41	40	46
L-Italja	36	31	39	28	32	36	30	37	33	40	36
Il-Komunità ²	49	46	50	46	42	39	43	45	43	50	50

1 Il-pajjiżi huma kklassifikati f'ordni dixxidenti tal-punteggj medju ta' sodisfazzjon tagħhom.

2 Medja ponderata.

3. Sodisfazzjon attribwit lill-konjuġi fir-rigward tax-xogħol li jagħmel

Il-persuni kkonċernati minn din il-kwistjoni humaprincipalment irġiel. Fil-fatt, hija mmirata lejn persuni li għandhom konjuġi involut f'attività professjonali, u jidher hawn fuq li erbgħha biss minn kull għaxar nisa għandhom tali okkupazzjoni, meta mqabbla ma' sebġha minn kull għaxar irġiel.

Madwar il-Komunità, din il-popolazzjoni tikkonsisti minn 68 % nisa u 32 % irġiel.

L-ewwel sejba, meta wieħed iqabbel is-sodisfazzjon max-xogħol tiegħu stess u s-sodisfazzjon li wieħed iqis li huwa dak tal-konjuġi tiegħu fir-rigward tas-sien tiegħu, hija li ż-żewġ espressjonijiet huma qrib ħafna ta' xulxin.

Jistgħu jingħataw żewġ spjegazzjonijiet għal dan, li waħda minnhom issaħħaħ lill-oħra. L-ewwel waħda hija li l-konjuġi jadottaw is-sentiment ta' 'sodisfazzjon espress minn wieħed minnhom jew jipproġettaw is-sentiment tagħhom stess fuq l-ieħor. It-tieni hija li, kif issuġġerejna, is-sentiment ta' sodisfazzjon huwa mill-inqas iddeterminat mill-karatteristici psikosoċjali tal-ambjent li fih wieħed jgħix kif ukoll mill-kundizzjonijiet oggettivi tax-xogħol imwettaq.

Madankollu, ma jkunx għaqqli li tingħata wisq importanza lil dawn ir-riżultati. Dawn humapunteggi medji għal kull kategorija, li jagħtuna informazzjoni ġenerali dwar l-attitudnijiet tal-irġiel un-nisa, iżda ma jħalluniex inqabblu, fil-livell ta'kull koppja, l-attitudnijiet rispettivi u reċiproċi.¹

¹ Il-metodu ta' kampjunar użat fl-istħarrig kampjunarju jipprojbixxi l-intervistar ta' membri tal-istess familja. Naturalment, ikun teknikament possibbli li jiġu intervistati l-irġiel u n-nisa, iżda l-istħarrig imbagħad ikun jeħtieg kampjun ħafna akbar f'kull pajjiż, sabiex ma jiġux ippreġudikati r-riżultati ġenerali filwaqt li jithalla jsir tqabbil fil-livell ta' kull koppja.

Ewrobarometru Specjali dwar in-Nisa u l-Irġiel fl-Ewropa – Mejju 1975

Tabella 32

Is-sodisfazzjon attribwit lill-konjuġi fir-rigward tax-xogħol li jagħmel meta mqabbel mas-sodisfazzjon espress mill-konjuġi

(Il-punteggi medji. Il-Komunità kollha kemm hi: persuni involuti f'attività bi qligħi)

	Tfakkira: Reazzjonijiet minn nisa tal-istess età	Rapport	
Sodisfazzjon attribwit mill-irġiel lin-nisa	6,87	6,75	1,02
Li minnhom:			
15 sa 24 sena	6,88	6,48	1,06
25 sa 54 sena	6,89	6,77	1,02
55 sena u aktar	6,71	7,16	0,94
Sodisfazzjon attribwit mill-irġiel lin-nisa	6,98	7,03	0,99
Li minnhom:			
15 sa 24 sena	6,82	6,6	1,03
25 sa 54 sena	6,98	7,11	0,98
55 sena u aktar	7,27	6,97	1,04
Flimkien	6,95	6,93	1

4. Attività okkupazzjonali tan-nisa

In-nisa għandhom jiġu impjegati? Din hija waħda mill-mistoqsijiet li dwarhom il-“femministi” u l-“anti-femministi” jikkonfliġġu. Għal xi wħud, in-nisa jistgħu jiksbu l-indipendenza biss billi jwettqu attività professjonal; Għal oħrajn, il-post tradizzjonal tal-mara huwa d-dar. It-tweġibet ghall-mistoqsijiet li saru f'dan l-istħarriġ jippermettulna niġbru nqabblu informazzjoni importanti dwar x'jaħsbu l-irġiel dwar ix-xogħol professjonal tan-nisa, x'jaħsbu n-nisa dwar ix-xogħol professjonal tan-nisa, x'jaħsbu l-irġiel li jippreferu n-nisa tagħhom ux'jaħsbu l-irġiel tagħhom. Fi kliem ieħor, ippruvajna nagħmlu r-relazzjoni bejn l-awtoimmaġni u l-immaġni tal-oħrajn aktar faċli fl-istess ħin fir-rigward tax-xogħol tan-nisa.

Ejja nibdew din il-logħba mera parallela billi nqabblu dak li jaħsbu l-irġiel u n-nisa dwar ix-xogħol tan-nisa;

B'mod ġenerali, 60 % tan-nisa mistħarrġa jippreferu, kiekukellhom għażla, li jkollhom attività professjonal, filwaqt li 35 % biss tal-irġiel jippreferu li marthom ikollha attività bħal din. Ix-xogħol professjonal tan-nisa huwa għalhekkapprezzat ħafna min-nisa u żvalutat mill-irġiel.

Id-differenza bejn il-preferenzi taż-żewġ sessi hija influwenzata ħafna mill-età u, sa ċertu punt, mil-livell ta' edukazzjoni. Fost in-nisa żgħażaqgħ u anke fostin-nisa ta' bejn il-25 u l-55 sena, sebgħa minn kull għaxra jagħżluxogħol professjonal; Fost l-irġiel żgħażaqgħ (15-24 sena), il-maġġoranza ta' dawk li jappoġġjaw ix-xogħol professjonal tan-nisa jagħmlu dan.

Ewrobarometru Specjali dwar in-Nisa u l-Irġiel fl-Ewropa – Mejju 1975

Tabella 33

Il-Preferenzi tal-Irġiel u tan-Nisa għax-Xogħol tan-Nisa
(Flimkien tal-Komunità)

	Preferenzi għall-Irġiel			Il-preferenzi tan-nisa		
	Li l-mara tagħhom għandha attivitā professjonali	Li l-mara m'għandhiex attivitā professjonali	Ebda tweġiba	Ikollhom attivitā professjonali	Nuqqas ta' attivitā professjonali	Ebda tweġiba
Flimkien	35%	46%	19%	60%	27%	13%
Età						
15-24 sena	44	26	30	73	14	13
25-54 sena	38	46	16	67	26	7
55+	24	59	17	41	36	23
Livell ta' edukazzjoni						
- baxx	32	51	17	57	29	14
- medja	34	49	17	62	27	11
- għoli	43	32	25	73	15	12
Professjoni tal-kap tal-unità domestika						
- indipendenti	36	48	16	63	27	10
- impegat	38	45	17	67	24	9
- inattivi	27	50	23	45	33	22
Abitant:						
- il-villaġġ	35	47	18	59	26	15
- belt żgħira	35	48	17	63	26	11
- belt kbira	34	45	21	61	28	11

Fil-pajjiżi kollha, in-nisa huma aktar probabbi mill-irġiel li jappoġġjaw ix-xogħol professjonali tan-nisa, iżda d-differenza bejn ir-reazzjonijiet taż-żewġ sessi hija qawwijafl-Italja u l-Ġermanja.

L-influwenza tal-età tilghab kważi kullimkien – ħlief fid-Danmarka – fl-istess direzzjoni u b'mod aktar qawwi fin-nisa milli fl-irġiel. Meta wieħed iqabbel l-attitudnijiet taż-żewġ sessi, skont il-grupp ta' età, f'kull pajjiż, wieħed jista' jara li d-differenzi bejn l-irġiel u n-nisa huma l-oħra għall-persuni Irlandiżi ta' bejn il-15 u l-24 sena, it-Taljani ta' bejn il-15 u l-24 sena u l-Ġermaniżi ta' bejn il-25 u l-54 sena.

Ewrobarometru Specjali dwar in-Nisa u l-Irgiel fl-Ewropa – Mejju 1975

Tabella 34

Il-Preferenzi tal-Irgiel u tan-Nisa għax-Xogħol tan-Nisa

(Bil-paga s)¹

	Irġiel li jippreferu n-nisa tagħhom jaħdmu	Nisa li jippreferu jaħdmu	Differenza bejn it-tweġibiet tan-nisa u tal-irġiel
Italia	42 %	76 %	34 %
15-24 sena	46	84	38
25-54 sena	48	81	33
55 sena u aktar	32	57	25
Il-Ġermanja	26	56	30
15-24 sena	42	56	30
25-54 sena	27	65	38
55 sena u aktar	18	35	17
L-Irlanda	36	63	27
15-24 sena	38	80	42
25-54 sena	42	63	21
55 sena u aktar	26	48	22
Franza	43	66	23
15-24 sena	55	72	17
25-54 sena	45	67	22
55 sena u aktar	32	58	26
Ir-Renju Unit	32	54	22
15-24 sena	35	69	34
25-54 sena	40	62	22
55 sena u aktar	17	34	17
Il-Belġju/België	34	52	18
15-24 sena	52	75	23
25-54 sena	34	54	20
55 sena u aktar	20	37	17
Il-Pajjiżi l-Baxxi	25	41	24
15-24 sena	35	63	28
25-54 sena	31	46	15
55 sena u aktar	14	22	8
Danmark	28	40	12
15-24 sena	19	50	11
25-54 sena	37	57	20
55 sena u aktar	20	17	-3
Il-Lussemburgu	28	32	4
15-24 sena	35	40	5
25-54 sena	31	36	5
55 sena u aktar	18	22	4

1 Il-pajjiżi humakklassifikati f'ordni dixxidenti tad-differenza bejn il-perċentwali ta' responsi taž-żewġ sessi.

Ejjew issa nduru lejn il-preferenzi li l-Irġiel jattrbwixxu lin-nisa u n-nisa tagħhom lil żwieġhom fir-rigward tal-eżerċizzju ta' professjoni bi ħlas min-nisa.

Din l-analiżi tagħmel sens biss jekkwieħed iqis is-sitwazzjoniprofessjonal tar-raġel jew tal-mara intervistata – huwajew hija “attiv(a)? Huwa jew hija “attiv(a)? - u dik tal-konjuġi¹.

Tnax-il segment tal-popolazzjoni jistgħu għalhekk jiġu distinti:

1. Irġiel attivi b'nisa attivi	1030
2. Irġiel attivi b'nisa inattivi	1440
3. L-irġiel attivi mingħajr nisa	690
4. irġiel inattivi b'nisa attivi	80
5. Irġiel inattivi b'nisa inattivi	740
6. Irġiel inattivi mingħajr nisa	490
7. Nisa attivi b'konjuġi attivi	1000
8. Nisa attivi b'konjuġi inattivi	100
9. Nisa li jaħdmu mingħajr konjuġi	750
10. Nisa inattivi b'konjuġi attivi	1420
11. Nisa inattivi b'konjuġi inattivi	480
12. Nisa inattivi mingħajr konjuġi	1070

L-ewwel sejba hijali maġgoranza cara tan-nisa – miżżeġwġin jew mhux miżżeġwġin – jixtiequ jaħdmu:

- 80 % tan-nisa f'unità domestika fejn jaħdmu ż-żewġ konjuġi;
- 75% tan-nisa li jaħdmu jgħixu waħedhom;
- 56% tan-nisa li l-konjuġi tagħhom huwa attiv iżda li ma jaħdmux huma stess;
- 50% tan-nisa jgħixu waħedhom u ma jaħdmux.²

Min-naħha l-oħra, in-nisa huma dejjem aktar lesti li jaħdmu mill-irġiel jimmaġinaw.

f'unitajiet domestiċi fejn iż-żewġ konjuġi jaħdmu, filwaqt li 80 % tan-nisa jippreferu jaħdmu, 63 % biss tal-irġiel jaħsbu li marthom fil-fatt tippreferi taħdem;

- fid-djar fejn jaħdmu biss l-Irġiel, 56 % tan-nisa jippreferu jaħdmu, u 45 % biss tal-irġiel jattrbwixxu din il-preferenza lilhom.

It-tielet, l-Irġiel, fi kwalunkwe kaž, jaħsbu aktar ta' spiss li n-nisa jippreferu (jew jippreferu) jaħdmumilli jixtiequ għalihom infushom, iżda jissottovalutaw l-importanza ta' danit-tnaqqis:

1 It-terminu “attiv” jew “attiv” għandu jinfiehem bħala li huwa involut fimpieg bi qligħ (eskużi dawk qiegħda). “Xogħol” hawnhekk għandu l-istess tifsira bħal “attiv” jew “attiv”.

2 Fil-kategorija ta' nisa inattivi li r-raġel tagħhom huwa inattiv, il-proporzjon jonqos għal 37 %: Il-biċċa l-kbira ta' dawn huma djar magħmula minn persuni anzzjani.

Ewrobarometru Specjali dwar in-Nisa u l-Irġiel fl-Ewropa – Mejju 1975

- f'unitajiet domestiċi fejn iż-żewġ konjuġi jaħdmu, 63 % tal-irġiel jaħsbu li marthom tipreferi taħdem, iżda 51 % biss verament jippreferuha taħdem; huma jissottovalutaw id-diskrepanza, peress li 80 % tan-nisa jridu jaħdmu u 62 % jaħsbu li l-konjuġi tagħhom irid jaħdem għalihom.

- f'unitajiet domestiċi fejn jaħdmu biss l-irġiel, 45 % tal-irġiel jaħsbu li marthom tixtieq taħdem, 27 % jippreferuhataħdem, filwaqt li 56 % tan-nisa jixtiequ jaħdmu u 28 % biss jemmnu li żwieġhom jaqbel.

Fl-aħħar nett, f'każijiet fejn kemm l-irġiel kif ukollin-nisa huma impjegati, in-nisa jissottovalutaw ix-xewqa tal-irġiel li jarawhom jibqgħu d-dar:

- 27% tan-nisa jemmnu li l-irġiel tagħhom jixtiequ li n-nisa tagħhom ma jaħdmux, filwaqt li fir-realtà 40% tal-irġiel jippreferu li n-nisa tagħhom jibqgħu d-dar.

Din l-analiżi twila hija miġbura fil-qosor fit-tabella li ġejja. Jista' jiġi konkluż li l-pożizzjonijiet u s-suppożizzjonijiet tal-movimenti femministi huma kkonfermati fuq dan il-punt: il-maġgoranza l-kbira tan-nisa li jaħdmu jridu jaħdmuusaħansitra ftit aktar minn nofs in-nisa li l-konjuġi tagħhom jaħdmuu li ma jaħdmux huma stess; l-irġiel jissottovalutaw din l-aspirazzjoni tan-nisa, li tirrifletti l-immaġni tradizzjonali tan-nisa tad-dar li hija internalizzata b'mod aktar qawwi fihom milli n-nisa nfushom jimmaġinaw.

Ewrobarometru Specjali dwar in-Nisa u l-Irġiel fl-Ewropa – Mejju 1975

Tabella 35

Il-preferenzi rispettivi u reciproci tan-nisa u l-Irġiel fir-rigward tax-xogħolprofessjoni tan-nisa (Flimkien tal-Komunità)¹

	Il-mara tippreferi ħidma	Il-bniedem jippreferi li l-mara taħdem	Il-mara ma taħdimx
Unitajiet domestiċi fejn jaħdmu l-Irġiel u n-nisa:			
nisa (1000)	80%	15%	62%
Irġiel (1030)	63	27	51
Unitajiet domestiċi fejn jaħdem ir-raġel, filwaqt li l-mara ma taħdimx:			
Nisa (1420)	56%	38%	28%
Irġiel (1440)	45	44	27
Djar fejn la l-Irġiel u lanqas in-nisa ma jaħdmu:			
Nisa (480)	37%	% ta' AT	17%
Irġiel (740)	30	51	22
Persuni li jgħixu waħedhom:			
Nisa attivi (750)	75%	11%	
Nisa inattivi (1070)	50	26	
Irġiel attivi (690)			36%
Irġiel inattivi (490)			38
			23

1 L-ebda opinjoni ma tkalliet barra mit-tabella għal raġunijiet ta' simplifikazzjoni.

Kif jista' jkun mistenni, dawn l-attitudnijiet rispettivi u reċiproċi lejn ix-xogħol professjonal i tan-nisa huma influwenzati ħafna mill-età. Biex nuri din il-konstatazzjoni, ser nillimita ruhi għal żewġ eżempi:

- Fl-unitajiet domestiċi fejn jaħdmu l-irġiel u n-nisa, l-attitudni požittiva tan-nisa lejn ix-xogħol tan-nisa tvarja minn 87 % għan-nisa ta' bejn il-15 u l-24 sena sa 70 % għan-nisa ta' aktar minn 55 sena; f'dawn l-istess unitajiet domestiċi, 76 % tal-irġiel ta' bejn il-15 u l-24 sena jemmnu li n-nisa tagħhom iridu jaħdmu, meta mqabbla ma' 58 % tal-irġiel ta' aktar minn 55 sena; Barra minn hekk, 58 % tal-irġiel ta' bejn il-15 u l-24 sena jixtiequ li n-nisa tagħhom jaħdmu, meta mqabbla ma' 40 % tal-irġiel ta' 55 sena u aktar.

- F'unitajiet domestiċi fejn jaħdmu biss l-irġiel, 59 % tan-nisa ta' bejn il-15 u l-24 sena u 50 % tan-nisa ta' 55 sena u aktar jixtiequ jaħdmu; f'dawn l-istess unitajiet domestiċi, 55 % tal-irġiel ta' bejn il-15 u l-24 sena u 33 % tal-irġiel ta' 55 sena u aktar jaħsbu li marthom tixtieq taħdem; 33 % tal-irġiel ta' bejn il-15 u l-24 sena u 22 % tal-irġiel ta' 55 sena u aktar jixtiequ li taħdem hija stess.

It-tabella li ġejja tiġbor fil-qosor, għal kull grupp ta' età, id-distakk bejn dak li fil-fattjaħsbu n-nisa u l-irġiel, u d-distakk bejn dak li kull wieħed jaħseb li jaħsbu l-ieħor.

- F'unitajiet domestiċi fejn iż-żewġ konjuġi jaħdmil-mod, id-differenza bejn dak li n-nisa u l-irġiel fil-fatt jaħsbu dwar ix-xogħol tan-nisa (il-kolonne A u D) hija bejn wieħed u ieħor kostanti, irrispettivament mill-grupp ta' età: 29, 26 u 30; b'modi oħra, l-ostilità relativa tal-irġiel għall-ħidma tan-nisa tidher li hija fenomenu kulturali b'għeruq fondi. F'dawn l-istess unitajiet domestiċi, id-differenza bejn dak li r-raġel jaħseb li hija l-preferenza ta' martu u dak li l-mara taħseb li hija l-preferenza ta' martu (il-kolonne B u C) hija kemxejn aktar b'saħħitha fost l-anzjani: 5, 3 u 12; ħlief għal dan tal-aħħar, hemm għalhekk armonija relativa ta' immaġnijiet, jekk mhux attitudnijiet profondi, bejn il-konjuġi.

- F'unitajiet domestiċi fejn l-irġiel jaħdmu waħedhom, id-differenza fl-attitudnijiet lejn ix-xogħol tan-nisa (il-kolonne A u D) hija bejn wieħed u ieħor kostanti fost gruppi ta' etajiet differenti: 26, 29 u 28; Dan jikkonferma s-sejba preċedenti li l-attitudnijiet għandhom għeruq tajbin, irrispettivament mill-età, kemm jekk il-mara qed taħdem kif ukoll jekkle. Fl-istess unitajiet domestiċi, id-differenza bejn l-immaġnijiet (il-kolonne B u C) hija aktar evidentimilli fl-unitajiet domestiċi fejn jaħdmu ż-żewġ konjuġi, ħlief għall-anzjani: 23, 21 u 8; fi kliem ieħor, hemm immaġnijiet f'persuni akbar fl-etAddress li huma armonjuži (mhux favorevoli għax-xogħol tan-nisa), filwaqt li f'unitajiet domestiċi iż-ġħar, in-nisa (li l-maġġoranza tagħihom jixtiequ jaħdmu) immaġinaw li l-irġiel huma fil-biċċa l-kbira sfavorevoli għax-xogħol tan-nisa, u huwa għalhekk li għandhom raġun.

Tabella 36

Il-preferenzi rispettivi u reciproci tan-nisa u l-Irġiel fir-rigward tax-xogħol professjonalitan-nisaskont ix-xogħoltal-intervistat

(Flimkien tal-Komunità)

	Il-mara tippreferi taħdem (A)	Ir-raġel jaħseb li l-mara tippreferi taħdem (B)	Il-mara taħseb li r-raġel jippreferiha taħdem (C)	Ir-raġel jippreferi li l-mara taħdem (D)
Djar fejn jaħdmu l-Irġiel u n-nisa	80 %	63 %	62 %	51 %
15-24 sena	87	76	71	58
25-54 sena	79	64	61	53
55 sena u aktar	70	58	46	40
Unitajiet domestiċi fejn jaħdem ir-raġel, filwaqt li l-mara ma taħdimx:	56 %	45 %	28 %	27 %
15-24 sena	59	55	32	33
25-54 sena	58	49	28	29
55 sena u aktar	50	33	25	22

Twettqet analiżi ulterjuri, skont l-okkupazzjoni mwettqa mill-intervistat, f'unitajiet domestiċi fejn iż-żewġ konjuġi huma involuti f'attività professionali.

Din l-analiżi l-ewwel turi li fl-okkupazzjonijiet kollha l-maġġoranza l-kbiratan-nisa li jaħdmu fil-fatt jippreferu jaħdmu (kolonna A). Min-naħa l-oħra, hemmdifferenzi konsiderevoliost l-Irġiel: Wieħed minn kull żewġ ħaddiema u l-maġġoranza l-kbira tal-bdiewa jixtiequ li n-nisa tagħhom ma jaħdmux (kolonna D).

Fil-kategoriji kollha, minbarra l-professionijiet liberi, l-Irġiel jissottovalutaw il-preferenza tan-nisa għax-xogħol professjonal (il-koloni B u A).

Fil-kategoriji kollha, ħlief għall-bdiewa, l-Irġiel huma aktar probabbli li jaħdmu min-nisa (il-koloni B u C).

Dawn ir-riżultati juru b'mod ċar l-influwenza tad-diversi tipi ta' kultura fuq is-sistemi ta' valur tal-Irġiel u n-nisa; żewġ sfondi għandhom attitudnijiet u attitudnijiet differenti ħafna fost l-Irġiel u n-nisa: il-professionijiet liberi u l-bdiewa

Fl-aktarċieki soċjokulturali remoti, id-distakk bejn l-attitudnijiet taż-żewġ sessi għax-xogħol tan-nisa (il-koloni A u D) huwa minimu; Se jkun hemm saħansitra fit aktar irġiel fil-professionijiet liberi li jridu li n-nisa tagħhom jaħdmu għalija minn nisa li fil-fatt jixtiequ jaħdmu. Għall-kuntrarju, kważi l-bdiewa nisa kollha jridu jaħdmu, filwaqt li bidwi wieħed biss minn kull erbgħa jrid li martu taħdem.

Fir-rigward tal-immaġnijiet, (il-koloni B u C) hemm, proporzjonalment, fit aktar irġiel fil-professionijiet liberi milli fil-professionijiet l-oħra, ħlief fost il-bdiewa, li jaħsbu li n-nisa tagħhom jippreferu jaħdmu jekkikun hemm biss nisa immaġinattivi. Għall-kuntrarju, fost il-bdiewa hemm differenza konsiderevoli u opposta bejn il-perċentwal ta' rġiel li jaħsbu li marthom trid taħdem u l-perċentwal ta' nisa li jattrbwixxu dan il-ħsieb lil ommhom. Din l-aħħar anomalija probabbilment tesprimi differenza fis-sistemi ta' valur fir-rigward tax-xogħol tan-nisa fil-kampanja, u forsi wkoll fil-perċezzjoni tal-mistoqsja li saret: il-bidwi femminili (95 %) jippreferi jaħdem, iżda huwa verament fl-agrikoltura? - u jqis li żewġha jippreferi jaħdem(76%); fir-rigward tal-bidwi, is-

Ewrobarometru Speċjali dwar in-Nisa u l-Irġiel fl-Ewropa – Mejju 1975

sistema ta' valuri tiegħu twassalu biex ta' spiss jippreferi li martu ma taħdimx (tlieta minnerba' każijiet, inkluż in-nuqqas ta' tweġibiet) u biex jaħseb li jippreferi ma jaħdimx, mingħajr ma jkun magħruf jekk jirreferix, konxjament jew le, biex jaħdem fir-razzett jew biex jaħdem barra.

Tabella 37

L-attitudnijiet rispettivi u reċiproċi tan-nisa u l-Irġiel lejn ix-xogħol professionali tan-nisa fl-okkupazzjonital-intervistat

(II-Komunitàkollha kemm hi: djar fejn jaħdmuž-żewġ konjuġi)

	Il-mara tippreferi taħdem (A)	Ir-raġel jaħseb li l-mara tippreferi taħdem (B)	Il-mara taħseb li r-raġel jippreferiha taħdem (C)	Ir-raġel jippreferi li l-mara taħdem (D)
Flimkien	80 %	63 %	62 %	51 %
Okkupazzjoni ta' persuna intervistata (raġel jew mara)				
Bidwi	95	40	76	24
Professionijiet liberali	89	95	79	100
Negozjant, ġaddiem tas-sengħha// m; Negozjatriċi, ġaddiem ta-	80	62	59	57
Ġaddiem	79	60	59	45
Impiegat	81	58	64	58
Maniġment superjuri	91	85	77	63

L-attitudni fiċ-ċrieki agrikoli lejn il-ħidma tan-nisa – u b'mod aktar ġenerali lejn it-trasformazzjonijiet tas-soċjetà – se teħtieġ aktar riċerka.

Biexnieħdu eżempju finali, u'unitajiet domestiċi fejn l-Irġiel biss huma impjegati bi qligħi, wieħed jista' jara li fi kważi l-okkupazzjoni kollha, l-Irġiel huma aktar favorevoli għax-xogħol tan-nisa meta n-nisa tagħhom iku nu qed jaħdmu milli meta ma jkunux: si l'on tista' titkellem dwar l-ġhażliet, hija għażla tad-dar. L-unika eċċeżżjoni hija fil-każ tal-bdiewa, kemm jekk marthom taħdem kif ukoll jekk le, kwart biss tal-bdiewa jgħidu li huma favur ix-xogħol tagħha.

Ewrobarometru Specjali *dwar in-Nisa u l-Irgiel fl-Ewropa* – Mejju 1975

Tabella 38

Attitudnijiet tal-irgħiel fir-rigward tax-xogħol professjonali tan-nisa skont il-professjoni tar-raġel interrogat
(Flimkien tal-Komunità)

	Djar fejn jaħdmu l-irgħiel u n-nisa		Djar fejn jaħdem biss il-bniedem	
	Għal	Kontra	Għal	Kontra
Flimkien	51 %	40 %	27 %	64 %
Bidwi	24	65	27	61
Professjonijiet liberali	100	.	26	70
Negozjant, ġaddiem tas-sengħa//m; Negożjatriċi, ġaddiem tas-	57	34	24	69
Ġaddiem	45	46	26	65
Impjegat	58	34	35	58
Maniġment superjuri	63	21	23	63

V. Forom soċjali meqjusa importanti għat-titjib tal-istatus tan-nisa

Id-dibattitu soċjetali dwar l-istatus tan-nisa ta' lok fil-pajjiżi kollha fejn qed jiżviluppa għal riformi u proġetti ta' riforma, li wħud minnhom huma ta' natura leġiżlattiva, filwaqt li oħrajn huma aktar direttament ikkonċernati bl-attitudnijiet u l-imġiba, il-morali.

Biex jiġu t-testjati għadd ta' dawn ir-riformi, saret il-mistoqsija ta' dawk kollha li wieġbu:

Liema minn dawn il-miżuri taħseb li huma l-aktar importanti?

A. L-acċess ghall-crèches, iċ-ċentri ta' kura matul il-jum u c-ċentri ta' kura matul il-jumisir aktar faċli u irħas, sabiex l-ommijiet li jixtiequ jaħdmu jkunu jistgħu jagħmlu dan.

B. Nagħmlu s-sigħat tax-xogħolaktar flessibbli għall-ommijiet li jixtiequ jaħdmu jgħid.

C. Nagħmlu l-acċess għax-xogħol aktar faċli għall-ommijiet li waqfu jaħdmu meta kellhom tfal żgħar.

D. Li n-nisa li jixtiequ jibqgħu d-dar jingħataw remunerazzjoni fissa li tikkorrispondi għad-dmirijiet domestiċi tagħhom, sabiex ikunu inqas dipendenzi fuq żwieġhom.

E. Aċċess aktar faċli għax-xogħol għal nisa divorzjati jew separati.

F. Ipprova żgura li x-xogħol tad-dar huwa mqassam aħjar bejn l-irġiel u n-nisa. »

L-aktar tweġiba komuni mogħtija l-ewwel nett, kemm min-nisa kif ukoll mill-irġiel, hija l-acċess għall-crèches, iċ-ċentri tal-kura matul il-jum u l-kindergartens (26 %); Dan huwa segwit mill-organizzazzjoni tal-ħin tax-xogħol ta' kull ġimħa (23 %) u l-għoti ta' remunerazzjoni li tikkorrispondi għall-kompli tal-unitajiet domestiċi (18 %).

Meta wieħed jaggrega t-tweġibet mogħtija l-ewwel jew wieħed jista' jara li l-organizzazzjoni tal-ħin tax-xogħol ta' kull ġimħa u l-acċess għall-crèches huma kważi fuq l-istess livell, fl-ordni tal-preferenzi, bi 42 % u 40%; l-irġieljikkellmu fit aktar ta' spiss min-nisa f'dak li għandu x'jaqsam mal-organizzazzjoni tal-ħin tax-xogħol. Li jmiss, u mingħajr differenzi sinifikanti bejn ir-reazzjonijiet tal-irġiel u tan-nisa: ir-remunerazzjoni għall-kompli-familja (33 %), l-acċess għax-xogħol għall-ommijiet li kellhom jieqfu jaħdmu (26 %), il-kondiżjoni tal-kompli tal-unità domestika (22 %) u l-acċess għax-xogħol għal nisa divorzjati jew separati (19%).

In-nuqqas ta' differenzi bejn it-tweġibettal-irġiel u tan-nisa juri li l-attitudnijiet huma mifruxa fis-soċjetà kollha, preżumibbilment minħabba li jirriflett u l-messaġġi ta' informazzjoni mwassla mill-media mainstream: l-istampa, ir-radju u t-televiżjoni.

Dan il-kunsens wiesa' huwa kkonfermat billi jiġu eżaminati r-reazzjonijiet skont l-età jew il-livell ta' edukazzjoni. L-aktarl-aktar, wieħed jista' jinnota li n-nisa żgħażaq, li ovvjalment huma aktar partikolarment ikkonċernati, ipoġġu l-ewwel jew it-tieni fost it-talbiet tagħhom l-acċess għall-crèches, iċ-ċentri ta' kura matul il-jum u l-kindergartens, u li l-persuni l-aktar edukati huma fit aktar inqas ta' spiss favur l-idea li jħallsu għax-xogħol tad-dar tal-omm. Min-naħha l-oħra, ix-xewqa għal aċċess aħjar għall-crèches, iċ-ċentri ta' kura matul il-jum u c-ċentri ta' kuramatul il-jum tat-tfal hija, kif jista' jkun mistenni, kemxejn aktar b'saħħiħha fil-bliet milli fl-irħula.

Tabella 38

L-aktarforomsoċjali importanti għat-titjib tal-istatus tan-nisa

(Tweġibiet mogħtija fl-ewwel jew fit-tieni post minndawk kollha li wieġbu fil-Komunità)

	Irġiel u nisa	Irġiel	In-nisa
1. L-arranġament tal-ħin tax-xogħol	42 %	45 %	40 %
2. L-aċċess għall-crèches, għaċ-ċentri ta' kura matul il-jum, eċċ. isir aktar faċli u irħas.	40	40	40
3. Hlas għax-xogħol tad-dar	33	32	33
4. Jagħmlu l-aċċess għax-xogħol aktar faċli għall-ommijiet li waqfu jaħdmu	26	27	26
5. Tipprova tagħmel ix-xogħol tad-dar aktar kondiviz	22	20	23
6. Nagħmluha aktar faċli għan-nisa divorzjati jew separati biex jaċċessaw ix-xogħol	19	19	20
Mhux imwieġba	18	17	18

Id-differenzi bejn il-pajjiżi huma żgħar. Kważi kullimkien, l-organizzazzjoni tal-ħin tax-xogħol ta' kull ġimgħa għall-ommijiet li jixtiequ jaħdmu tiġi l-ewwel jew it-tieni fil-lista ta' riformi mixtieqa; l-unika eċċeżżjoni hija l-Italja, fejn din il-miżura tikklassifika fit-tielet post. In-nuqqas ta' aċċess għall-crèches, in-nurseries u l-kindergarten huwa enfasizzat kullimkien, ġilf f'Irlan de, iżda speċjalment fl-Italja (57 % ta' dawk li wieġbu u saħansitra 66 % fi bliest kbar). Il-hlas lin-nisali jixtiequ jibqgħu d-dar jiġi l-ewwel jew it-tieni fil-Belġju (47 %), fi Franzia (42 %), fl-Irlanda (37 %) u fl-Italja (50 %), jiġifieri prinċipalment f'pajjiżi fejn l-attitudni ġenerali lejn l-istatus tan-nisa għadha pjuttost tradizzjoni.

Fil-qosor, hemm tliet talbiet jew aspettattiviċari fil-Komunità kollha għat-titjib ta' l-istatus tan-nisa: tnejn huma interkonnessi mill-qrib: ħinijiet tax-xogħol aktar flessibbi u aċċess aħjar għall-crèches, iċ-ċentri ta' kura matul il-jum u ċ-ċentri ta' kura matul il-jum għat-tfal, li probabbilment huma sostnuti mill-helsien tal-mara mix-xogħol professjonal; it-tielet, l-ghotita' salaru tal-familja lil nisa li jixtiequ jibqgħu d-dar, jidherli huwa marbut bl-istess mod ma' kull wieħed mill-oħrajn, iżda inqas importanti millihuma ma' xulxin, u probabbilment jikkorrispondi ma' salaru ieħor, iktar tradizzjoni, tal-mara.¹

1 Għar-rispondenti kollha, hemm čans wieħed minn kull tlieta li rispondent wieħed li jagħti preferenza lill-ħin tax-xogħol flessibbi jaġħi kompli ukoll aċċess aħjar għall-crèches, u viċi versa. Hemm ffit inqas minn čans wieħed minn kull tlieta li rispondent wieħed li jagħżel il-paga tal-familja jagħti wkoll preferenza lil kull waħda miż-żewġ riformi l-oħra.

Tabella 40

L-aktarforomsoċjali importanti għat-titjib tal-istatus tan-nisa
(Permezz ta' pajjiż)¹

Il-Belġju/België	Danmark	Il-Ġermanja
1. Remunerazzjoni tal-unitajiet domestiċi (47 %)	1. Hin tax-xogħol (46%)	1. Hin tax-xogħol (34%)
2. Hin tax-xogħol (42%)	2. Aċċess għall-crèches (32%)	2. Aċċessgħax-xagħar(31%)
3. Aċċess għall-crèches (40%)	3. Reintegrazzjoni prof. (30%)	3. Remunerazzjoni tal-unitajiet domestiċi (22 %)
4. Reintegrazzjoni prof. (29%)	4. Remunerazzjoni tal-unitajiet domestiċi (25 %)	4. Reintegrazzjoni prof. (22%)
5. Kondiżjoni ta't āches (21%)	5. Aċċess għal nisa divorzjati (23%)	5. Kondiżjoni tal-kompliti (21 %)
6. Aċċess għal nisa divorzjati (16%)	6. Kondiżjoni ta't āches (21%)	6. Aċċess għal nisa divorzjati (18%)
Franza		
1. Hin tax-xogħol (48%)	1. Hin tax-xogħol (37%)	1. Aċċess għall-crèches (57 %)
2. Remunerazzjoni tal-unitajiet domestiċi (42 %)	2. Remunerazzjoni tal-unitajiet domestiċi (37 %)	2. Remunerazzjoni tal-unitajiet domestiċi (50 %)
3. Aċċess għax-xagħar(40%)	3. Reintegrazzjoni prof. (34%)	3. Hin tax-xogħol (39%)
4. Reintegrazzjoni prof. (31%)	4. Aċċess għal nisa divorzjati (32%)	4. Reintegrazzjoni prof. (23%)
5. Aċċess għal nisa divorzjati (21%)	5. Kondiżjoni tal-kompliti (31 %)	5. Kondiżjoni ta't āches (16%)
6. Kondiżjoni ta't āches (16%)	6. Aċċess għall-crèches (28%)	6. Aċċess għal nisa divorzjati (15fil-mija)
Il-Lussemburgu		
1. Aċċess għax-xagħar(41%)	1. Hin tax-xogħol ??(47%)	1. Hin tax-xogħol (50%)
2. Hin tax-xogħol (40%)	2. Aċċess għall-crèches (34%)	2. Aċċess għall-crèches (36%)
3. Aċċess għal nisa divorzjati (26%)	3. Sehem ta't āches (27%)	3. Sehem ta't āches (31%)
4. Sehem ta't āches (25%)	4. Reintegrazzjoni prof. (26%)	4. Reintegrazzjoni prof. (29%)
5. Reintegrazzjoni prof. (24%)	5. Remunerazzjoni tal-unitajiet domestiċi (19%)	5. Aċċess għal nisa divorzjati (24%)
6. Remunerazzjoni tal-unitajiet domestiċi (22 %)	6. Aċċess għal nisa divorzjati (15fil-mija)	6. Remunerazzjoni tal-unitajiet domestiċi (21 %)
Il-Pajjiżi l-Baxxi		

¹ Il-pajjiżi huma elenkti f'ordni alfabetika. Il-punti msemmija l-aktar ta' spiss madwar il-Komunità huma enfasizzati. Il-perċentwali jikkorrispondu għall-frekwenza tal-għażla tal-importanza espressa f'kull pajjiż fit-tweġġibet tal-ewwel jew tat-tieni post.

VI Attitudnijiet lejn il-politika u forom ta' parteċipazzjoni soċjali

Huwa post komuni, b'għeruq fondi, li "l-politika hija aktar in-neozju tal-irġiel". Xi rġiel u nisa, liprobabbilment huma inqas numeruži fi żmienna milli kienu 30 jew 50 sena ilu, jagħmluha norma; oħra jnejha sempliċementjinxnotaw sitwazzjoni fattwali u jippruvaw jispiegawha sabiex tkun tista' tinbidel. Ikun xi jkun il-progress li għamlun-nisa lejn opportunitajiet indaqs għall-parteċipazzjoni fil-ħajja soċjopolitika, dak likiteb Maurice Duverger fir-rapport tiegħi tal-1955 lill-UNESCO baqa' fil-biċċa l-kbira validu:

- *I-għadd ta' astensjonijiet nisa fl-elezzjonijiet huwa ogħla, bħala medja, mill-għadd ta' astensjonijiet maskili, anke meta jitqiesu mizuri korrettivi importanti bħall-età, il-livellta' edukazzjoni, il-kategorija soċjoprofessionali, eċċ.;*
- *il-parteċipazzjoni tan-nisa fiċ-ċirku tal-gvern, jiġifieri fl-eżerċizzu tal-awtorità politika u fit-teħid ta' deċiżjonijiet politici, hija inqas minn dik tal-irġiel.*¹

F'dokument reċenti, għoxrin sena wara l-investigazzjoni internazzjonali ta' DUVERGER, in-Nazzjonijiet Uniti għal darb'oħra enfasizzat id-differenza kbira bejn "ir-rikonoximent uffiċċali tad-drittijiet politici, li huwa prattikament universali, u l-importanza tar-rwol dirett tan-nisa fil-gvern". Id-dokument kompla jgħid: "bi fti eċċeżzjonijiet, il-parteċipazzjoni politika attwali tan-nisa, li digħi hija baxxa fil-livell lokali, tkompli tonqos hekk kif wieħed javviċċina c-ċentru tat-teħid ta' deċiżjonijiet politici."²

Biex nieħdu eżempji biss fil-pajjiżi tal-Komunità Ewropea, il-perċentwal ta' nisa eletti fil-parlamenti nazzjonali jvarja minn 3 % (fil-Belġju u fl-Italja) sa 9 % (fl-Olanda) u jilħaq 17 % f'pajjiż wieħed biss: id-Danimarka.³

Skont DUVERGER, li x-xogħol tagħha għadu rilevanti, "dan il-livell baxx ta' influwenza tan-nisa (...) l-ewwel jidher li huwa r-riżultat ta' oppożizzjoni maskili. Fuq il-front elettoral, din l-oppożizzjoni kienet digħi pjuttost b'saħħitha (...). Madankollu, l-oppożizzjoni maskili qed tonqos gradwalment f'dan ir-rigward, peress li r-riżultati tas-suffragju tan-nisa żvelaw il-ftit bidliet li dan jinvoli meta mqabbel mas-sitwazzjoni preċedenti. Fil-livell governattiv, din-l-oppożizzjonitibqa' b'saħħitha ħafna, minħabba li tieħu karattru essenzjalikkompetittiv (...). L-eliminazzjoni tan-nisa għal raġunijiet essenzjalment kompetittivi hija moħbiha (...) wara mekkaniżmu ta' ġustifikazzjoni effettiv ħafna: l-ġien huwa li jintwera li l-politika hija, min-natura tagħha, qasam essenzjalment maskili li fih in-nisa għandhom jiġi ammessi biss b'mod eċċeżzjonali u f'oqsma strettament limitati (...). Magħadhiex kwistjoni hawnhekk li tiġi stabilita inugwaljanza bejn l-irġiel u n-nisa, superiorità tal-ewwel fuq it-tieni, iżda li jinżamm bejniethom tip ta' diviżjoni tax-xogħol, ibbażata fuq kapaċitajiet differenti."

U l-awtur iżid b'ġudizzju li "tkun xi tkun il-ġustifikazzjoni sottili, l-oppożizzjoni maskili għall-parteċipazzjoni tan-nisa fil-politika ma setgħetx tirnexxi kieku Itaqgħet ma' rezistenza femminili qawwija ħafna. Madankollu, dan tal-aħħar jibqa' baxx b'mod ġenerali (...). Għandu jiġi nnutat li l-influwenza dgħajfa tan-nisa fit-tmexxja tal-İstati hija fil-biċċa l-kbira bbażata fuq l-inerċja femminili. Il-fatt li n-nisa huma inqas interessati fil-politika mill-irġiel huwa l-ewwel fatt inkontestabbli (...). In-nisa mhux biss ftit li xejn juru togħma biex jidħlu fiċ-ċirku tal-gvern", iżda fil-biċċa l-kbira jaċċettaw is-sistema ta' ġustifikazzjoni ivvintata mill-irġiel biex jirazzjonallizzawdin l-astensjoni.⁴

1 Parteċipazzjoni politika tan-nisa. UNESCO 1955.

2 Dokument E/CONF.66/3 tal-Konferenza Dinjija tas-Sena Internazzjonali tan-Nisa. Punkt9 tal-aġenda proviżorja. Nazzjonijiet Uniti, 1975, paġna 12.

3 Ara d-dokument imsemmi hawn fuq (p. 13) u għad-Danimarka, in-nota IWY/15, "Status u status tan-nisa fid-dinjal tal-lum: xi fatti essenzjali", iċ-Ċentru tan-Nazzjonijiet Uniti għall-Informazzjoni Ekonomika u Soċjali, Diċembru 1974, (p. 9).

4 Maurice DUVERGER, op. cit, pp. 127-131.

Ewrobarometru Specjali *dwar in-Nisa u l-Irġiel fl-Ewropa* – Mejju 1975

F'din ir-riċerka saru tliet mistoqsijiet dwar id-disa' pajjiżi tal-Komunità sabiex jiġu identifikati u mkejla l-attitudnijiet ta' l-Irġiel u n-nisa lejn ir-rwoli rispettivi fil-ħajja politika.

Barra minn hekk, aktar mistoqsijiet dwar il-parteċipazzjoni politika, li ntalbu lir-rispondenti kollha, se jippermettulna niċċaraw id-data ta' din il-problema tas-soċjetà.

1. Il-politikax'għandha tkun fuq kollex in-negożju tal-irġiel?

"Xi drabi jingħad li "l-politika trid tkun aktar dwar l-irġiel milli dwar in-nisa". Inti personalment taqbel ħafna, pjuttost taqbel, pjuttost ma taqbilx jew ma taqbilx xejn?"

Madwar il-Komunità, 35 % ta'dawk li wieġbuqablu li l-politika għandha tkun iddominata aktar mill-irġiel, filwaqt li 61 % ma qablux. M'hemml-ebda differenza sinifikanti bejn l-irġielu n-nisa.

Tabella 41

Il-politikagħandha tkun aktar in-negożju tal-irġiel?

(Flimkien tal-Komunità)

	Irġiel u nisa	Irġiel	In-nisa
Naqbel ħafna	15%	15%	15%
Taqbel ħafna	20	21	19
Pjuttost ma naqbilx	22	23	20
Ma naqblu xejn	39	37	41
Mhux imwieġba	4	4	5
Total	100	100	100

L-influwenza tal-età, speċjalment fost in-nisa, u l-kisba edukattiva għal dawk kollha li wieġbu hija qawwija ħafna.

Fost l-irġiel żgħażaq (15-24 sena), 42 % ma jaqblu xejn mal-preġudizzju kontra n-nisa; fost in-nisa tal-istess età, il-proporzjon huwa ta' 52 %. B'kuntrast ma' dan, fost dawk li għandhom 55 sena uaktar, 33 % biss tal-irġiel u 30 % tan-nisa ma japprovaώx b'mod qawwi l-preġudizzju. L-attitudni negattiva tan-nisa lejn il-parċeċċapazzjoni politika tal-ġeneru tagħhom, li dwarha tkellmet Maurice DUVERGER, hija għalhekk parżjalment ivverifikata: in-nisa akbar fl-età, meta jkollhom opinjoni b'saħħiħha, ikunu inqas favorevoli għall-parċeċċapazzjoniugwali tan-nisa mill-irġiel tal-istess età; Iżda anke fosthom, maġgoranza "progressiva" żgħira (48 % pjuttost ma jaqblux jew ma jaqblux) hija akbar mit- "tradizzjonalisti" (45 %).

Il-kisba edukattiva għandha wkoll rwol importanti, peress li r-rispons "ma jaqbilx ħafna" jiżdied minn 32 għal 43 u 56 % skont il-kisba edukattiva. Peress li n-nisa żgħażaq huma, b'mod ġenerali, aktar edukati min-nisa akbar fl-età, m'hemm l-ebda dubju li ż-żewġ varjabbli – l-età u l-livell edukattiv milħuq – għandhom effettaddittiv.

Il-varjabbli l-oħra eżaminati (il-kategorija soċjokkupazzjonal, id-daqs tal-post ta' residenza) ma għandhom l-ebda effett sinifikanti.

Tabella 42

Il-politika għandha tkun aktar dwar l-Irġiel skont il-ġeneru, il-ġeneruu l-livell edukattiv milħuq?
(Flimkien tal-Komunità)-

	Irġiel			In-nisa			Livell ta' edukazzjoni		
	-25	25/54	55+	-25	25/54	55+	Baxxa	Plea fil-liġi	Għoli
Naqbel ħafna	11 %	14 %	20 %	8 %	13 %	23 %	20 %	11 %	5 %
Taqbel ħafna	19	21	22	14	19	22	21	20	14
Pjuttost ma naqbilx	24	23	21	21	22	18	21	22	23
Ma naqblu xejn	42	38	33	52	42	30	32	43	56
Mhux imwiegħba	4	4	4	5	4	7	6	4	2
Total	100	100	100	100	100	100	100	100	100

Kif jista' jkun mistenni, id-differenzi bejn il-pajjiżi huma konsiderevoli. Barra minn hekk, l-attitudnijiet imkejla hawnhekk jidhru li huma indipendent minn dawk li eżaminajna s'issa fir-rigward tal-istatus tan-nisa. Minn naħha, insibu pajjiżi bħad-Danmarka, ir-Renju Unit, l-İrlanda u Franzia, fejn in-nuqqas ta' qbil mal-mistoqsija li saret, u għalhekk l-attitudni favorevoli għall-partecipazzjoni politika tan-nisa, jipprevali b'mod wiesa ħafna. Dan huwa segwit mill-Italja, li hijapjuttost qrib il-medja Komunitarja. Min-naħha l-oħra, insibu n-Netherlands u l-Ġermanja, fejn l-attitudni lejn il-partecipazzjoni tan-nisa għadha fil-maġgoranza, u l-Belġju u l-Lussemburgu, fejn l-attitudni lejn il-partecipazzjoni tan-nisa hija fil-maġgoranza.

Għal aktar ċarezza, u biex titqies l-intensità tal-attitudnijiet espressi, l-ewwelse nippreżentaw Indiċi kkalkulat billi nassenjaw koeffċient ta' -2 jew 2 għat-tweġibet "naqbel ħafna" jew "ma naqbilx ħafna" u koeffċient ta' -1 jew 1 għat-tweġibet intermedji, bit-total miksub ikun relataż mal-perċentwal ta' rispondenti f'direzzjoni waħda jew l-oħra. Bil-kostruzzjoni, il-punteggju massimu huwa +2u l-punteggj minimu huwa -2.

Id-distribuzzjoni tal-pajjiżi, f'ordni dixxidenti ta' punteggji, jiġifieridawk fejn l-attitudni lejn il-partecipazzjoni politika tan-nisa hija eqreb lejn il-massimu, hija kif ġej:

1. Danmark	1,03
2. Ir-Renju Unit	0,85
3. L-İrlanda	0,75
4. Franzia	0,69
5. Italia	0,56
Medja Komunitarja	0,52
6. il-Pajjiżi l-Baxxi	0,44
7. Il-Ġermanja	0,11
8. Il-Belġju/België	-0,13
8. Il-Lussemburgu	-0,16

Jekk id-disa' pajjiżi tal-Komunità jittieħdu wieħed wieħed u fl-istess ordni, wieħed jista' jara li, fi kważi l-pajjiżi kollha, l-età taffettwal-attitudni tan-nisa b'mod aktar qawwi minn dik ta' l-Irġiel; Iż-żgħażaq kważi dejjem jappoġġaw aktar il-partecipazzjoni politika tan-nisa mill-persuni akbar fl-età.

Għall-irġiel, id-differenza bejn l-eqdem u l-eqdemhija aktar evidenti fil-Lussemburgu u fin-Netherlands milli f'pajjiżi oħra. Fiż-żewġ pajjiżi, kif ukoll fid-Danimarka, l-influwenza tal-etAddress hija saħansitra ftit aktar b'saħħitha għall-irġiel milli għan-nisa. Fl-aħħar nett, f'żewġ pajjiżi, ir-Renju Unit u l-Irlanda, huwa kurjuż li l-irġiel żgħażaq huma kemxejn inqas ta' appoġġ għall-partecipazzjoni tan-nisa mill-irġiel akbar fl-etAddress.

Fir-rigward tan-nisa, l-influwenza tal-etAddress hijadejjem fl-istess direzzjoni: Aktar ma jkunu żgħar, aktar ikunu favur il-partecipazzjoni politika tan-nisa. Id-differenza bejn l-iż-ġieħ u l-eqdem hija partikolarmen evidenti fil-Belġju, fi Franzia u fl-Italja.

L-influwenza tal-kisba edukattiva hija inqas minn dik tal-etAddress fi kważi l-pajjiżi kollha ħlief ir-Renju Unit u l-Ğermanja. Fi tliet pajjiżi, huwa aktar b'saħħitu milli fl-oħrajn: fil-Belġju, fl-Italja u fi Franzia; dawn humat-tliet pajjiżi bl-akbar influwenza tal-etAddress fuq l-attitudnijiet tan-nisa; għalhekk jista' jiġi konkluż li ż-żewġ varjabbli aġixxewfl-istessdirezzjoni: iż-żgħażaq u, sa-ċertu punt, il-livell edukattiv milħuq jiddeterminaw ċertu tip ta' attitudni fost in-nisa li tiffavorixxi bidla fis-soċjetà, jigifieri partecipazzjoni akbar tan-nisa fil-ħajja politika.

Fil-qosor, f'pajjiżi fejn il-partecipazzjoni politika tan-nisa hija aċċettata b'mod aktar wiesa', la l-etAddress u lanqas il-kisba edukattiva ma għandhom influwenza qawwija fuq attitudnijiet imkejla: dan huwa l-każ fid-Danimarka, fir-Renju Unit u fl-Irlanda.

Għall-kuntrarju, f'pajjiżi fejn l-immaġni maskili tal-ħajja politika għadha tidher prevalent, l-etAddress u/jew il-kisba edukattiva, speċjalment fost in-nisa, għandhom rwol importanti ħafnafit-tiswir ta' attitudnijiet aktar favorevoli għan-nisa.

Ewrobarometru Speċjali dwar in-Nisa u l-Irġiel fl-Ewropa – Mejju 1975

Tabella 43

Il-politika għandha tkun aktar dwar l-irġiel skont il-ġeneru, il-ġeneruu l-livelledukattiv milħuq (skont il-pajjiż)

	Irġiel				In-nisa				Livell ta' edukazzjoni		
	Total	-25	25/54	55+	Total	-25	25/54	55+	Baxxa	Plea fil-liġi	Mgħollja
Danmark	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%
++	11	5	8	15	7	5	5	9	10	7	5
++	8	8	9	11	8	6	7	11	9	9	9
-	29	27	28	33	30	21	31	31	32	25	24
--	44	49	50	32	47	63	51	35	40	55	58
?	8	11	5	8	8	5	5	14	9	4	4
Indiči	0,94	1,2	1,07	0,6	1,26	1,38	1,19	0,84	0,93	1,17	1,29
Ir-Renju Unit											
++	11	12	10	13	15	11	12	20	16	9	3
++	15	18	16	10	10	9	10	12	14	9	9
-	23	25	21	25	17	20	16	16	20	19	21
--	46	36	49	47	53	54	59	45	44	60	66
?	5	9	4	5	5	6	3	7	6	3	1
Indiči	0,81	0,59	0,85	0,85	0,89	1,02	1,04	0,56	0,65	1,15	1,42
L-Irlanda											
++	17	17	16	16	14	6	14	23	20	15	2
++	15	17	14	15	13	10	12	16	14	13	16
-	24	29	23	18	17	21	13	18	19	18	25
--	43	32	46	49	55	61	60	41	45	53	55
?	1	5	1	2	1	2	1	2	2	1	2
Indiči	0,51	0,43	0,7	0,7	0,86	1,25	1,05	0,39	0,45	0,82	1,17
Franza											
++	11	4	9	16	13	4	11	27	21	7	4
++	19	21	18	20	19	14	18	23	z1	19	15
-	23	17	27	21	23	15	27	20	26	22	20
--	44	55	44	39	43	62	42	29	29	50	57
?	3	3	2	4	2	5	2	1	3	2	4
Indiči	0,73	1,02	0,8	0,46	0,66	1,24	0,74	0,02	0,22	0,92	1,16
Italia											
++	18	11	16	25	15	8	15	24	22	7	6
++	17	12	16	20	19	9	20	26	20	21	10
-	21	22	21	20	19	22	21	13	19	22	23
--	42	52	44	33	43	59	41	31	35	48	61
?	2	3	3	2	4	2	3	7	4	2	+
Indiči	0,54	0,93	0,63	0,17	0,57	1,17	0,54	0,01	0,26	0,85	1,25
Il-Pajjiżi I-Baxxi											
++	16	13	16	17	15	11	14	19	17	16	7
++	21	10	19	27	22	12	25	21	23	20	16
-	15	10	18	11	14	13	15	12	12	18	15
--	40	52	42	33	37	60	36	29	33	42	57
?	8	15	5	12	12	4	10	19	15	4	5
Indiči	0,45	1,14	0,54	0,2	0,42	1,04	0,4	0,13	0,23	0,51	1,05
Il-Ġermanja											
++	18	13	16	23	16	6	15	23	21	15	7
++	33	29	33	34	26	24	25	29	31	29	23
-	25	35	25	22	22	26	22	20	22	24	26
--	21	23	22	19	29	37	32	20	21	25	43
?	3	+	4	2	7	7	6	8	5	7	1
Indiči	-0,01	0,25	0,04	-0,2	0,23	0,69	0,33	-0,17	-0,07	0,18	0,76
Il-Belgju/België											
++	26	18	24	36	29	12		25	42	37	24
++	22	21	25	18	21	19	26	16	21	23	20
-	24	30	24	18	23	33	24	19	18	26	33
--	22	26	21	21	18	31	19	9	13	22	33
?	6	5	6	7	9	5	6	14	11	5	3
Indiči	-0,07	0,28	-0,06	-0,34	0,21	0,56	-0,15	-0,72	-0,58	-0,02	0,59
Il-Lussemburgu											
++	25	27	17	39	20	8	22	22	23	23	21
++	28	31	27	29	25	24	26	26	33	28	17
-	19	23	19	18	21	32	21	15	20	22	18
--	16	15	21	7	22	36	19	20	13	22	24
?	11	4	16	7	12	+	12	17	11	5	20
Indiči	-0,32	-0,32	-0,02	-0,8	0	0,64	-0,14	-0,18	-0,38	-0,09	-0,07

2. Ir-rwoli političi rispettivi

Hija ħaġa waħda li tgħid li l-politika m'għandhiex tkun in-negozju tal-irġiel biss. iżda għandu jkollhom l-istess rwol jew rwol differenti fil-politika? Għalhekk mistoqsija oħra;

Taħseb li n-nisa għandujkollhom l-istess rwol bħall-irġielfil-politika jew rwol differenti?

Il-maġgoranza l-kbira tal-pubbliku fil-pajjiżi kollha tal-Komunità (57%) jemmnu li n-nisa għandu jkollhom l-istess rwol fil-politika bħall-irġiel. Iżda minoranza sinifikanti (34%) huma favur rwol differenti.

Għal darb'oħra, id-differenzi fir-risponsi bejn l-irġiel u n-nisa huma żgħar, iżda l-età, speċjalment fostin-nisa, u l-kisbaedukattiva jiddiskriminaw b'mod qawwi: 7 minn kull 10 nisa fil-grupp ta' età ta' bejn il-15 u l-24 sena u 7 minn kull 10 minn dawk l-aktar edukati huma favur "l-istess rwol".

Ewrobarometru Specjali dwar in-Nisa u l-Irġiel fl-Ewropa – Mejju 1975

Tabella 44

Ir-rwoli politici rispettivi tal-irġiel u n-nisa skont il-ġeneru, il-ġeneruu l-livell edukattiv milħuq
(Flimkien tal-Komunità)

	L-istess rwol	Rwoli differenti	Mhux imwieġba
Flimkien	57 %	34 %	9 %
Irġiel	57	36	7
Li minnhom: 15 sa 24 sena	63	29	8
25 sa 54 sena	59	35	6
55 sena u aktar	51	42	7
In-nisa	57	32	11
Li minnhom: 15 sa 25 sena	70	21	9
25 sa 54 sena	60	32	8
55 sena u aktar	45	40	15
Livell ta' edukazzjoni:			
- baxx	53	36	11
- medja	59	34	7
- għoli	69	26	5

Id-differenzi bejn il-pagihuma konsiderevoli u jaqblu ħafna ma' dawk li rajna fir-rigward tal-“politika, l-affarijiet tal-irġiel”:

- l-attitudnijiet l-aktar favorevoli għal rwoli ugħali huma osservati fid-Danimarka (78 %), fir-Renju Unit(68 %), fl-Irlanda (65 %) u fil-Pajjiżi l-Baxxi(61 %);
- L-Italja hija qrib il-medjaKomunitarja (58%)
- segwita minn Franza(52%), il-Ġermanja (50%), il-Lussemburgu(47%) u l-Belġju(45%).

Għalhekk għad hemm tnejn mill-pajjiżi fil-Komunità fejn il-partecipazzjoni politika ndaqs, fl-istess oqsmabħan-nisa u l-irġiel, mhix aċċettata mill-maġgoranza tal-publiku: il-Lussemburgu u l-Belġju.

Fil-qalba ta' kull kultura nazzjonali hemm l-influwenza tal-età l-ġeneru, id-differenza fl-attitudnijiet bejn l-anzjani u l-anzjani hija partikolarmen evidenti fl-Italja.”

L-età tiddiskrimina b'mod ċar biss fil-Belġju u fl-Italja.

Ewrobarometru Specjali dwar in-Nisa u l-Irgiel fl-Ewropa – Mejju 1975

Tabella 45

Rwoli političi dwar il-ġeneru, il-ġeneruu l-edukazzjoni (skont il-pajjiż)¹

	Irġiel				In-nisa				Livell ta' edukazzjoni		
	Total	-25	'25/54	55+	Total	-25	'25/54	55+	Baxxa	Pleja fil-liġi	Għoli
Danmark											
- L-istess rwol	80 %	73 %	86 %	73 %	76 %	86 %	84 %	60 %	76 %	81 %	84 %
- Rwoli differenti	12	8	10	18	15	10	11	25	14	15	9
- L-ebda tweġiba	8	15	4	9	9	4	5	15	10	4	7
Ir-Renju Unit											
- L-istess rwol	69	63	69	70	68	72	74	59	63	77	82
- Rwoli differenti	24	24	24	25	23	18	21	28	27	19	16
- L-ebda tweġiba	7	13	7	5	9	10	5	13	10	4	2
L-Irlanda											
- L-istess rwol	63	57	67	64	65	73	68	57	59	68	75
- Rwoli differenti	31	30	31	31	30	22	29	36	35	28	21
- L-ebda tweġiba	6	13	2	5	5	5	3	7	6	4	4
il-Pajjiżi l-Baxxi											
- L-istess rwol	61	60	65	56	61	83	62	47	55	67	71
- Rwoli differenti	28	25	28	28	24	9	25	30	27	25	23
- L-ebda tweġiba	11	15	7	16	15	8	13	23	18	8	6
Italia											
- L-istess rwol	59	66	64	45	57	79	58	35	49	72	75
- Rwoli differenti	35	29	30	48	33	14	34	49	41	23	4
- L-ebda tweġiba	6	5	6	7	10	7	8	16	10	5	4
Franza											
- L-istess rwol	56	65	53	54	49	61	50	36	47	52	61
- Rwoli differenti	40	29	42	43	41	32	41	51	43	44	33
- L-ebda tweġiba	4	6	5	3	10	7	9	13	10	4	6
Il-Ġermanja											
- L-istess rwol	47	56	51	38	53	65	55	43	50	47	63
- Rwoli differenti	47	38	45	54	35	23	35	43	41	43	32
- L-ebda tweġiba	6	6	4	8	12	12	10	14	9	10	5
Il-Lussemburgu											
- L-istess rwol	47	54	48	41	47	68	47	37	49	50	41
- Rwoli differenti	37	35	33	45	33	28	31	39	39	39	35
- L-ebda tweġiba	16	11	19	14	20	4	22	24	12	20	24
Il-Belġju/België											
- L-istess rwol	48	55	51	38	43	66	42	31	36	47	63
- Rwoli differenti	38	32	38	44	37	26	42	37	40	39	31
- L-ebda tweġiba	14	13	11	18	20	8	16	32	24	14	6

1 Il-pajjiżi huma kklassifikati skont il-frekwenza dejjem tonqos tar-rispons tal-“istess rwol”.

3. Il-grad ta' fiduċja f'raġel jew mara bħala rappreżentant politiku fil-parlament

Wara l-eragħolali tad-dinja tal-politika u r-rwoli politici, hawn hija l-mistoqsija deċiżiva, jekk wieħed jemmen Maurice DUVERGER u ħafna awturi oħra: L-irġiel u n-nisa għandhom aktar fiduċja f'raġel jew mara biex jirrapreżentawhom fil-Parlament?

"B'mod ġenerali, ikollok aktar fiduċja f'raġel jew mara biex tirrapreżentak politikament fil-Parlament?"¹

Madwar il-Komunità, kwaži nofs dawk li wieġbu (48%) jgħidu - forsi b'kuxjenza tajba - li ma jagħmlux differenza. Iżda 38% jirrikonoxxu li jkollhom aktar fiduċja f'raġel.

In-nisa jirrispondu kemmxejn aktar ta' spiss mill-irġiel (50%) li ma jagħmlux differenza, iżda ħafna inqas ta' spiss li jafdaw raġel aktar (33%). Barra minn hekk, madwar waħda minn kull għaxar nisa jgħidu li jafdaw mara aktar.

L-età u l-livell edukattiv milħuq, kif jista' jkun mistenni, jinfluwenzaw dawn l-attitudnijiet:

- 50 % tal-irġiel u 46 % tan-nisa li għandhom 55 sena jew aktar jafdaw raġel aktar;
- 37 % tal-irġiel u 21 % biss tan-nisa ta' bejn il-15 u l-24 sena jafdaw raġel aktar.

Min-naħha l-oħra, 44 % tan-nies l-inqas edukati jafdaw raġel aktar, meta mqabbla ma' 24 % tan-nies l-aktar edukati.

Għal darb'oħra, il-varjabbi tal-edukazzjoni x'aktarx li jkollu rwol determinanti żżejjed fit-tiswir tal-attitudnijiet fir-rigward tal-età, b'mod partikolari fost iż-żgħażaq.

---

¹ It-tweġiba "l-ebda differenza" ġiet innotata mill-investigatur, iżda ma ġietx issuġġerita fil-formulazzjoni tad-domanda.

Ewrobarometru Specjali dwar in-Nisa u l-Irġiel fl-Ewropa – Mejju 1975

Tabella 46

L-għażla ta' rappreżentant fil-parlament skont il-ġeneru, il-ġeneruu l-livell ta' edukazzjoni (Flimkien tal-Komunità)

	Aktar fiduċja f'raġel	Aktar fiduċja f'mara	L-ebda differenza	Mhux imwieġba
Flimkien	38%	8%	48%	6%
Irġiel	42	6	46	6
Li minnhom:				
15 sa 24 sena	37	7	49	7
25 sa 54 sena	39	6	50	5
55 sena u aktar	50	5	39	6
In-nisa	33	11	50	6
Li minnhom:				
15 sa 24 sena	21	16	57	6
25 sa 54 sena	31	10	54	5
55 sena u aktar	46	9	39	6
Livell ta' edukazzjoni:				
- baxx	44	8	42	6
- medja	33	9	52	6
- għoli	24	8	63	5

Id-differenzi bejn il-pajjiži huma iżgħar minn dawk għaż-żewġ mistoqsijiet preċedenti. Dan ifisser li l-immaġni maskili tar-rappreżentant politiku probabbilment tikkorrispondi għal sistema ta' valuri, li l-valuri tagħhom issa jinsabu fil-minoranza, iżda li għadha komuni għal tlietpersuni jew iktar minn għaxra fi kważi l-pajjiži kollha tal-Komunità, bl-eċċeżżjoni tad-Danmarka.

L-influwenza tal-etià fuq il-magetar-rappreżentant politiku hija, għal darb'oħra, aktar b'saħħitha fil-pajjiži kollha għan-nisa milli għall-irġiel; huwa aktar b'saħħtu fl-Italja milli fi kwalunkwe post ieħor; Fl-Irlanda, l-irġiel żgħażaq għal darb'oħra jidhru li huma aktar tradizzjonal mill-anzjani tagħhom.¹

Fir-rigward tal-influwenza tal-kisba edukattiva, din hija aktar baxxa minn dik tal-etià u tidher principally fl-Italja u fil-Germanja.

1 L-ebda kumment dwar il-Lussemburgo minħabba l-għadd żgħir ta' risponenti.

Ewrobarometru Specjali dwar in-Nisa u l-Irġiel fl-Ewropa – Mejju 1975

Tabella 47

L-għażla ta' rappreżtant fil-parlament skont il-ġeneru, il-ġeneruu l-livell ta' edukazzjoni (Per pays)¹

	Irġiel				In-nisa				Livell ta' edukazzjoni		
	Total %	-25 %	'25/54 %	55+ %	Total %	-25 %	'25/54 %	55+ %	Baxxa %	Plea fil-liġi %	Għoli %
Danmark											
+ il-fiduċja tal-bniedem	20	18	14	31	15	4	11	28	20	13	12
+ il-fiduċja tan-nisa	4	1	4	6	6	5	8	3	5	5	6
L-ebda differenza	70	70	78	58	73	81	76	62	69	77	74
Mhux imwieġba	6	11	4	5	6	10	5	7	6	5	8
il-Pajjiżi l-Baxxi											
+ il-fiduċja tal-bniedem	28	19	26	34	23	13	22	29	27	27	14
+ il-fiduċja tan-nisa	3	2	3	4	4	3	4	4	4	2	3
L-ebda differenza	57	56	61	51	59	72	61	50	54	63	67
Mhux imwieġba	12	23	10	11	14	12	13	17	15	8	16
Franza											
+ il-fiduċja tal-bniedem	35	32	31	43	28	19	26	42	41	26	22
+ il-fiduċja tan-nisa	7	7	8	7	9	11	7	12	7	12	5
L-ebda differenza	51	54	53	46	56	58	60	41	44	54	69
Mhux imwieġba	7	7	8	4	7	12	7	5	8	8	4
Ir-Renju Unit											
+ il-fiduċja tal-bniedem	37	38	34	44	31	17	28	42	37	28	22
+ il-fiduċja tan-nisa	5	5	4	6	12	18	11	11	9	9	6
L-ebda differenza	53	48	58	45	52	58	58	41	48	59	67
Mhux imwieġba	5	9	4	5	5	7	3	6	6	4	5
Il-Lussemburgu											
+ il-fiduċja tal-bniedem	44	62	36	48	26	20	31	21	40	34	21
+ il-fiduċja tan-nisa	12	11	16	7	12	12	12	11	13	12	11
L-ebda differenza	32	27	34	29	47	64	42	46	37	43	39
Mhux imwieġba	12	.	14	16	15	4	15	22	10	11	23
Ir-Irlanda											
+ il-fiduċja tal-bniedem	42	48	38	45	33	23	30	47	42	36	26
+ il-fiduċja tan-nisa	10	11	8	9	24	28	26	18	19	16	14
L-ebda differenza	45	37	50	44	40	45	42	34	37	45	53
Mhux imwieġba	3	4	4	2	3	4	2	1	2	5	7
Il-Belġju/België											
+ il-fiduċja tal-bniedem	42	34	42	46	35	19	35	44	45	35	27
+ il-fiduċja tan-nisa	4	5	4	3	8	15	7	4	4	8	7
L-ebda differenza	46	53	48	39	48	61	51	39	38	51	61
Mhux imwieġba	8	8	6	12	9	5	7	13	13	6	5
Italia											
+ il-fiduċja tal-bniedem	47	36	42	61	41	25	39	63	51	35	28
+ il-fiduċja tan-nisa	9	10	9	8	15	23	14	9	11	12	16
L-ebda differenza	38	46	45	24	40	50	42	26	33	49	52
Mhux imwieġba	6	8	4	7	4	2	5	2	5	4	4
Il-Ġermanja											
+ il-fiduċja tal-bniedem	53	50	50	59	37	26	34	47	48	44	26
+ il-fiduċja tan-nisa	2	4	4	.	8	14	7	7	7	6	2
L-ebda differenza	41	46	41	38	50	57	54	40	42	45	66
Mhux imwieġba	4	.	5	3	5	3	5	6	3	5	6

¹ Il-pajjiżi huma kklassifikati fl-ordni dejjem tiżdied tal-frekwenzi tar-rispons “Aktar fiduċja fil-bniedem”.

Ewrobarometru Speċjali dwar in-Nisa u l-Irġiel fl-Ewropa – Mejju 1975

Għalhekk, it-tliet mistoqsijiet dwar l-immaġni tal-politika wrewna mill-ġdid li d-differenzi bejn il-kulturi nazzjonali huma ħafna aktar evidenti mid-differenzi bejn is-sessi, anke meta titqies l-età ta' dawk li wieġbu.

Il-Kaž Nru48 jiġbor fil-qosor dawn id-differenzi bejn il-pajjiżi. Id-Danimarka tispikka b'mod čar bħala l-aktar pajjiż “feminist”, segwit mill-Irlanda, filwaqt li l-Lussemburgu, il-Ġermanja u l-Belġju jidhru fil-gradi ta’ isfel. L-Irlanda tinsab relattivament għolja fi tnejn minn tliet każijiet.

Huwa interessanti li d-Danimarka, ir-Renju Unit u l-Irlanda huma tliet pajjiżi fejn l-estensjoni tas-suffraġju universali għan-nisa saret relattivament kmieni fl-istorja. Il-grad ta’ fтуħ għall-bidla soċjali fir-rigward tal-istatus tan-nisa li osservajna fl-Irlanda huwa probabbilment spjegat minn din il-karatteristika: Pajjiż fejn in-nisa, għal żmien twil, użaw id-dritt tal-vot, minkejja li għadhom jiffaċċjaw xi problemi mhux solvuti bil-leġiżlazzjoni taż-żwieġ u tal-familja, jesprimi tip ta’ attitudni pjuttost simili għal dik li tidher f'pajjiżi fejn il-problema tal-istatus tan-nisa hija percepita bħala inqas prominenti.

Tabella 48

Il-klassifikazzjoni tal-pajjiżi tal-komunità fit-tliet mistoqsijiet dwar l-immaġni tal-partecipazzjoni politika

Il-politika hija aktar in-negożju tal-irġiel (punteggħ skont il-grad ta' nuqqas ta' qbil)	In-nisa u l-irġiel għandu jkollhom l-istess rwol fil-politika	Aktar fiduċja fraġel milli f'mara bħala rappreżentant politiku			
1. Danmark	1,03	1. Danmark	78%	1. Danmark	17%
2. Ir-Renju Unit	0,85	2. Ir-Renju Unit	68	2. il-Pajjiżi l-Baxxi	26
3. L-Irlanda	0,75	3. L-Irlanda	65	3. Franzia	31
4. Franzia	0,69	4. il-Pajjiżi l-Baxxi	61	4. ir-Renju Unit	34
5. Italia	0,56	5. Italia	58	5. Il-Lussemburgu	34
Medja tal-KE	0,52	Medja tal-KE	57	6. L-Irlanda	38
6. il-Pajjiżi l-Baxxi	0,44	6. Franzia	52	Medja tal-KE	38
7. Il-Ġermanja	0,11	7. Il-Ġermanja	50	7. Il-Belġju/België	38
8. Il-Belġju/België	-0,13	8. Il-Lussemburgu	47	8. Italia	44
9. Il-Lussemburgu	-0,16	9. Il-Belġju/België	45	9. Il-Ġermanja	44

4. Partecipazzjoni soċjali

L-ebda attegġjament ma jħaddan it-tifsira tiegħu ħlief f'sistema ta' attegġjamenti, imsaħħha, b'mod aktar profond minn sistema ta' valuri li jikkarrerizzaw grupp soċjali jew is-soċjetà globali kollha kemm hi. Għalhekk, minbarra l-mistoqsijiet relatati direttament mal-immaġni tal-politika (l-affarijiet tal-irġiel jew tan-nisa), mar-rwoli rispettivi u mal-immaġni tar-rappreżentant, kien xieraq li jsiru mistoqsijiet oħra lill-irġiel u lin-nisa, ta' ambitu ġenerali iżda preċiż, dwar kif dawnidħlu fis-soċjetà.

Fl-aħħarġew aċċettati erba' mistoqsijiet:

- dwar is-sentiment ġeneral ta' influenza soċjopolitika,
- fuq it-tendenza li jikkonvinċu lill-oħrajn,
- dwar il-partecipazzjoni f'diskussionijiet političi,
- il-gradta' parteċipazzjoni f'tali diskussionijiet.

A. Influenza soċjopolitika

Taħseb li jekk xi ħaġa hija ħażina (fpajjiżek), tista 'tgħin biex tbiddel xi ħaġa jew le?

Fil-Komunità kollha kemm hi, 37 % biss tal-persuni dipendenti mid-droga jħossu li jistgħu jinfluwenzaw il-kors tal-avvenimenti fpajjiżhom. Is-sentiment huwa inqas komunifost in-nisa(32%) milli fost l-irġiel(43%). Il-tvarja ħafna skond il-livell ta' l-instruktion u, għal kull sess, ma 'l-età: nisa żgħażaq ġesprimu din l-attitudni bl-istess frekwenza bħall-irġiel akbar fl-età.

Ewrobarometru Specjali dwar in-Nisa u l-Irġiel fl-Ewropa – Mejju 1975

Tabella nru49

Sentiment tal-influwenza soċjopolitika skont il-ġeneru, il-ġeneruu l-livell edukattiv
(Flimkien tal-Komunità)

	Iva	Le	Mhux imwieġba
Flimkien	37%	50%	13%
Irġiel	43	47	10
Li minnhom:			
15 sa 24 sena	48	41	11
25 sa 54 sena	44	46	10
55 sena u aktar	39	50	11
In-nisa	32	54	14
Li minnhom:			
15 sa 24 sena	41	45	14
25 sa 54 sena	34	52	14
55 sena u aktar	21	63	16
Livell ta' edukazzjoni:			
- baxx	32	54	14
- medja	41	48	11
- għoli	50	41	9

Id-differenzi bejn il-pajjiżi huma evidenti ħafna. Il-pajjiżi bl-aktar sens miflurx ta' influwenza huma d-Danimarka (53 %), ir-Renju Unit(46 %) u l-Irlanda(45 %). L-Italja u Franza(36 %), il-Ġermanja (35 %) segwita min-Netherlands(29 %), il-Lussemburgu (24 %) u fl-ahħar nett il-Belġju (19 %).

B'mod ġenerali, iżda b'mod aktar partikolari fir-Renju Unit, fil-Ġermanja u fl-Italja, in-nisa huma ferm inqas probabbli mill-irġiel li jkollhom sens ta' influwenza.

Fi kważi l-pajjiżi kollha, minbarra Franza u n-Netherlands, id-differenzi bejn il-gruppi ta' età estremi huma akbar għan-nisa milli għall-irġiel.

Il-kisba edukattiva tinsab prinċipalment fil-Pajjiżi l-Baxxi u fl-Italja.

It-tabella li ġejja turi immedjatamente id-distribuzzjoni tal-perċentwali li jikkorrispondu għall-perċezzjoni pozittiva tas-sentiment ta' influwenza, f'kull pajjiż, skont is-sess, l-età u l-livell ta' edukazzjoni.

Tabella oħra tenfasizza d-differenzi bejn dawn il-perċentwali għall-irġiel u n-nisa kollha, u skont il-grupp ta' età. Il-qari ta' din it-tabella jista' jwassal għall-konklużjoni li, hekk kif il-ġenerazzjonijiet iż-żgħar jixjeħu, id-differenza bejn il-ġeneri għandha tonqos. Dan ma jistax jingħad b'ċertezza, peress li f'xi pajjiżi, specjalment f'pajjiż avvanzat bħad-Danimarka, id-differenza bejn iż-żewġ sessi hija kważi l-istess bejn l-etajjet ta' 15-24 u 25-54 sena. Ftithemm evidenza ta' dan jew li hemm limitu ta' inferiorità relattiva tan-nisa li ma jinqabiżx

Ewrobarometru Specjali dwar in-Nisa u l-Irġiel fl-Ewropa – Mejju 1975

sempliċiment minħabba žviluppi, jewli s-sentiment ta' impotenza soċjopolitika jista' jitwieleq mill-ġdid, f'ċerti ċirkostanzi, fl-irġiel u/jew fin-nisa.¹

Tabella 50

Influwenza soċjaliupolitika skont il-ġeneru, il-ġeneruu l-livell edukattiv
(Risponspositiv, skont il-pajjiż)²

	Irġiel				In-nisa				Livell ta' edukazzjoni		
	Total	-25	'25/54	55+	Total	-25	'25/54	55+	Baxxa	Plea fil-liġi	Għoli
Danmark	60 %	69 %	61 %	57 %	45 %	57 %	50 %	35 %	50 %	56 %	61 %
Ir-Renju Unit	55	56	56	52	38	48	41	27	43	48	55
L-Irlanda	49	52	50	43	41	47	43	33	42	45	52
Italia	43	48	45	38	29	41	30	17	28	46	57
Franza	40	56	41	29	32	37	38	15	25	40	47
Il-Ġermanja	39	29	40	41	30	41	31	24	30	39	45
il-Pajjiżi l-Baxxi	34	54	38	25	25	36	27	13	23	31	56
Il-Lussemburgu	27	27	31	18	22	28	25	15	23	18	34
Il-Belġju/België	23	29	21	21	15	27	14	8	12	18	33
Il-Komunità ³	43	48	44	39	32	41	34	21	32	41	50

1 Ta' min jinnota, mingħajr ma wieħed jinsisti, il-perċentwal baxx b'mod anormali tas-sentiment ta' influwenza fost iż-żgħażaq għiex. Germaniżi ta' bejn il-15 u l-24 sena meta mqabbel mal-anzjani tagħhom.

2 Il-pajjiżi huma kklassifikati f'ordni dixxidenti tal-frekwenza tar-rispons li jikkorrispondi għal sentiment pożittiv.

3 Medja ponderata.

Ewrobarometru Specjali dwar in-Nisa u l-Irgiel fl-Ewropa – Mejju 1975

Tabella 51

Differrendan bejn iż-żewġ sessi u għal kull grupp tal-frekwenza tas-sentiment ta 'influwenza

	Total	15/24 sena	25/54 sena	55 sena u aktar
Danmark	15	4	11	22
Ir-Renju Unit	17	8	15	25
L-Irlanda	8	5	7	10
Italia	14	7	15	21
Franza	8	19	3	14
Il-Ġermanja	9	-12	9	17
il-Pajjiżi l-Baxxi	9	18	11	12
Il-Lussemburgu	5	-1	6	3
Il-Belġju/België	8	2	7	13
Il-Komunità	11	7	10	18

B.-Lgħandu tendenza li jikkonvinċi lill-oħrajn

“Fir-rigward ta’ opinjoni li għandek għażiż/a, huwaħażin għalik li tikkonvinċi lil ħbiebek, lill-kolleġi tiegħek, lir-relazzjonijiet tiegħek, biex jadottaw dik l-opinjoni? Jekk iva, danjiġri lilek spiss, minn żmien għal żmien jew rarament?

Minoranza żgħira biss (12 % ta’ dawk li wieġbu) jiddikjaraw li huma “mexxejja”. In-nisa huma ftit inqas inklinati (jew ippreparati) biex jikkonvinċu lill-maħbubin tagħhom li l-irġiel huma. L-età tintervjeni ftit, iżda ftit aktar notevoli fin-nisa. Il-varjabbli bl-iktar piżi huwa bla dubju l-livell ta' struzzjoni.

Tabella 52

Il-propensità li jikkonvinċu lill-oħrajn skont il-ġeneru, il-ġeneruu l-livell ta’ edukazzjoni
(Flimkien tal-Komunità)

	Spiss	Minn żmien għal żmien	Rarament	Qatt	Mhux imwieġba
Flimkien	12%	37%	24%	22%	5%
Irġiel	14	42	22	18	4
Li minnhom: 15 sa 24 sena	16	43	23	15	3
25 sa 54 sena	15	45	22	15	3
55 sena u aktar	12	36	23	23	6
 In-nisa	 9	 33	 27	 26	 5
Li minnhom: 15 sa 24 sena	13	39	25	19	4
25 sa 54 sena	10	36	26	24	4
55 sena u aktar	6	23	30	32	9
 Livell ta' edukazzjoni:					
- baxx	8	32	28	26	6
- medja	13	41	23	19	4
- għoli	22	48	16	11	3

Id-differenzi bejn il-pajjiżi huma pjuttost evidenti; huma diffiċċi biex jiġu spjegati u probabbilment jirriżultaw minn karatteristici kulturali profondi: diskrezzjoni fil-konfront ta’ oħrajn, rispett għall-opinjonijiet ta’ oħrajn, forsi “sottostima” fil-mod stess li bih tingħata risposta għad-domanda, u forsi wkoll id-distribuzzjoni tal-ħabitat fit-territorju nazzjonali.

Fi kwalunkwe kaž, ir-rispons “ta’ spiss”, li jesprimi l-aktar attitudni b’saħħiha f’dan l-aspett tal-imġiba ta’ “leader”, jingħata aktar ta’ spiss fl-Italja u fil-Lussemburgu(16 %), fin-Netherlands u fid-Danimarka (14 %) milli fil-Belġju(12 %), fi Franza (11 %), fil-Ġermanja (10 %), fir-Renju Unit (9 %) u fl-Irlanda (7 %).

Biex inkejju aħjar din l-attitudni, se nużaw indiči, li jassenna koeffiċċjent ta’ 3, 2, 1 u 0 rispettivament għat-tweġġibet “ta’ spiss”, “minn żmien għal żmien”, “rari” u “qatt”, bit-total ikun relativ għall-perċentwal ta’ persuni li esprimew ruħhom.

Il-pajjiżi mbagħad jiġu kklassifikati kif ġej:

	Indiči
1. il-Pajjiżi l-Baxxi	1,96
2. Il-Lussemburgu	1,72
3. Italia	1,53
4. Il-Ġermanja	1,52
5. Il-Belġju/België	1,47
Medja Komunitarja	1,41
6. Franza	1,40
7. Danmark	1,24
8. Ir-Renju Unit	1,14
9. L-Irlanda	0,99

F'kull paga, mingħajr ecċezzjoni, iżda mingħajr ħafna differenza minn pajjiż għal ieħor, il-punteggj medju tan-nisa huwa aktar baxx minn daktal-irġiel; L-ikarl-iktar, jista 'jiġi nnotat distakk kemmxejn akbar fir-Royaume-Uni.

Id-differenzi fl-età huma żgħar fost l-irġiel, tħlief fid-Danimarka, fil-Belġju u fi Franza. Madankollu, fil-biċċa l-kbira tal-każijiet, b'mod partikolari fil-Belġju u fil-Ġermanja; huma aktar b'saħħithom fost in-nisa, peress li n-nisa żgħażaq huma ħafna aktar konxji tal-propensitā tagħhom li jikkonvinċu mill-anzjani tagħhom.

L-influwenza tal-kisba edukattiva hija kważi kullimkien l-aktar b'saħħitha, u b'mod partikolari jidher li għandha rwol ewljeni fil-Ġermanja.

Fir-rigward tad-daqs tal-post ta' residenza, l-influwenza hija baxxa, tħlief fi Franza, fejn it-tendenza li tipperswadi żidiet meta tiċċaqlaq mir-raħal għall-belt żgħira u l-belt il-kbira. F'pajjiżi oħra, huwa ġeneralment preżuntli l-punteggj tal-abitant ta' bliest żgħarhuwa kemxejn ogħla minn dak tal-abitant ta' rħula jew bliest kbar.

Il-varjabbli tal-kisba edukattiva huwa għalhekk, bil-bosta, l-aktar importanti, u huwa dan il-varjabbli li jispjega, fil-biċċa l-kbira, iżda probabbilment mhux kompletament, id-distakk bejn in-nisa u l-irġiel.

Ewrobarometru Specjali dwar in-Nisa u l-Irġiel fl-Ewropa – Mejju 1975

Tabella 53

Il-propensitāli jikkonvinċu lill-oħrajn skont il-ġeneru, il-ġeneruu l-livell ta' edukazzjoni
(Indikat, skont il-pajjiż)¹

	Irġiel				In-nisa				Livell ta' edukazzjoni		
	Total	-25	'25/54	55+	Total	-25	'25/54	55+	Baxxa	Plea fil-liġi	Għoli
il-Pajjiżi l-Baxxi	1,83	11,77	1,98	1,75	1,62	1,89	1,63	1,46	1,62	1,88	1,98
Il-Lussemburgu	1,8	1,83	1,82	1,76	1,63	1,57	1,73	1,5	1,5	1,9	1,82
Italia	1,66	1,75	1,68	1,58	1,38	1,56	1,37	1,2	1,37	1,77	1,84
Il-Ġermanja	1,63	1,58	1,7	1,52	1,43	1,6	1,59	1,06	1,39	1,57	2,04
Il-Belġju/ België	1,55	1,88	1,74	1,3	1,31	1,67	1,39	0,93	1,16	1,53	1,96
Franza	1,52	1,63	1,66	1,21	1,29	1,43	1,32	1,21	1,13	1,42	1,81
Danmark	1,44	1,72	1,57	1,13	1,29	1,18	1,16	0,74	1,08	1,43	1,63
Ir-Renju Unit	1,32	1,33	1,4	1,19	0,96	1,2	0,97	0,84	1,03	1,29	1,48
L-Irlanda	1,04	1,17	1,13	0,84	0,95	1,17	0,95	0,7	0,91	0,98	1,28
Il-Komunità ²	1,55	1,6	1,63	1,39	1,27	1,47	1,33	1,04	1,24	1,5	1,82

1 Il-pajjiżi huma kklassifikati f'ordni dixxidenti tal-punteggi tal-indiči.

2 Medja ponderata.

C. Participation għad-diskussionijiet politici

Maurice DUVERGER, fl-1955, caħad bħala “inkontestabbi” l-fatt li “n-nisa huma inqas interessati fil-politika mill-irġiel”.¹ L-investigazzjoni tagħna kkonfermat dan permezz ta’ żewġ mistoqsijiet supplementari.

« Meta ssib ruħek mal-ħbieb, jiġrita' spiss, minn żmien għal żmien jew inħobbniddiskuti politique? »

Liema minn dawn l-espressjonijiet tiddeskrivi bl-aħjar mod ir-rwol li għandek f'dawn id-diskussionijiet?

A. Għalkemm għandi l-pinjon tiegħi stess, ġeneralment nisma 'biss.

B. Hafna drabi nisma'biss, imma nitkellemdarba jew oħra biex nagħti l-opinjoni tiegħi.

Normalment nieħu sehem fil-konversazzjoni.

D. Nieħu aktar mill-part tiegħi fil-konversazzjoni: Normalment niprova nikkonvinči lil oħrajn li għandi raġun.”²

Madwar il-Komunità, 20 % ta’ dawk li wieġbu jgħidu li “spiss” jieħdu sehem f’diskussionijiet politici bejn il-ħbieb: 28% tal-irġiel u 14% biss tan-nisa. L-influwenza tal-età hija pjuttost żgħira, għalkemm kemxejn aktar evidenti fost in-nisa; fil-gruppi tal-etagħejiet kollha, u speċjalment fost l-anzjani, in-nisa jiddiskutu l-politika inqas ta’ spiss mill-irġiel. Il-livell tal-edukazzjoni jvarja ħafna.

Id-differenzi bejn il-pajjiżi humapjuttost żgħar għal xi wħudminnhom, iżda n-Netherlands u l-Belġju huma ferm-ill bogħod mill-oħrajn.

F'kull pajjiż, l-età tiddiskrimina ftit fost l-irġiel, ħlief fil-Ġermanja, l-Irlanda u r-Renju Unit, fejn mhuwiex l-iż-ġħar wieħed li l-aktar jiddiskuti l-politika. Fost in-nisa, l-influwenza tal-età hijab'saħħitha biss fl-Italja. Fil-pajjiż kollha u fil-gruppi tal-etagħejiet kollha, anke fil-ġenerazzjonijiet iż-żgħar, in-nisa jiddiskutu l-irġiel inqas ta’ spiss.

Ħlief fl-Irlanda, il-livell ta’ edukazzjonihuwa għoli ħafna kullimkien, b'mod partikolari fil-Ġermanja, fi Franzia u fl-Italja.

Dawn id-differenzi fl-attitudni se jidhru b'mod aktar preċiż meta jiġu eżaminati t-tweġibiet għall-mistoqsija li gejja, li tikkonċerna l-grad ta’ parteċipazzjoni fl-iscussions politiku.

1 Op. cit.p. 129.

2 Dawn il-mistoqsijiet huma parżjalment adattati minn WOODWARD Julian L. u ROPER Elmo: "Political activity of American Citizens", American Political Science Review, 1950, 44, pp. 872-885.

Ewrobarometru Specjali dwar in-Nisa u l-Irġiel fl-Ewropa – Mejju 1975

Tabella 54

Frekwenza tad-diskussionijiet politici bejn il-ġeneru, il-ġeneruu l-livell edukattiv milħuq
(Flimkien tal-Komunità)

	Spiss	Minn żmien għal żmien	Qatt	Mhux imwieġba
Flimkien	20 %	46 %	32 %	2 %
Irġiel	28	47	24	1
Li minnhom: 15 sa 24 sena	23	48	28	1
25 sa 54 sena	30	49	20	1
55 sena u aktar	26	44	28	2
In-nisa	14	44	40	2
Li minnhom: 15 sa 24 sena	16	47	35	2
25 sa 54 sena	14	48	36	2
55 sena u aktar	11	34	51	4
Livell ta' edukazzjoni:				
- baxx	14	42	41	3
- medja	22	53	24	1
- għoli	38	47	14	1

Ewrobarometru Specjali dwar in-Nisa u l-Irġiel fl-Ewropa – Mejju 1975

Tabella 55

Il-propensità li tiġi diskussa l-politika “ta’ spiss” skont il-ġeneru, il-ġeneruu l-livell edukattiv milħuq (Tweġiba “ta’ spiss”, skont il-pajjiż) ¹

	Irġiel				In-nisa				Livell ta’ edukazzjoni		
	Total	-25	'25/54	55+	Total	-25	'25/54	55+	Baxxa	Plea fil-liġi	Għoli
Il-Lussemburgu	34 %	31 %	36 %	32 %	20 %	16 %	22 %	20 %	20 %	25 %	38 %
Franza	30	33	23	27	20	27	19	16	14	26	41
Il-Ġermanja	32	17	33	35	13	10	14	42	15	25	46
L-Italja	27	28	28	24	12	25	8	8	14	15	40
Danmark	24	18	28	20	15	15	18	12	16	23	29
Ir-Renju Unit	27	13	30	29	12	9	14	10	17	20	32
L-Irlanda	27	16	28	33	10	7	14	11	18	21	18
il-Pajjiżi l-Baxxi	13	19	14	7	91	8	10	6	7	12	25
Il-Belġju/ België	15	16	16	12	6	9	6	4	5	10	21
Il-Komunità ²	28	23	30	26	14}	16	14	11	14	22	38

Fost dawk li spiss jiddiskutu l-politika, jiġifieri 20 % tal-popolazzjoni totali, nofshom biss jieħdu sehem attiv fid-diskussjoni, u bejn wieħed u ieħor hemm l-istess differenza bejn l-irġiel u n-nisa fil-gruppi tal-etajiet kollha: madwar 15 % tal-irġiel u 6 % tan-nisa, bi ffit differenza skont l-età, fil-fatt jipparteċipaw, tal-inqas permezz tad-diskors.

Livell għoli ta’ edukazzjoni huwa tliet darbiet aktar probabbli li jipparteċipa b’mod attiv minn livell baxx ta’ edukazzjoni.

1 Il-pajjiżi huma kklassifikati f’ordni dekrex-xenti tal-frekwenza tar-rispons “spiss jiddiskutu l-politika mal-ħbieb”.

2 Medja ponderata

Ewrobarometru Specjali dwar in-Nisa u l-Irġiel fl-Ewropa – Mejju 1975

Tabella 56

Ir-rwol li kellufid-diskussjonijiet ta' politika skont il-ġeneru, il-ġeneruu l-livell edukattiv milħuq (Flimkien tal-Komunità)

	Sempliċement isma'	Jieħu l-kelma minn żmien għal żmien	Tieħu sehem b'mod normali	Tieħu aktar mis-sehem tagħha	Mhux imwieġba
Flimkien	8%	24%	27%	10%	31%
Irġiel	7	24	31	15	23
Li minnhom: 15 sa 24 sena	6	24	27	15	28
25 sa 54 sena	6	25	35	15	19
55 sena u aktar	8	23	28	15	26
In-nisa	10	24	22	6	38
Li minnhom: 15 sa 24 sena	6	25	27	8	34
25 sa 54 sena	11	26	24	6	33
55 sena u aktar	10	21	14	5	50
Livell ta' edukazzjoni:					
- baxx	10	23	20	7	40
- medja	7	27	33	11	22
- għoli	5	24	38	20	13

Ewrobarometru Speċjali dwar in-Nisa u l-Irġiel fl-Ewropa – Mejju 1975

Inbena indiči ta'parteċipazzjoni, li jassenja koeffiċjent ta' 1, 2, 3 jew 4 rispettivament għall-perċentwali tat-tweġibiet, skont il-grad dejjem jiżdied ta' partecipazzjoni fid-diskussionijiet.

Għall-Komunità kollha kemm hi, l-irġiel kisbupuntegħ ta' 2.71 u n-nisa 2.38. Id-differenza bejn il-puntegħi hija għalhekk 0.33. Dan jilħaq 0.36 u 0.38 fil-gruppi ta' età ta' aktar minn 25 sena, iżda huwa biss 0.16 fil-grupp ta' età ta' 35-24 sena. Il-livell ta' edukazzjoni jintridu ċi d-i fferenzata' 0.42 bejn il-kategoriji estremi.

F'dak li għandu x'jaqsam mal-pajjiżi, il-medjijuru, 'il fuq u 'l-isfel mill-medja Komunitarja, żewġ gruppi ta' pajjiżi, mingħajr differenzi kbar bejniethom, f'kull grupp:

	Indiči
Danmark	2,70
L-Irlanda	2,68
Ir-Renju Unit	2,67
Italia	2,64
Medja Komunitarja	2,56
Il-Belġju/België	2,55
Il-Ġermanja	2,55
Franza	2,46
Il-Lussemburgu	2,33
il-Pajjiżi l-Baxxi	2,32

Kullimkien in-nisa għandhom puntegħ medju iinqas minn dak ta' l-irġiel (2.38 meta mqabbel ma' 2.71 għall-Komunità kollha kemm hi), iżda b'mod partikolari fi Franza, il-Ġermanja u l-Lussemburgu.

L-età tiddiskrimina b'mod dgħajnejf fost l-irġiel, iżda b'mod aktar qawwi fost in-nisa, speċjalment fil-Belġju u fi Franza. Fi kważi l-gruppi kollhatal-età, in-nisa għandhom puntegħ medju aktar baxx mill-irġiel.

Fost l-eqdem gruppi ta' età (15-24sena), id-differenzi bejn iż-żewġ sessi huma kif ġej:

	Irġiel 15-24 sena	Nisa bejn il-15 u l-24 sena	Differenza (H-F)
L-Irlanda	2,63	2,64	0,01
Ir-Renju Unit	2,73	2,69	-0,04
Italia	2,73	2,69	-0,04
Danmark	2,78	2,71	-0,07
Il-Belġju/België	2,6	2,69	0,09
Il-Ġermanja	2,53	2,4	-0,13
Medja Komunitarja	2,7	2,54	-0,16
Franza	2,78	2,49	-0,29
il-Pajjiżi l-Baxxi	2,52	2,15	-0,37
Il-Lussemburgu	2,69	2,06	-0,63

Ewrobarometru Speċjali dwar in-Nisa u l-Irgiel fl-Ewropa – Mejju 1975

Jista' jiġi konkluż li f'sitta minn disa' pajjiži, in-nisajħossuhom kważi ugwali għall-irġiel f'termini ta' partecipazzjoni f'diskussionijiet politici. Għall-kuntrarju, fi Franza, fin-Netherlands u probabbilment fil-Lussemburgu, anke n-nisa għadhom lura.¹

Minħabba l-fatt li l-livell ta' edukazzjoni jiddiskrimina kważi kullimkien b'mod qawwi ħafna (ħlief fl-Irlanda ufil-Lussemburgu, iżda b'mod partikolari fi Franza), iż-żieda ġenerali f'dan il-livell ta' edukazzjoni tista' tkun mistennija li twassal għal partecipazzjoni dejjem akbar tan-nisa, u forsi, permezz tat-taħriġ, ta' nisa oħra. Iżda mhux kollex jista' jkun mistenni mill-investigazzjoni: l-eżempju tal-Lussemburgu, sa fejhuwa affidabbli, għandu t-tendenza li juri li oħrajn, "fatti tas-soċjetà", jistgħu jillimitaw il-partecipazzjoni politika tan-nisa.

---

¹ Il-kampjun iżgħar tal-Lussemburgu huwa inqas affidabbli mill-pajjiżi l-oħra.

Ewrobarometru Specjali dwar in-Nisa u l-Irġiel fl-Ewropa – Mejju 1975

Tabella 57

Partici indiċita' pation għal diskussionijiet političi skont il-ġeneru, il-ġeneruu l-livell edukattiv milħuq (Bil-paga s)¹

	Danmark	Irġiel				In-nisa				Livell ta' edukazzjoni			
		Total	-25	'25/54	55+	Total	-25	'25/54	55+	Baxxa	Plea fil-liġi	Għoli	
	Danmark	(2,70)	2,81	2,78	2,88	2,71	2,6	2,71	2,97	2,46	2,64	2,75	2,83
	L-Irlanda	(2,68)	2,77	2,63	2,9	2,67	2,59	2,64	2,57	12,57	2,63	12,73	2,67
	Ir-Renju Unit	(2,67)	2,76	2,73	2,75	2,8	2,56	2,69	2,53	2,56	2,6	2,71	2,98
	Italia	(2,64)	2,71	2,73	2,69	2,78	2,53	2,69	2,47	2,41	2,51	2,71	2,82
	Il-Belġju/ België	(2,55)	2,65	2,6	2,65	2,68	2,48	2,69	2,33	2,15	2,44	2,51	2,71
	Il-Ġermanja	(2,55)	2,75	2,93	2,8	2,7	2,34	2,4	2,32	2,27	2,46	2,56	2,89
	Franza	(2,46)	2,68	2,78	2,7	2,59	2,25	2,49	2,25	2,05	2,09	2,61	2,82
	Il-Lussemburgu	(2,33)	2,49	2,69	2,37	2,6	2,13	2,06	2,32	1,88	2,28	2,43	2,27
	Il-Pajjiżi l-Baxxi	(2,32)	2,46	2,52	2,52	2,28	2,18	2,15	2,2	2,13	2,21	2,36	2,6
	Il-Komunità ²		2,71	2,7	2,73	2,68	2,38	2,54	2,37	2,3	2,42	2,61	2,84

1 Il-pajjiżi huma kklassifikati f'ordni dixxidenti tal-valuri tal-indiċi għar-rispondenti kollha f'kull pajjiż.

2 Medja ponderata.

VII Sensazzjonijiet ta' sodisfazzjon jew nuqqas ta' sodisfazzjon

Fil-preżentazzjoni, fil-Kapitolu IV, tad-data dwar is-sodisfazzjon fix-xogħol, kif espressa minn persuni involuti f'attività professionali, enfasizzajna d-determinanti suġġettivi u soċċokulturali tas-sentimenti ta' sodisfazzjon.

Mistoqsijet oħra jippermettulna nikkonfermaw is-suppożizzjonijiet tagħna. Huma relatati mas-sentiment generali ta' sodisfazzjon bil-ħajja kollha kemm hi u b'aspetti partikolari tal-ħajja (dar, post fejn wieħed jgħix, dħul, relazzjonijiet man-nies, eċċ.).

1. Is-sentiment generali ta' sodisfazzjon

Biex titkejjel l-attitudni generali lejn il-ħajja, saret l-istess mistoqsija bħal f'Settembru 1973:

“B'mod generali, int sodisfatt ħafna, pjuttost bilqiegħda, pjuttost mhux sodisfatt, jew assolutament mhux sodisfatt bil-ħajja li tgħix?”¹

Fil-Komunità kollha, aktar minn tliet kwarti ta' dawk li wieġbu jgħidu li huma sodisfatti ħafna (20 %) jew pjuttostsodisfattihafna (57 %) b'ħajjithom. Ftit hemm differenza bejn l-irġiel (79 % attenwati) u n-nisa (75 %), u bejn il-gruppi ta' etā, ħlief li l-irġiel żgħażaq u n-nisa akbar fl-etā jidhru kemxejn inqas sodisfatti.

B'mod generali, il-persuni b'edukazzjoni baxxa, bi dħul baxx, jew li jgħixuwa ħedhom, u l-persuni li jgħixu fi bliet kbar huma inqas sodisfatti minn oħrajn.

Meta mqabbel ma 'Settembru 1973, l-istabbiltà hija perfetta:

	(Settembru 1973)	(Settembru 1973)
Sodisfatt ħafna	21 %	20 %
Pjuttost sodisfatt	58	57
Pjuttost mhux sodisfatt	16	16
Mhi sodisfatta xejn	4	5
Ebda tweġiba	1	2
Total	100	100
Numru	13484	9543

Fil-livell tal-pajjiżi individwali, insibu, bħal fl-1973, differenza čara bejn il-pajjiżi “żgħar” u “kbar”: Id-Danmarka tinsab fil-quċċata tal-lista u l-Italja tinsab fil-quċċata tal-lista.

F'sitta minn disa' pajjiżi, id-distakk bejnir-riżultati tal-1973 u tal-1975 huwanegħiġibbi. Il-livelli ta' sodisfazzjon naqsu bi ftit fin-Netherlands, b'mod aktar qawwi fil-Lussemburgu (fejn id-daqsijiet tal-kampjuni jwasslu għal interpretazzjoni konservattiva) u speċjalment fl-Irlanda.

1 L-istess mistoqsija saret ukollpermezzta' skala ggradwata minn 0 sa 10. Resultats f' tt-e użat fl-analiżi ppreżentatit-tieniminntie.

Ewrobarometru Specjali dwar in-Nisa u l-Irġiel fl-Ewropa – Mejju 1975

Tabella 58

Is-sens ġeneral ta' sodisfazzjon skont il-ġeneru, il-ġeneru, il-livell edukattiv, il-post, l-introjtu u s-sitwazzjoni tal-familja

(Flimkien tal-Komunità)

	Sodisfatt ħafna	Pjuttost sodisfatt	Pjuttost mhux sodisfatt	Mhi sodisfatta xejn	Mhux imwieġba
Flimkien	20 %	57 %	16 %	5 %	2 %
Irġiel	21	58	16	3	2
Li minnhom: 15 sa 24 sena	16	62	15	5	2
25 sa 54 sena	20	60	14	4	2
55 sena u aktar	24	52	16	5	3
In-nisa	19	56	17	5	3
Li minnhom: 15 sa 24 sena	19	57	16	4	4
25 sa 54 sena	20	56	16	5	3
55 sena u aktar	17	55	18	7	3
Livell ta' edukazzjoni:					
- baxx	18	54	19	6	3
- medja	23	60	11	4	2
- għoli	19	61	13	4	3
Daqs tal-lokalitā					
- il-villaġġ	20	57	16	5	2
- belt żgħira	21	57	15	4	3
- belt kbira	17	57	17	6	3
Dħul tal-familja:					
- modest	17	50	21	9	3
- medja	18	60	16	4	2
- faċli	25	62	9	2	2
Sitwazzjoni tal-familja:					
- wieħed	15	58	19	5	3
- miżżewwieg/ miżżeewġa	22	58	14	4	2
- ħajjiet maritalment	27	49	12	4	8
- iddivorzjat	10	44	33	11	2
- separati	10	35	39	12	4
- armel	14	53	21	9	3

Ewrobarometru Specjali dwar in-Nisa u l-Irgiel fl-Ewropa – Mejju 1975

Tabella 59

Is-sentiment generali ta' sodisfazzjon fl-1973 u fl-1975

(Bil-paga s)¹

		Sodisfatt ħafna	Pjuttost sodisfatt	Pjuttost mhux sodisfatt	Mhi sodisfatta xejn	Mhux imwieġba
Danmark	1975	51 %	41 %	4 %	.	4 %
	1973	51	44	4	1%	,
Il-Belġju/België	1975	39	52	5	2	2
	1973	43	49	6	2	.
L-Irlanda	1975	36	52	9	3	.
	1973	53	39	6	2	.
Il-Pajjiżi l-Baxxi	1975	33	52	7	2	6
	1973	41	52	5	1	1
Ir-Renju Unit	1975	33	53	9	3	2
	1973	33	52	1	3	1
Il-Lussemburgu	1975	26	45	15	7	7
	1973	40	49	9	2	.
Franza	1975	16	59	16	7	2
	1973	15	62	17	4	2
Il-Ġermanja	1975	13	66	16	2	3
	1973	16	66	15	2	1
Italia	1975	7	52	28	10	3
	1973	8	57	27	7	1

1 Il-pajjiżi huma kklassifikati f'ordni dixxidenti tal-frekwenza ta' risponsi "sodisfati bis-shiħ" fl-1975. Fl-1973, l-istħarriġ kopra l-Gran Brittanja. F'dan ir-rigward, għandu jiġi rrilevat li l-punteggj tal-Irlanda ta' Fuq fl-1975 kien qrib ħafna ta' dak tar-Repubblika tal-Irlanda (37 %, 49 %, 8 %, 3 % u 3 %), jiġifieri ogħla minn dak tal-Gran Brittanja.

Fil-pajjiżi kollha ħlief il-Ġermanja u l-Italja, in-nisa huma kemmxejn aktar sodisfatti mill-irġiel.

L-influwenza tal-età tvarja skont is-sess u l-pajjiż:

- fost l-irġiel, dawk li għandhom 55 sena u aktar huma, ħlief fid-Danimarka (u fil-Lussemburgu), ftit aktar sodisfatti mill-irġiel iżgħar fl-età;
- fost in-nisa, min-naħha l-oħra, in-nisa akbar fl-età humapjuttostinqas sodisfatti min-nisa iżgħar fl-età, ħlief fir-Renju Unit, Franzia (u l-Lussemburgu).

L-ipoteżi li tista' titressaqhija li, fost l-irġiel, is-sodisfazzjon tal-ħajja għandu t-tendenza li jsegwi l-evoluzzjoni tal-karrieri individwali u l-evoluzzjoni ġenerali tal-kundizzjonijiet tal-ġħajxien fis-soċjetà, filwaqt li, fost in-nisa, l-avvanz fl-età, spiss akkumpanjat mir-romol u tnaqqis qawwi fl-ġħajxien, iwassal għal nuqqas ta' sodisfazzjon aktar frekwenti.

Tabella 60

Is-sentiment ġeneral ta' sodisfazzjon skont il-ġeneru u l-ġeneru
(Imħassba ħafna , skont il-pajjiż)

	Irgiel				In-nisa			
	Total	-25	'25/54	55+	Total	-25	'25/54	55+
Danmark	50 %	54 %	50 %	46 %	54 %	56 %	57 %	45 %
Il-Belġju/België	38	39	38	48	40	48	43	34
L-Irlanda	34	27	35	38	37	42	36	34
il-Pajjiżi I-Baxxi	33	27	31	37	34	40	34	30
Ir-Renju Unit	32	30	33	31	33	28	38	33
Il-Lussemburgu	25	27	26	23	27	8	35	26
Franza	13	10	1	19	19	16	20	18
Il-Ġermanja	17	6	16	23	9	16	10	3
Italia	10	6	9	13	4	6	4	4
Il-Komunità	21	16	20	24	19	19	20	17

2. Aspetti specifici ta' sentimenti ta' sodisfazzjon

Il-mistoqsija saret fuq skala minn 0 sa 10 u kienet tikkonċerna l-problemi li ġejjin:

- “A. Id-dar jew l-appartament tiegħek;
- B. Il-post fejn tgħix fil-belt jew fir-raħal.
- Id-dħul tiegħek.
- D. Il-livell tal-ġħajxien tiegħek, l-affarijiet li għandek: tagħmir, tagħmir tad-dar, eċċ.
- E. Il-ħinli għandek tagħmel dak li għandek tagħmel.
- F. Il-mod kif tužazidleness tiegħek.

U fmistoqsija separata:

- “A. Il-forma tas-soċjetà li ngħixu fiha (f'dan il-pajjiż) bħalissa.
- B. Il-funzjonament tad-demokrazija (f'pajjiżek).
- C. B'mod ġenerali, ir-relazzjonijiet tiegħek man-nies.”

Fil-Komunità kollha, l-aspetti tal-ħajja relatati mal-ambjent immedjat (il-post ta' residenza, ir-relazzjonijiet man-nies, id-darjew l-appartament) huma meqjusa b'mod favorevoli minn ħamsa sa sitta minn kull għaxar persuni.

Imbagħad hemm tliet problemi fir-rigward tal-ġħajxien, id-divertiment u l-ħin disponibbli, li għalihom is-sodisfazzjon huwa aktar imħallat. L-istessjapplika, b'mod iktar čar, għad-dħul disponibbli.

Il-bilanċ huwa inklinat lejn in-nuqqas ta' sodisfazzjon bil-formatas-soċjetàli ngħixu fiha u, fuq kollo, bil-funzjonament tad-demokrazija.

Tabella 61

Oqsma Specifiċi ta' Sodisfazzjon
(Flimkien tal-Komunità)¹

	Sodisfazzjon għoli (punteġġi 8 sa 10)	Sodisfazzjon medju (punteġġi 3 sa 7)	Sodisfazzjon baxx (Punti 0 sa 2)	Punteġġ medju
1. Il-post fejn tgħix	61%	32%	7%	7,49
2. Relazzjonijiet man-nies	57	39	3	7,46
3. Id-dar jew l-appartament	53	39	8	7,09
4. Il-livell tal-ghajxien	45	49	6	6,83
5. Kif tuża l-passatempi tiegħek	47	42	10	6,74
6. Il-ħin disponibbli	43	46	10	6,52
7. Dħul	30	54	15	5,75
8. Il-forma tas-soċjetà	19	63	17	5,08
9. Il-funzjonament tad-demokrazija	17	60	21	4,82
Medja ta' 9 entrati	41	47	11	6,42

Biex nissimplifikaw l-impattar-riżultatifil-livell tal-Komunità kollha u ta' kull wieħed mill-pajjiżi, aħna se nużaw biss il-punteġġi medji ta' sodisfazzjon bħala kosidazzjoni. Huwabiżżejjed li wieħed jiftakar li, peress li l-punt fokali tal-punteġġ huwa 5.0, kwalunkwe valur ogħla (massimu ta' 10.0) ikejjel sensazzjoni ta' sodisfazzjon u kwalunkwe valur aktar baxx (minimu ta' 0) sensazzjoni ta'nuqqas ta' sodisfazzjon.

Fil-livell tal-Komunità kollha kemm hi, eżami tat-Tabella 62 jipprovd serje ta' informazzjoni rilevanti, li se tiġidiskussa fit-tieniparti:

1° Il-livellita' sodisfazzjon tal-irġiel u n-nisa huma kważi ugħwali għal kull wieħed mill-oqsma kkunsidrati.

2° B'mod ġenerali, il-persuni li għandhom 55 sena jew aktar huma kemxejn aktar sodisfatti minn dawk li huma iż-ġgħar, iż-żda livelli ugħwali ta' sodisfazzjon bejn is-sessi jinżammu fost il-gruppi ta' età.

3° Is-sodisfazzjon bilkemm huwa influwenzat mil-livell ta' edukazzjoni; sa ġertu punt huma pjuttost l-aktar persuni edukati li jidhru li huma l-inqas sodisfatti, ħlief fir-rigward tal-akkomodazzjoni, il-livell tal-ghajxien, l-introjtu, id-divertiment u l-ħin disponibbli.

4° Is-sodisfazzjon huwa kemxejn aktar baxx fi bliest kbar milli fi bliest u rħula żgħar, speċjalment fir-rigward tal-akkomodazzjoni, fejn wieħed jgħixu dak li huwa disponibbli.

1 L-oqsma ta' sodisfazzjon huma kklassifikati f'ordni dixxidenti tal-punteġġi medji. Bħala tfakkira, is-sodisfazzjon tax-xogħol propriju (għall-persuni f'impieg bi ħlas) jiġi eż-żarru qabel il-livell tal-ghajxien: sodisfazzjon għoli 46%, sodisfazzjon medju 47%, sodisfazzjon baxx 6%; punteġġ medju ta' 6.93, Nuqqasijiet ta' tweġibet mhumiex inklużi fit-tabella.

Ewrobarometru Specjali dwar in-Nisa u l-Irġiel fl-Ewropa – Mejju 1975

Tabella 62

Indicijiet specifiċi ta' sodisfazzjon skont is-sess, l-età, il-livell ta' edukazzjoni u d-daqqs tal-lokalitā

	Irġiel				In-nisa				Livell ta' edukazzjoni				Daqs tal-lokalitā	
	Total	-25	'25/54	55+	Total	-25	'25/54	55+	Baxxa	Plea fil-liġi	Għoli	Rahal	Belt zghira	Belt kbira
1. Il-post fejn tghix	7,55	6,84	7,48	8,04	7,42	6,86	7,46	7,71	7,55	7,48	7,27	7,77	7,56	7,04
2. Relazzjonijiet man-nies	7,52	7,12	7,45	7,82	7,4	7,23	7,3	7,7	7,48	7,53	7,25	7,54	7,49	7,35
3. Id-dar jew l-appartament	7,08	6,8	6,91	7,51	7,1	6,85	6,93	7,55	7	7,21	7,2	7,32	7,2	6,67
4. Il-livell tal-ġħajxien	6,85	6,51	6,82	7,07	6,81	6,77	6,/8	6,88	6,61	7,1	7,13	6,74	7,03	6,67
5. Kif tuża l-passattempi tiegħek	6,98	6,87	6,65	7,59	6,51	6,62	6,13	7,16	6,64	6,85	6,9	6,68	6,86	6,66
6. Il-ħin disponibbli	6,43	6,23	5,8	7,62	6,59	6,2	6,12	7,72	6,65	6,46	5,71	6,6	6,57	6,36
7. Dħul	5,72	5,06	5,92	5,72	5,77	5,33	5,95	5,71	5,53	6,19	5,76	5,7	5,93	5,65
8. Il-forma tas-socjetà	4,98	4,72	4,91	5,23	5,16	5	5,04	5,49	5,07	5,36	4,59	5,16	4,98	5,09
9. Il-funzjonament tad-demokrazijsa	4,72	4,46	4,7	4,89	4,91	4,63	4,81	5,29	4,78	5,16	4,36	4,86	4,78	4,8
	6,43	6,08	6,29	6,83	6,41	6,17	6,28	6,8	6,37	6,59	6,24	6,49	6,49	6,25

Filwaqt li, b'mod ġenerali, il-livelli ta' sodisfazzjon huma simili ħafna, irrispettivament mis-sess, l-età, il-livell ta' edukazzjoni u d-daqqs tal-post ta' residenza ta' dawk li wieġbu, hemm differenzi kbar bejn il-pajjiżi.

Jistgħu jsiru żewġ klassifikazzjonijiet differenti bejn il-pajjiżi:

1° Skont il-medji tal-punteggi miexuba għad-disa' aspetti ta' sodisfazzjon studjati:¹ Id-Danimarka għandha l-oħra medja, segwita mill-Irlanda u l-Belġju; il-Lussemburgu u l-Pajjiżi l-Baxxi; Il-Ġermanja u r-Renju Unit għadhom oħra mill-medja Komunitarja; Franzia u l-Italja huma hawn taħt.

Medja tal-pajjiż tad-disa' punteggi ta' sodisfazzjon

1. Danmark	7,51
2. L-Irlanda	7,32
3. Il-Belġju/België	7,30
4. il-Lussemburgu	7,10
5. il-Pajjiżi l-Baxxi	7,05
6. Il-Ġermanja	6,73
7. Ir-Renju Unit	6,68
Medja Komunitarja	6,42
8. Franzia	6,18
9. Italia	5,54

2 ° Skond il-klassifikasi tal-pajjiżi għal kull aspett ta' sodisfazzjon, li jagħimilha possibbli li jiġu eliminati, fil-paragun internazzjonali, differenzi possibbli fil-mod kif tingħata tweġiba għal serje ta' mistoqsijiet fuq l-istess skala; l-ordni tal-klassifikazzjoni hija kważi eżattament l-istess:

Il-pajjiżi medji jikklassifikaw għad-disa' tipi ta' sodisfazzjon

¹ Hawnhekk ma nqisux is-sodisfazzjon tax-xogħol, diskuss hawn fuq, minħabba li l-mistoqsija saret biss minn persuni involuti fimpieg bi qligħ.

Ewrobarometru Specjali dwar in-Nisa u l-Irgiel fl-Ewropa – Mejju 1975

1. Danmark	2,33
2. L-Irlanda	3,00
3. Il-Belġju/België	3,22
4. il-Lussemburgu	4,11
5. il-Pajjiži l-Baxxi	4,33
6. Ir-Renju Unit	5,67
7. Il-Ġermanja	6,00
8. Franzia	7,56
9. Italia	8,78

Għalhekk, irrispettivament mill-klassifikazzjoni użata, il-pajjiži “żgħar” kollha, ikunu kemm ikunu differenti minn xulxin, b'modpartikolari fil-qasam soċjoekonomiku, jinsabu fuq quddiemnett, qabel l-erba’ pajjiži “kbar”.¹

Id-differenzi bejn il-pajjiži għal kull żona ta' satisfaction huma wkoll immarkati ħafna, kif muri fit-Tabella 63.

L-akbar dispersjoni hija osservata għall-aħħar żewġ punti: il-forma tas-soċjetà u l-funzjonament tad-demokrazija, li għalihom il-grad ta' sodisfazzjon, fit-tliet pajjiži bl-ogħla punteġġi (il-Lussemburgu, il-Ġermanja, il-Belġju), huwa ħafna ogħla minn dak tat-tliet pajjiži bl-aktar punteġġi baxxi (ir-Renju Unit, Franzia u fuq kollo, l-Italja).

---

¹ Dawn ir-riżultati jikkonfermaw dawkli nstabu fl-1973, ara “Is-sodisfazzjon u n-nuqqas ta’ sodisfazzjon bil-kundizzjonijiet tal-ghajxien fil-pajjiži tal-Komunità Ewropea”. Brussell, Ġunju 1974.

Ewrobarometru Specjali dwar in-Nisa u l-Irgiel fl-Ewropa – Mejju 1975

Tabella 63

Il-livelli specifiċi ta' sodisfazzjon f'kull wieħed mill-pajjiżi tal-komunità

1. Il-post fejn tgħix	2. Relazzjonijiet man-nies	3. Id-dar jew l-appartament			
L-Irlanda	8,66	L-Irlanda	8,96	L-Irlanda	8,29
Danmark	8,48	Danmark	8,57	Danmark	7,94
Il-Belġju/België	8,14	Ir-Renju Unit	8,00	Il-Belġju/België	7,92
il-Pajjiżi I-Baxxi	7,77	Il-Lussemburgu	7,79	Il-Lussemburgu	7,80
Ir-Renju Unit	7,62	Il-Lussemburgu	7,67	il-Pajjiżi I-Baxxi	7,60
Il-Lussemburgu	7,53	Medja tal-KE	7,46	Ir-Renju Unit	7,41
Medja tal-KE	7,49	Il-Ġermanja	7,42	Medja tal-KE	7,09
Franza	7,37	Franza	7,16	Il-Ġermanja	7,06
Italia	7,34	Italia	7,05	Franza	6,96
Il-Ġermanja	7,28	il-Pajjiżi I-Baxxi	7,02	Italia	6,48
4. Il-livell tal-ghajxien		5. Kif tuża l-passatemp tiegħek	6. Il-ħin disponibbli		
Danmark	8,16	Danmark	8,16	L-Irlanda	7,56
Il-Belġju/België	7,75	L-Irlanda	7,94	il-Pajjiżi I-Baxxi	7,55
il-Pajjiżi I-Baxxi	7,70	il-Pajjiżi I-Baxxi	7,86	Danmark	7,54
Il-Lussemburgu	7,36	Il-Belġju/België	7,59	Il-Belġju/België	7,39
Ir-Renju Unit	7,16	Ir-Renju Unit	7,28	Il-Lussemburgu	6,90
L-Irlanda	7,04	Il-Lussemburgu	7,25	Ir-Renju Unit	6,72
Il-Ġermanja	7,01	Il-Ġermanja	6,77	Medja tal-KE	6,52
Medja tal-KE	6,83	Medja tal-KE	6,74	Franza	6,42
Franza	6,65	Franza	6,21	Il-Ġermanja	6,33
Italia	5,93	Italia	6,00	Italia	6,04
7. Dħul		8. Il-forma tas-soċjetà	9. Il-funzjonament tad-demokrazija		
Danmark	7,07	Il-Lussemburgu	6,58	Il-Ġermanja	6,26
il-Pajjiżi I-Baxxi	6,77	Il-Ġermanja	6,41	Il-Lussemburgu	6,10
Il-Belġju/België	6,74	Il-Belġju/België	6,38	Il-Belġju/België	6,04
Il-Lussemburgu	6,73	L-Irlanda	6,02	Danmark	5,76
L-Irlanda	6,34	Danmark	5,88	il-Pajjiżi I-Baxxi	5,67
Ir-Renju Unit	6,16	il-Pajjiżi I-Baxxi	5,55	L-Irlanda	5,11
Il-Ġermanja	5,99	Ir-Renju Unit	5,11	Medja tal-KE	4,82
Medja tal-KE	5,75	Medja tal-KE	5,08	Franza	4,81
Franza	5,34	Franza	4,72	Ir-Renju Unit	4,62
Italia	4,84	Italia	3,31	Italia	2,83

VIII Is-sentiment ta' ferħ

Is-suċċess reċenti tal-kunċett ta' "kwalità tal-ħajja" kelli l-effett li jiċċara aħjar il-kontenut psikosoċjali ta' kunċetti relatati mill-qrib bħal "sodisfazzjon", "kuntentizza", "benesseri", eċċ. ¹ Huwa ġeneralment ikkunsidrat li l-kunċett ta' "sodisfazzjon" jikkorrispondi għal ġertu stat ta' benesseri, li l-kontenut tiegħu huwa fil-biċċa l-kbira materjali (sigurtà, kumdità, eċċ.), filwaqt li l-kunċettta' "kuntentizza" huwa pjuttost assoċjat ma' fatturi individwali, jew saħansitra intimi, bħas-saħħha u r-relazzjonijiet interpersonali.

Fir-riċerka dwar l-attitudnijiet komparativi tan-nisa u l-irġiel lejn il-ħajja, wieħed ma setax jgħin iżda jipprova jkejjel dan is-sentiment suġġettiv eminentement: il-ferħ.

Ejja nimxu lejn suġġett aktar personali. Metakollox jingħad u jsir, tista' tgħid kif vont affarijiet għalik dritt issa? Int veramentkuntent, kuntent biżżejjed jew mhux kuntent wisq bħalissa? ²

B'sodisfazzjon, it-tweġibiet tal-irġiel u n-nisa huma simili ħafna: madwar il-Komunità, 16 % ta' dawk li wieġbu jgħidu li huma "verament kuntenti", 54 % "pjuttost kuntenti" u 27 % "mhux kuntenti wisq".

L-eti ffit li xejn għandha influwenza fuq l-espressjoni tas-sentiment ta' kuntentizza fl-irġiel, filwaqt li fin-nisa l-prominenzata' dawk li jgħidu li huma "verament kuntenti" tonqos hekk kif jiżdiedu s-snini.

Il-kuntentizza tiżidied ukoll mal-livell ta' edukazzjoni u introjtu tar-rispondent, iżda l-varjabbi l-aktar sinifikanti jidher li huwa, kif mistenni, is-sitwazzjoni tal-familja: persuni li huma miżżeww ġen jew li jgħixu f'koppja jgħidu li huma darbejn aktar ta' spiss "verament kuntenti" minn persuni li huma divorzjati, separati jew romol; Is-singles jaqqhu bejn dawn iż-żewġ kategoriji.

1 Ara b'mod partikolari l-istudju minn D. SAINT-PAUL ta' SOFRES għall-Ministeru Franċiż tal-Kwalità tal-ħajja: "Għal definizzjoni suġġettiva tal-kwalità tal-ħajja". Pariġi, 74 ta' Novembru.

2 Huwa deliberatamente li d-domanda ma tinkludix estensjoni fis-sens negattiv ("pjuttost mhux kuntenta" u "mhix kuntenta ħafna"), sabiex jiġi evitat ġertu effett ta' modestja fir-risposti. Dan ifisser li n-nies li jħossuhom pjuttost kuntenti jew kuntenti ħafna probabbilment għażlu t-tweġiba "mhux kuntenta wisq".

Ewrobarometru Specjali dwar in-Nisa u l-Irġiel fl-Ewropa – Mejju 1975

Tabella 64

Is-sens ġeneral ta' kuntentizza skont is-sess, is-sess, il-livell ta' edukazzjoni, id-daqs tal-lokalitā, l-introjtu u s-sitwazzjoni tal-familja

(Flimkien tal-Komunità)

	Kuntent ħafna	Verament kuntent	Mhux kuntent wisq	Mhux imwieġba
Flimkien	16 %	54 %	27 %	3 %
Irġiel	15	54	28	3
Li minnhom: 15 sa 24 sena	14	53	30	3
25 sa 54 sena	15	57	26	2
55 sena u aktar	15	51	30	4
In-nisa	17	53	27	3
Li minnhom: 15 sa 24 sena	21	56	20	3
25 sa 54 sena	17	55	25	3
55 sena u aktar	14	47	35	4
Livell ta' edukazzjoni:				
- baxx	13	52	32	3
- medja	18	58	21	3
- għoli	20	54	22	4
Daqs tal-lokalitā				
- il-villaġġ	16	55	27	2
- belt żgħira	16	54	27	3
- belt kbira	16	52	28	4
Dħul tal-familja:				
- modest	14	47	37	2
- medja	15	56	26	3
- faċċi	20	60	18	2
Sitwazzjoni tal-familja:				
- wieħed	13	53	30	4
- miżżewwieg/miżżeewġa	17	56	25	2
- ħajjet maritalment	23	41	27	9
- iddivorzjat	8	43	41	8
- separati	2	33	54	11
- armel	11	45	40	4

Ewrobarometru Speċjali dwar in-Nisa u l-Irgiel fl-Ewropa – Mejju 1975

Id-differenzi bejn il-pajjiżi huma inqas evidenti mis-sentiment ta' sodisfazzjon, iżda l-klassifikazzjoni tal-pajjiżi hija pjuttost simili għal kull waħda miż-żewġ dimensjonijiet: Id-Danimarka u l-Belġju jieħdu t-tmexxija, uFranza, il-Ġermanja u l-Italja jinsabu fil-qiegħ tal-lista:

	Kuntent ħafna	Sodisfatt ħafna
Danmark	38 %	51 %
Il-Belġju/België	35	39
il-Pajjiżi l-Baxxi	31	33
Il-Lussemburgu	24	26
Ir-Renju Unit	22	33
L-Irlanda	17	36
Medja Komunitarja	16	20
Franza	16	16
Il-Ġermanja	11	13
Italia	6	7

In-nisa jidhru ffit aktar kuntenti mill-irġiel fid-Danimarka, fir-Renju Unit ufl-Irlanda; B'mod ġenerali, in-nisa huma kemxejn aktar probabbli minn nisa akbar fl-età. Is-sitwazzjoni tal-familja hija kważi kullimkien diskriminatorja, b'mod partikolari fid-Danimarka. Huwa għalhekk ikkonfermat li s-sentiment ta' kuntezzizza huwa marbut b'mod qawwi, għaż-żewġ sessi, mal-aspetti l-aktar personali tal-ħajja kif tgħix f'kultura partikolari.

Ewrobarometru Specjali dwar in-Nisa u l-Irġiel fl-Ewropa – Mejju 1975

Tabella 65

Is-sens ta' kumentizza skont is-sess u l-ġeneru
(Twejiba tassew kuntenta, skont il-pajjiż)

	Irġiel				In-nisa				Sitwazzjoni tal-familja		
	Total	-25	'25/54	55+	Total	-25	'25/54	55+	Miżżej	Waħdieni	Divorza t, separat, armel
									weġ jew f'koppja		
Danmark	35 %	42 %	37 %	30 %	41 %	41 %	46 %	31 %	42 %	32 %	18 %
Il-Belġju/ België	34	36	35	30	38	46	40	31	39	37	17
il-Pajjiżi I- Baxxi	32	27	33	33	30	35	33	21	22	36	9
Il- Lussemburgu	22	15	25	20	26	8	31	28	29	18	8
It-tipa magħquda	19	16	23	13	25	26	24	25	23	18	20
L-Irlanda	14	14	16	11	19	27	17	15	17	17	12
Franza	14	16	13	15	18	25	18	13	18	17	13
Il-Ġermanja	12	11	9	18	10	15	11	6	13	9	5
Italia	5	6	5	6	6	11	3	6	4	7	7

IX Attitudnijiet lejn il-Komunità Ewropea u l-Unifikazzjoni ta' l-Ewropa

Il-ħidma preċedenti wriet li l-ġeneru huwa tbassir dgħajnejf tal-attitudnijiet lejn l-Ewropa: fi kważi l-pajjiži kollha, jiġiferm wara l-orientazzjoni politi li, il-livell ta' edukazzjoni, l-okkupazzjoni u l-introjtu, anke meta wieħed iqis hekk kifitqiesu r-relazzjonijietbejn dawn id-diversi varjabbl.¹

Mingħajr ma nirrepetu hawn it-tweġibiet għall-ħafna mistoqsijiet relatati mas-suq komuni, il-Komunità Ewropea u l-unificatidwar l-Ewropa li saru f'dan l-istħarriġ, ²ser nillimitaw ruħna għal tliet mistoqsijiet: waħda fis-suq komuni, oħra dwar l-unifikazzjoni ta' l-Ewropa u t-tielet dwar l-influwenza li l-iżvilupp tal-Komunità Ewropea jista' jkollu fuq l-iżvilupp ta' l-istatus tan-nisa.

1. Is-Suq Komuni

“B'mod ġenerali, taħseb li (għal pajjiżek) li tkun parti mill-Komunità Ewropea (Suq Komuni) hija ħaġa tajba, ħaġa ħażina jew ħaġa tajba jew ħaġaħażina?”

Fil-Komunità kollha kemm hi, 59 % ta' dawk li wieġbu jemmnu li s-Suq Komuni huwa ħaġa tajba, meta mqabbel ma' 9 % li jaħsbu mod ieħor u 32 % li ma jiħdu pozizzjoni jew ma jirrispondux. L-irġiel jirrispondu ftit aktar spiss min-nisa b'mod pozittiv (63 vs 55 %). L-irġiel aktar żgħażaq u n-nisa akbar fl-età huma kemxejn inqas favorevoli, iż-żda l-aktar varjabbl importanti huwa l-kisba edukattiva.

Fost dawk li jesprimu opinjoni čara, pozittiva jew negattiva, ma hemm l-ebda differenza sinifikanti bejn iż-żewġ sessi:

1 Ara “L-Ewropa li jarawha l-Ewropej”; Brussell, Awwissu 1974.

2 Ara l-Euro-Barometer Nru 3, Ġunju-Lulju 1975.

Ewrobarometru Speċjali dwar in-Nisa u l-Irġiel fl-Ewropa – Mejju 1975

Nemmen li s-suqkomuni huwa "ħaġa tajba"

(minn 100 persuna li jieħdu stand)

Irġiel 86 %

Li minnhom: 15 sa 24 sena 88
25 sa 54 sena 85
55 sena u aktar 88

In-nisa 87 %

Li minnhom: 15 sa 24 sena 88
25 sa 54 sena 89
55 sena u aktar 85

In-nisa huma favorevoli daqs l-irġiel, mingħajr differenza sinifikanti skont is-sitwazzjoni, metajkunukisbu l-ħiliet soċjopolitici (edukazzjoni, informazzjoni, ecc.) biex jesprimu l-fehmiet tagħhom.

Ewrobarometru Specjali dwar in-Nisa u l-Irġiel fl-Ewropa – Mejju 1975

Tabella 66

Suq komuni: tajjeb jew ħażinskontil-ġeneru, il-ġeneruu l-livell ta' edukazzjoni
(Flimkien tal-Komunità)

	Haġa tajba	Haġa ħażina	La tajjeb u lanqas ħażin	Mhux imwieġba
Flimkien	59 %	9 %	23 %	9 %
Irġiel	63	10	21	6
Li minnhom: 15 sa 24 sena	57	8	29	6
25 sa 54 sena	64	11	20	5
55 sena u aktar	66	9	18	7
In-nisa	55	8	25	12
Li minnhom: 15 sa 24 sena	57	8	25	10
25 sa 54 sena	57	7	26	10
55 sena u aktar	50	9	24	17
Livell ta' edukazzjoni:				
- baxx	52	11	24	13
- medja	63	7	24	6
- għoli	76	4	17	3

Id-differenzi bejn il-pajjiżi jikkuntrastaw, minn naħha waħda, mas-sitt pajjiżi "fundaturi", fejn sitta sa sebgħha minn kull għaxra ta' dawk li wieġbu huma favur is-Suq Komuni, min-naħha l-oħra, mat-tliet Stati Membri l-ġodda. (Ara t-Tabella 67).

L-irġiel huma aktar favorevoli min-nisa kullimkien, b'mod partikolari fl-Irlanda, fin-Netherlands u fil-Belġju. L-età għandha rwol differenti, skont il-pajjiż u l-ġeneru: l-irġiel akbar fl-età huma aktar favorevoli, ħlief fil-Belġju u fil-Lussemburgu; in-nisa akbar fl-età huma inqas favorevoli, ħlief fir-Renju Unit u fid-Danimarka.

Dawn id-differenzi jistgħu jiġu spjegati, f'xi pajjiżi, mill-influwenza tal-kisba edukattiva, li hija partikolarmen importanti fil-Belġju, fil-Ġermanja, fir-Renju Unit u fil-Pajjiżi l-Baxxi; fil-Belġju, pereżempju, iż-żgħażaqgħ taż-żewġ sessi, iż-żda speċjalment in-nisa, huma ħafna aktar favorevoli għas-suqmill-anzjanitaghhom, probabbilment minn-habba li huma aktar edukati u infurmati aħjar. Iż-żda influwenza oħra għandha t-tendenza li tiddetermina l-attitudnijiet: il-kultura nazzjonali u, wieħed jista' jgħid, it-tul ta' l-esperjenza fil-Komunità Ewropea.

Huwa impressjonanti li, għalkemm id-differenza bejn l-attitudnijiet taż-żewġ sessi, kif ukoll id-differenza skont il-livell ta' edukazzjoni, huma tal-istess daqs, bħala medja, fis-sitt pajjiżi "fundaturi", minn naħha, u fit-tliet Stati Membri l-ġodda, min-naħha l-oħra, l-influwenza tal-età għandha rwol differenti.

Fost l-“Six”, in-nisa akbar fl-età (55 sena u aktar) huma ferm inqas favorevoli minn dawk iż-ġħar fl-età, filwaqt li (ħlief fil-Belġju u fil-Lussemburgu) l-irġiel akbar fl-età huma ftit aktar. Għall-kuntrarju, fost it-“Tliet”, in-nies fl-istess grupp ta’ età, u speċjalment l-irġiel, huma b'mod ċar aktar favorevoli miż-żgħażaqgħ. (Ara t-Tabella 68).

Suppożizzjoni spjegattiva hija li l-attitudni favorevoli tan-nisa hija “normalment” influwenzata mil-livell ta’ edukazzjoni, meta kien hemm esperjenza pjuttost twila tal-Komunità għall-pajjiż.

Ewrobarometru Specjali dwar in-Nisa u l-Irġiel fl-Ewropa – Mejju 1975

Tabella 67

Attitudnijiet favorevoli għas-suqkomuni skont is-sess; āge u l-livell edukattiv mil-huq
(Tweġiba tajba, skont il-pajjiż)¹

	Irġiel	In-nisa					Livell ta' edukazzjoni				
		Total	-25	'25/54	55+	Total	-25	'25/54	55+	Baxxa	Plea fil-liġi
Italia	(71 %)	76 %	69 %	78 %	75 %	67 %	71 %	67 %	63 %	68 %	76 %
Il-Lussemburgu	(65 %)	67	81	65	61	62	80	63	52	67	66
Franza	(64 %)	70	57	73	73	59	62	59	54	55	69
il-Pajjiżi l-Baxxi	(64 %)	71	67	75	67	57	69	59	47	55	73
Il-Belġju	(57 %)	64	74	64	55	51	73	51	39	41	63
Il-Ġermanja	(56 %)	59	59	56	64	54	56	56	50	50	59
L-Irlanda	(50 %)	59	50	60	61	42	44	40	43	43	56
Ir-Renju Unit	(47 %)	51	36	53	56	43	34	48	40	40	56
Danmark	(36 %)	40	24	44	39	34	19	35	39	32	44
											40

1 Il-pajjiżi huma kklassifikati f'ordni dekrexxti ta' frekwenzi fit-tweġiba “Is-Suq Komuni huwa ħaġa tajba”. Il-perċentwali indikati fil-parentesi jikkorrispondu għar-rispondenti kollha f'kull pajjiż.

Ewrobarometru Specjali dwar in-Nisa u l-Irġiel fl-Ewropa – Mejju 1975

Tabella 68

Differenzi fl-attitudnijiet taż-“żgħażaqgħ” u tal-“anzjani” lejn is-suq komuni skont is-sess u l-pajjiż

		Irġiel		In-nisa		
	-25	55+	Differenza	-25	55+	Differenza
Il-Belġju/België	74 %	55 %	-19	73 %	39 %	-34
Il-Ġermanja	59	64	5	56	50	-6
Franza	57	73	16	62	54	-8
Italia	69	75	6	71	63	-8
Il-Lussemburgu	81	61	-20	80	52	-28
il-Pajjiżi l-Baxxi	67	67	0	69	47	-22
Sett ta' "sitta"	64	69	5	64	53	-11
Danmark	24 %	39 %	15	19 %	39 %	20
L-Irlanda	50	61	11	44	43	-4
Ir-Renju Unit	36	56	20	34	40	6
Sett ta' "Tliet"	36	55	19	34	40	6

2. L-unifikazzjoni tal-Ewropa

“Inti, fuq bilanċ, favur, kontra jew indifferenti għall-unifikazzjoni tal-Ewropa?”

Sebghha minn kull għaxar persuni li wieġbu (69 %) huma favur ħafna (35 %) jew favur (34 %) l-unifikazzjoni tal-Ewropa; 9 % biss huma sfavorevoli u 22 % mhumiex differenzjat jewma jirrispondux.

In-nisa huma ħafna inqas favorevoli mill-irġiel. L-età, għal darb'oħra, hijadifferenti għaż-żewġ sessi: l-irġiel ta' bejn il-15 u l-24 sena huma inqas favorevoli mill-anzjani tagħihhom, filwaqt li n-nisa ta' aktar minn 55 sena huma inqas favorevoli.

Il-livell ta' edukazzjoni jidher li huwa l-aktar varjabbl importanti.

(Ara t-Tabella 69).

Tabella 69

Attitudnijiet lejn l-unifikazzjonital-Ewropaskont il-ġeneru, il-ġeneruu l-livell edukattiv milħuq (Flimkien tal-Komunità)

	Tajjeb ħafna	Pjuttost favorevoli	Indifferenti	Pjuttost mhux favorevoli	Mhux favorevoli ħafna	Mhux imwieġba
Irġiel						
Flimkien	35 %	34 %	15 %	5 %	4 %	7 %
Li minnhom:	43	32	12	4	4	5
15 sa 24 sena	32	36	17	6	3	6
25 sa 54 sena	42	33	12	5	4	4
55 sena u aktar	51	27	10	4	4	4
In-nisa						
Li minnhom:	28	36	19	5	3	9
15 sa 24 sena	29	36	21	5	2	7
25 sa 54 sena	28	39	17	5	3	8
55 sena u aktar	28	30	21	5	4	12
Livell ta' edukazzjoni:						
- baxx	30	32	19	6	4	9
- medja	38	37	13	4	3	5
- għoli	50	35	8	3	2	2

Ewrobarometru Speċjali dwar in-Nisa u l-Irġiel fl-Ewropa – Mejju 1975

Id-differenzi bejn il-pajjiżi humasaħansitra akbar milli għall-mistoqsija preċedenti: minn naħha waħda, fis-sitt pajjiżi "fondaturi", il-pubbliku jappoġġja l-unifikazzjoni tal-Ewropa fil-proporzjon ta' sebgħa jew tmienja minn għaxra (76 %); fit-tliet Stati Membri l-ġodda, il-maġġoranza għadha kif intlaħqet (50 %). Madankollu, għandu jiġi nnotat li l-punteggj għall-Irlanda jaqbeż dak għall-Belġju, li huwa dovut għall-fatt li n-numru ta' persuni li jiddikjaraw li huma differenti jewli ma jirrispondux huwa darba u nofs oħħla fil-Belġju.

1° Minn 100 respondent

	Il-Belġju	L-Irlanda
	%	%
Tajjeb ħafna	23	23
Pjuttost favorevoli	32	34
Indifferenti	28	22
Pjuttost mhux favorevoli	2	8
Mhux favorevoli ħafna	1	7
Ma jweġibx	14	6
Total	100	100

2 ° minn 100 persuna li jippronunzjaw.

	Il-Belġju	L-Irlanda
	%	%
Tajjeb ħafna	40	32
Pjuttost favorevoli	55	47
Pjuttost mhux favorevoli	3	33
Mhux favorevoli ħafna	2	10
Total	100	100

F'xi pajjiżi, minbarra l-Lussemburgu, in-nisa huma inqas favorevoli mill-irġiel għall-unifikazzjoni tal-Ewropa. Id-differenza hija partikolarment evidenti fl-Irlanda, fl-Italja u fil-Belġju; dan huwa dovut l-aktar għan-numru ta' risponsi indifferenti jew ta' nuqqas ta' rispons, li huma ħafna aktar komuni fost in-nisa.

Perċentwal ta' risponsi indifferenti jew ta' nuqqas ta' rispons skont il-pajjiż:

	Irġiel	In-nisa	Proporzione F/H
Italia	11 %	28 %	2,5
Nederlu	18	35	1,9
L-Irlanda	18	35	1,9
Danmark	20	34	1,7
Franza	13	22	1,7
Il-Ġermanja	15	24	1,6
Il-Belġju/België	34	49	1,4
Ir-Renju Unit	23	33	1,4
Il-Lussemburgu	18	17	0,9

Fir-rigward tal-etià, dan jerġa' jsir b'mod differenti skont is-sess u l-pajjiż, iżda wkoll b'mod differenti minn dak li rajt hawn fuq (ara t-Tabella 68) fir-rigward tat-tweġiba relatata mas-suq komuni.

Ewrobarometru Speċjali dwar in-Nisa u l-Irġiel fl-Ewropa – Mejju 1975

Fost l-Irġiel, l-anzjani xorta għandhom it-tendenza li jkunu ffit aktar favorevoli minn dawk iżgħar, iżda l-Belġju għadu l-eċċeżżjoni. Din it-tendenza hija aktar evidenti fl-Istati Membri l-ġodda. Ftit differenza fid-distribuzzjoni tal-attitudnijiet lejn is-Suq Komuni.

Fost in-nisa, l-ixjeħi fosthom huma inqas favorevoli mill-iżgħar fosthom, b'mod partikolari fil-Belġju, iżda wkoll fl-Italja, fil-Pajjiżi l-Baxxi u fil-Ġermanja. Fir-Renju Unit, u b'mod aktar sinifikanti milli fir-rigward tas-Suq Komuni, in-nisa akbar fl-età huma ħafna aktar favorevoli min-nisa akbar fl-etiġħall-unifikazzjoni tal-Ewropa. Ix-xejra hija l-istess kif rajna fir-rigward tas-Suq Komuni, iżda hija aktar evidenti, speċjalment fir-Renju Unit.

Fir-rigward tal-livell ta' edukazzjoni, dan għandu influwenza qawwija fuq l-edukazzjonifi kwaži l-pajjiżi kollha, iżda speċjalment fil-Belġju u fir-Renju Unit.

Jidher, fl-aħħar mill-aħħar, li suġġett aktar politiku bħal wieħed mill-ficatifuq tal-Ewropa huwa relativament inqas iffavorit (jew issodisfat b'mod aktar preċiż b'aktar indifferenza) fost in-nisa akbar fl-età f'pajjiżi fejn dawn in-nisa huma inqas edukati u inqas politiċizzati (il-Belġju), iżda li huma involuti wkoll varjabbli oħra, kif inhu l-każ fir-Renju Unit, fejn kampanji “ant i-European” probabbilment laħqu b'mod aktar effettivl-iżgħar nisa, jiġifieri, l-aktar edukati u l-aktar familjari, billi jinklinawhom aktar lejn attitudni ta' astensjoni milli lejn attitudni frankament negattiva.

It-Tabella 70 turi, skont il-pajjiż, id-distribuzzjoni ta' attitudnijiet favorevolilejnl-unifikazzjoni tal-Ewropa skont is-sess, l-età u l-livell ta' edukazzjoni.

It-Tabella 71 turi, skont il-pajjiż, għaż-żewġ gruppi ta' età estremi u għal kull sess, id-differenza fil-frekwenza tal-attitudni favorevoli.

It-Tabella 72 tagħti r-riżultati sħaħ, skont is-sess u l-età, għall-Belġju u r-Renju Unit, sabiex turi, f'żewġ pajjiżi b'bejn wieħed u ieħor l-istess punteġġ medju ta' attitudnijiet favorevoli (52 % u 50 % rispettivament), id-differenzi kbar li jeżistu, b'mod partikolari fost in-nisa, skont jekk humiex “kapaċi” jew le li jippronunzjaw f'direzzjoni waħda jew oħra.

Ewrobarometru Specjali dwar in-Nisa u l-Irgiel fl-Ewropa – Mejju 1975

Tabella 70

Attitudnijiet lejn l-unifikazzjoni tal-Ewropaskont il-ġeneru, il-ġeneruu l-livell edukattiv milħuq
(Tweġibet “favorevoli ħafna” jew “pjuttost favorevoli”, bi ħlas)¹

	Il-	Lussemburgu	Irġiel					In-nisa					Livell ta' edukazzjoni		
			Total	-25	'25/54	55+	Total	-25	'25/54	55+	Baxxa	Plea fil-liġi	Għoli		
Il-Pajjiżi I-Baxxi		(80 %)	80 %	85 %	78 %	82 %	81 %	84 %	81 %	72 %	79 %	79 %	81 %		
Franza		(77%)	82	76	82	85	74	70	74	75	68	83	87		
Il-Ġermanja		(77 %)	82	75	79	90	73	77	79	63	72	82	87		
Italia		(77 %)	85	83	87	84	69	83	67	60	71	86	89		
Il-Pajjiżi I-Baxxi		(65 %)	72	65	77	67	59	67	62	48	56	77	80		
Il-Belġju		(52 %)	63	69	66	55	48	63	53	32	39	60	84		
Is-“sitta”		(76 %)	81	78	81	84	70	76	72	62	69	81	87		
L-Irlanda		(57 %)	66	51	66	74	46	45	54	47	51	62	63		
Ir-Renju Unit		(50 %)	55	40	55	61	46	32	51	46	44	59	74		
Danmark		(41 %)	43	31	47	43	41	36	43	39	37	52	46		
It-“tlieta”		(50 %)	54	40	55	61	46	33	50	46	44	59	68		

¹ Il-pajjiżi huma kklassifikati f'ordni dixxidenti tal-frekwenzi tar-rispons “favorevoli ħafna” jew “pjuttost favorevoli”. Il-perċentwali indikati fil-parentesi jikkorrispondu għar-rispondenti kollha f'kull pajjiż.

Ewrobarometru Specjali dwar in-Nisa u l-Irġiel fl-Ewropa – Mejju 1975

Tabella 71

Differenzi fl-attitudnijiet bejn “żgħażagħ” u “qodma” lejn l-unifikazzjoni tal-Ewropa skont il-ġeneru u l-pajjiż (Twejiba “favorevoli ħafna” jew “pjuttost favorevoli”)

	Irġiel			In-nisa		
	-25	55+	Differenza	-25	55+	Differenza
Il-Belġju/ België	69 %	55 %	-14	63 %	32 %	-31
Il-Ġermanja	75	90	15	77	63	-14
Franza	76	85	9	70	75	5
L-Italja	83	84	1	83	60	-23
Il-Lussemburgu	85	82	-3	84	72	-12
il-Pajjiżi l- Baxxi	65	67	2	67	48	-19
Sett ta' "sitta"	78	84	6	76	62	-14
Danmark	31 %	43 %	12	36 %	39 %	3
L-Irlanda	51	74	23	45	47	2
Ir-Renju Unit	40	61	21	32	46	14
Sett ta' "Tliet"	40	61	21	33	46	13

Ewrobarometru Specjali dwar in-Nisa u I-Irgiel fl-Ewropa – Mejju 1975

Tabella 72

Differenzi fl-attitudnijiet fil-Ġermanja Elġikau fir-Renju Unit lejn I-unifikazzjoni tal-Ewropaabbaži tas-sessu I-ġeneru

	II-Belġju (52 %)						Ir-Renju Unit (50%)					
	Irġiel		In-nisa		Irġiel		In-nisa					
	-25	25/54	55+	-25	25/54	55+	-25	25/54	55+	-25	25/54	55+
	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%
1° Minn 100 rispondent												
Tajjeb ħafna	32	25	30	23	18	16	13	33	42	15	26	24
Pjuttost favorevoli	37	41	25	40	35	16	27	22	19	17	25	22
Indifferenti	23	22	23	25	27	44	27	17	11	33	17	20
Pjuttost mhux favorevoli	2	1	4	1	3	1	12	12	8	12	11	12
Mhux favorevoli ħafna	.	1	3	1	1	1	12	11	14	8	9	11
Mhux imwieġba	6	10	15	10	16	22	9	5	6	15	12	1
Total	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
2° Minn 100 persuna li jippronunzjaw lilhom infushom												
Tajjeb ħafna	45	37	48	35	32	47	20	42	50	29	37	35
Pjuttost favorevoli	52	60	40	62	61	47	42	28	23	33	35	32
Pjuttost mhux favorevoli	3		7		5	3	19	16	10	23	15	17
Mhux favorevoli ħafna	.	3		5		2	3	19	14	17	15	16
Total	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100

3. II-Komunità Ewropea u l-istatus li qed jinbidel tan-nisa

“Taħseb li l-iżvilupp tal-Komunità Ewropea (Suq Komuni) jista’ jkollu influwenza tajba, influwenza ħażina jew l-ebda influwenza fuq l-iżvilupp tal-istatus tan-nisa?”

34 % biss tan-nies fil-Komunitàkollha jqisu li l-iżvilupp tal-Komunità jista’ jkollu “influwenza tajba” fuq l-iżvilupp tal-istatus tan-nisa; 4% humafl-agħartagħhom u 62% ma jarawx rabta bejn iż-żewġ suġġetti.

Hemm fit differenzi bejn ir-risponsi tal-irġiel u tan-nisa, ħlief li n-nisa, u speċjalment in-nisa akbar fl-età, huma ferm aktar probabbi li ma jesprimux il-fehmiet tagħhom.

Il-livell ta’ edukazzjoni jinfluwenza n-nuqqas ta’ tweġibiet ujjindirzza t-tweġibiet požittivi, jiġifieri l-fatt li t-tweġibali tirrifletti b’mod espliċitu n-nuqqas ta’ perċezzjoni ta’ kwalunkwe relazzjoni bejn is-suġġetti (“l-ebda influwenza affattu”) tantkostanti għat-tliet livelli ta’ edukazzjoni turina li hija l-aktar attitudni mifruxa.

Ara t-Tabella 73.

L-influwenza tal-età hija pjuttost baxxa fost l-irġiel. Iż-żewġ magesli jmorru kontra r-relazzjoni tagħihom – dik tal-Komunità Ewropeau dik tal-istatus tan-nisa – għandhom diversi effetti: irġiel akbar fl-età aktar ta’ spiss jistennew influwenza favorevoli fir-Renju Unit u fl-Irlanda, kif ukoll fil-Lussemburgo; Madankollu, danmuwiex il-każ fil-Belġju, fejn, kif rajna hawn fuq, l-indifferenza hija għolja ħafna fost l-anzjani.

Ewrobarometru Specjali dwar in-Nisa u l-Irġiel fl-Ewropa – Mejju 1975

Tabella 73

L-impatt mistenni tal-iżvilupp tal-Komunità Ewropea fuq il-bidliet fl-istatus tan-nisa skont is-sess, is-sessu l-livell edukattiv milħuq
 (Flimkien tal-Komunità)

	Influwenza tajba	Influwenza ħażina	L-ebda influwenza affattu	Mhux imwieġba
Flimkien	34 %	4 %	37 %	25 %
Irġiel	37	6	37	20
Li minnhom:				
15 sa 24 sena	35	5	39	21
25 sa 54 sena	37	6	40	17
55 sena u aktar	38	5	32	25
In-nisa	32	3	36	29
Li minnhom:				
15 sa 24 sena	34	3	39	24
25 sa 54 sena	35	3	35	27
55 sena u aktar	24	3	36	37
Livell ta' edukazzjoni:				
- baxx	30	5	36	29
- medja	36	4	38	22
- għoli	46	3	36	15

Jien ġejt l-ewwel għat-tweġibiet favorevoli, segwiti mill-Irlanda u Franza. Il-Ġermanja, id-Danimarka u r-Renju Unit waslu fl-ahħar tal-lista e. Danjurili dawk li jagħtu importanza kbira lill-problema ta' l-istatus tan-nisa huma aktar probabblili jistennew influwenza fuq l-iżvilupp tal-Komunità.¹ Barra minn hekk, fid-Danimarka u fir-Renju Unit, proporzjon oghla ta' dawk li jistennew influwenza jiddeskrivuha b'mod negattiv milli f'pajjiżi oħra.

Ara t-Tabella 74.

Fost in-nisa, l-età hija aktar prominenti, ħlief fid-Danimarka u r-Renju Unit, u r-reazzjonijiet tan-nisa anzjani fil-biċċa l-kbira tal-pajjiżi jirriflettu inqas attenzjoni għall-problema ta' l-istatus tan-nisa u inqas interess fil-Komunità Ewropea.

L-istruzzjoni jhija kważi kullimkien fid-direzzjoni ta' tnaqqis qawwi fin-nuqqas ta' rispons meta wieħed jiċċaqlaq minn livell baxx għal livell għoli, iżda tinfluwenza r-rispons tal-inċertezza (jew l-indifferenza) ħafna inqas: anki f'xi pajjiżi (il-Lussemburgu, il-Belġju, Franza, l-Olanda, ir-Renju Unit) għandha t-tendenza li żżejdha, u dan juri kemm hija dgħajfa r-relazzjoni perċepita bejn il-Komunità Ewropea u l-problema tal-istatus tan-nisa. Madankollu, l-effett tal-edukazzjoni fuq l-attitudni mkejla huwa ġeneralment pożittiv, speċjalment fl-Irlanda u fil-Belġju.

Ara t-Tabella 75.

---

¹ Ara t-Tabella 1, paġna 9.

Ewrobarometru Specjali dwar in-Nisa u l-Irgiel fl-Ewropa – Mejju 1975

Tabella 74

L-influwenza mistennija ta' l-iżvilupp tal-Komunità Ewropea fuq l-evoluzzjoni ta' l-istatus tan-nisa
(Bil-paga s)

	Nistenna l-influwenza favorevoli	mhux favorevoli	M'għandek tistenna l-ebda influwenza	Mhux imwieġba
Italia	54 %	2 %	20 %	24 %
L-Irlanda	51	6	30	13
Franza	41	2	31	26
Il-Belġju/België	34	2	22	42
Il-Lussemburgu	34	6	28	32
il-Pajjiżi l-Baxxi	31	4	27	38
Il-Ġermanja	26	4	51	19
Danmark	21	9	36	34
Ir-Renju Unit	19	9	47	25

Ewrobarometru Specjali dwar in-Nisa u l-Irgiel fl-Ewropa – Mejju 1975

Tabella 75

L-influwenza favorevoli ta' l-iżvilupp tal-Komunità Ewropea fuq il-bidliet fl-istatustan-nisa skond is-sess, is-sessu l-livell ta' edukazzjoni

(Rispons tajjeb għall-influwenza skont il-pajjiż)¹

	Italia	Irġiel					In-nisa					Livell ta' edukazzjoni		
		Total	-25	'25/54	55+	Total	-25	'25/54	55+	Baxxa	Plea fil-liji	Għoli		
	Italia (54 %)	58 %	53 %	62 %	56 %	49 %	56 %	52 %	35 %	48 %	63 %	66 %		
	L-Irlanda (51 %)	52	43	55	55	49	56	50	43	39	57	68		
	Franza (41 %)	41	40	39	45	40	39	44	33	35	46	43		
	Il-Belġju (34 %)	38	47	39	32	30	43	32	19	24	38	49		
	Il-Lussemburgu (34 %)	30	11	33	36	36	32	44	26	33	39	28		
	il-Pajjiži l-Baxxi (31 %)	36	27	41	32	26	28	29	18	25	38	41		
	Il-Ġermanja (26 %)	28	23	27	30	25	22	30	20	24	28	34		
	Danmark (21 %)	23	21	22	21	20	16	23	20	17	29	25		
	Ir-Renju Unit (19 %)	22	12	21	27	17	18	17	17	18	20	28		

¹ Il-pajjiżi huma kklassifikati f'ordni dixxidenti tar-rispons ta' "influwenza tajba".

Parti II

Esej ta' spjegazzjoni dwar il-formazzjoni ta' attitudnijiet lejn l-istatus tan-nisa

I Introduzzjoni għall-Metodoloġija

Il-qari tal-ewwel parti wera l-kumplessitā tal-problema studjata: l-attitudnijiet tal-irġiel u n-nisa, determinati kemm mill-karatteristiċi individwali tar-rispondenti (ġeneru, età, edukazzjoni, ecc.) kif ukoll minn dawk tas-soċjetà li jappartjenu għaliha, xi drabi huma simili u xi drabi differenti; dawn id-determinanti jinteraqixxu ma' xulxin; it-tweġibiet għal mistoqsija minnhom infushom huma statistikament marbuta mat-tweġibiet għal oħra, ecc.

F'tentattiv biex jiġi spjegat kif jiġu ffurmati dawn l-attitudnijiet, jiġifieri biex titnaqqas il-kumplessitā tad-data miġbura għal interpretazzjoni sempliċi kemm jista' jkun, perkors meħtieg ta' riċerka xjentifika, twettqu diversi analiżzijiet:

- tip olog ique (analizi tar-raggruppament), li l-ġħan tagħha huwa li tikklassifika d-9500 individwu kollha mistħarrġa, ikkaratterizzati minn ghadd ta' varjabbl (it-tweġibiet mogħtija u l-karatteristiċi magħrufa minn kull wieħed), f'għadd limitat ta' gruppi (jew "tipi"), sabiex dawk l-individwi jkunu kemm jista' jkun "simili" f'kull grupp u t-tipi jkunukemm jista' jkun differenti minn xulxin;
- analizi tal-fatturi, fil-livell ta' kull pajiż, mit-tweġibiet mogħtija jagħhall-mistoqsijiet direttament rilevanti għas-suġġett tagħna, sabiex jiġi ddeterminat jekk u sa liema punt il-korrelazzjonijiet bejn dawn it-tweġibiet kollha, meħuda minn tnejn sa tnejn, x'aktarx li jiġu spjegati minn ghadd żgħir ta' "fatturi";
- analiżżejjha "Multiple Classification Analysis", li jaġħmilha possibbi li jitkejjel il-valur ta' spjegazzjoni ta' serje ta' varjabbl (ġeneru, età, edukazzjoni, introju, ecc.) u l-piż relattiv fuq kull wieħed mill- "fatturi" identifikati ta' kull varjabbl fir-rigward tal-oħrajn, filwaqt li jitqiesu l-interrelazzjonijiet bejniethom.

Kull wieħed minn dawn il-metodi se jippermettilna nisiltu ipoteżzijiet, u forsi konklużjonijiet, mill-massa tad-data miġbura.

Nibdew bl-analiżi tipoloġika.

II Analizi tipoloġika tal-attitudnijiet tal-pubbliku lejn l-istatus tan-nisa¹

Din l-analiżi kienet tikkonsisti fi trattament ikkombinat tar-risposti għad-domandi li ġejjin:

- l-importanza mogħtija lill-problema ta' l-istatus tan-nisa,
- ġudizzju dwar il-velocità tal-bidla,
- iċ-ċansijiet li n-nisa, meta mqabbla ma' l-irġiel, ikollhom success f'hajjithom,
- żoni li jikkorrispondu għal žvantagġi jew diskriminazzjoni,
- l-immaġni tal-politika ("affarijiet umani")
- fiduċja f'räġel jew mara bħala rappreżtant politiku fil-Parlament.

Ir-riżultat tat-trattament tat-tweġibiet għal dawn il-mistoqsijiet imbagħad ġie rrapporat lis-sentenzi li saru dwar il-mitigazzjoni tad-differenzi bejn ir-rwoli rispettivi taż-żewġ sessi; lin-nisa li jappellaw għall-mitigazzjoni tad-differenzi, dwar ir-rwol tan-nisa fil-politika, u dwar il-karatteristiċi individwali ta' dawk li wieġbu.

Din l-analiżi turi, permezz ta' tnaqqis suċċessiv, il-gradi ta' eteroġeneită, seba' gruppi, li jistgħu huma stess jitnaqqsu għal ġumes tipi prinċipali, li "jispiegaw" 30.4 % tal-informazzjoni li tinsab fis-sitt varjabbl attivi:

1 Analizi mmexxija minn Hélène RIFFAULT.

L-ewwel tip: Attivisti tal-Bidla

Dan il-grupp jirrappreżenta 34 % tar-rispondenti totali u huwa magħmul minn 45 % irġiel u 55 % nisa.

Dawn il-“militanti” jemmnu li l-post tan-nisa fis-soċjetà huwa kwistjoni importanti, li l-maġgoranza tan-nisa jridu bidla u l-maġgoranza tal-irġiel le, li n-nisa għandhom raġun jitkol li d-differenzi jittaffew, li l-bidla ma sseħħx malajr bizzżejjed. Humaassolutament kontra li l-politika tkun affari tal-irġiel u jemmnu li r-rwoli tal-irġiel u n-nisa għandhom ikunu l-istess fil-politika. Barra minn hekk, għandhom fiduċja kemm f'mara kif ukoll f'raġel bħala rappreżentant fil-Parlament.

F'dan it-tip, tista' ssir distinzjoni bejn żewġ sottogruppi:

- wieħed (IA), li jirrappreżenta 14 % tal-forza tax-xogħol totali, bi 43 % irġiel u 57 % nisa, jemmen li n-nisa bħalissa huma probabbli daqs l-irġiel li jirnexxu f'ħajjithom;
- l-ieħor (IB), b'20 % tal-forza tax-xogħol totali (46 % irġiel u 54 % nisa), iqis li n-nisa huma inqas probabbli; dan il-grupp huwa impenjat ħafna ma' persuni b'livell għoli ta' edukazzjoni u li jappartjenu għal żoni urbani.

Dawn iż-żewġ gruppi ta' "attivisti tal-bidla" huma l-aktar interessa fid-diskussionijiet politici; il-livell ta' sodisfazzjon tagħhom b'oġġetti "materjalisti" (akkomodazzjoni, introjtu, livell ta' għajxien, xogħol, eċċ.) mhuwiex differenti ħafna mill-medja, iżda huma inqas sodisfatti mill-medja ta' dawk li wieġbu b'punti li jikkonċernaw il-forma tas-soċjetà ul-funzjonament tad-demokrazija.

Fil-qosor, huma tabilhaqq “attivisti tal-bidla”, fis-sens wiesa’ tal-mot, li jinkludi, certament, iżdajmur ferm lil hinn minn dak li komunement jissejja ħ “femministi”. Huwa l-akbar grupp fin-numru u jista' jiġi argumentat li għandu influenza; Huwa magħmul minn ftit aktar nisa milli rġiel.

Tip 2: Opponituri tal-Bidla

Dan it-tieni grupp huwa, huwa suspettat, ikkaratterizzat eżattament bil-mod oppost. Dan jammonta għal 18 % tal-forza tax-xogħol totali, bi kważi n-nisa daqs l-irġiel (53 % irġiel u 47 % nisa).

Dawn l-“avversarji” jqisu li l-problema mhijiex importanti u li n-nisa għandhom čans daqs l-irġiel. Għalihom, in-nisa jridu jinbidlu, u huma żbaljati; il-maġgoranza tal-irġiel huma kontra l-bidla; Bħalissa l-bidla qed isseħħ b'rata mgħaġġla wisq.

Għal dan il-grupp, il-politika għandha tkun aktar dwar l-irġiel; u jekk in-nisa jridu jagħmlu xi ħaġa dwarha, ikun aħjar li kieku kellha rwol differenti. Fi kwalunkwe każ, m'hemm l-ebda kwistjoni ta' vot għal xi ħadd ieħor għajnejn.

Dawk li jiffurmaw dan il-grupp ta' avversarji huma akbar mill-medja; il-livell ta' edukazzjoni tagħihhom huwa aktar baxx u ftit li xejn għandhom interress fil-politika.

It-tielet tip: il-Moderati

Huwa grupp intermedju bejn l-ewwel tnejn: 18 % tal-forza tax-xogħol totali, bi 48 % irġiel u 52 % nisa.

Dawn il-“moderati” huma għal xi bidla, iżda m'għandhomx ċarezza dwar kif imutu u mhumiex politiċizzati ħafna “jew, din hija problema kbira”, “iva, il-maġgoranza tan-nisa jridu bidla, u għandhom raġun”. Iżda l-irġiel, fil-biċċa l-kbira, ma jridux bidla. Il-politika mhix wisq in-negozjutan-nisau jekk iridu jkollhom rwol fiha, għandha fi kwalunkwe każ tkun rwol differenti minn dak tal-irġiel.

Il-fatt li dan il-grupp ta' "moderati" huwa, fil-pubbliku ġeneralisti, tal-istess importanza bħal dak ta' "avversarji" (18 %) juri b'mod ċar liema rwol jista' jkollu fl-evoluzzjoni tal-leġiżlazzjoni u tal-morali, skont jekk huwiex se jkun fuq naħha jew oħra. Il- "familji" għandhom probabbilment jevitaw li jolqtuh, jekk iridu jirbħu fuq il-maġgoranza tal-pubbliku għall-kawża tagħhom.

Tip 4: Adattat

Huwa grupp pjuttost tradizzjonalist, adattat sew għas-sitwazzjoni attwali, li, kif rajna, huwa wkoll differenti minn pajjiż għal ieħor. Il-tirrappreżenta 21% tal-forza tax-xogħol totali. Għall-membri tagħha, il-problemat-nisa mhijiex waħda sinifikanti u n-nisa mhumiex inqas probabbli li jirnexxu f'ħajjithom. Il-punteggju ta' sodisfazzjon tagħhom huwa ogħla b'mod sinifikanti mill-medja, f'terminita' sodisfazzjon ġenerali bil-ħajja, oġġetti materjalistiċi, is-soċjetà u l-funzjonament tad-demokrazija. Aktar ta' spiss minn oħrajn, huma jgħidu li huma "verament kuntenti".

F'dan il-grupp, tista' ssir distinzjoni bejn žewġroupes subg, li bejniethom l-isfumaturi huma kif ġej:

- għal xi wħud (IVA), li jirrappreżentaw 11 % tal-forza tax-xogħol totali, b'55 % tal-irġiel u 45 % tan-nisa, ma jidherx li hemm problema peress li bħalissa kulħadd jaqbel, kemm l-irġiel kif ukoll in-nisa, li jnaqqas id-differenzi bejn ir-rwoli, u dan huwa kif inhu;

- għall-oħra (IVB), 10 % tal-forza tax-xogħol, b'45 % irġiel u 55 % nisa, din tkun pjuttost problema falza: certa femminilità trid tiġi ppreservata; il-maġgoranza tan-nisa ma jridux bidla, u certament mhux il-maġgoranza tal-irġiel; barra minn hekk, in-nisa li jixtiequ jbiddlu s-soċjetà b'dan il-mod huma żbaljati; madankollu, għal dan is-sottogrupp, jekk in-nisa jridu jkollhom rwol fil-politika, dan għandu jkun l-istess rwol li jkollu raġel.

Dan it-tip ta' adattamenti sodisfatti u – għal diversi raġunijiet – mingħajr problemi għas-suġġett ta' interessa hawnhekk huma partikolarment komuni fid-Danimarka, fir-Renju Unit u fil-Pajjiżi l-Baxxi.

Tip 5: I-opinjoni indifferenti u s-snin

Ftit li xejn hemm xi ngħidu dwar grupp residwu, li jammonta għal ftit aktar minn 8 % tal-forza tax-xogħol totali, ħlief li huwa l-aktar grupp "femminili" (57 % nisa u 43 % irġiel), l-eqdem, l-inqas edukati, bl-ogħla proporzjon ta' persuni inattivi.

It-Tabella 76 tiġib fil-qosor il-karatteristiċi personali ewlenin tar-rispondenti f'kull wieħed mill-ħames tipi ta' data pproċessata. Dan juri b'mod ċar il-profil soċjoloġiku ta' kull tip:

- ftit differenzi bejn iż-żewġ sessi,
- età ogħla u livellaktar baxx ta' edukazzjoni tal-indifferenti u l-avversarji,
- ftit differenzi bejn il-bliet u l-kampanja.

Ewrobarometru Specjali dwar in-Nisa u l-Irġiel fl-Ewropa – Mejju 1975

Tabella 76

Il-ħames tipi ta' attitudnijiet skont il-karatteristiċi ta' dawk li wieġbu

(Flimkien tal-Komunità)¹

	Tip I "tivitàst tal-bidla" (33.7%) AI (13,4 %)	IB (20.3%)	Tip II "Opponenti" (18.2%)	Tip III "il-moderati" (18.3%)	Tip IV "l-adattat" IVA (10,2 %)	IVB (10,7 %)	Tip V "l-indifferenti u bla opinjoni" (8.5%)
Irġiel	43 %	46 %	53 %	48 %	55 %	45 %	43 %
In-nisa	57	54	47	52	45	55	57
Età:							
- 15 sa 24 sena	22	25	12	16	19	16	10
- 25 sa 54 sena	54	56	26	54	52	55	41
- 55 sena u aktar	24	19	42	30	29	29	49
Struzzjoni:							
- baxx	52	39	65	53	56	50	70
- medja	31	36	25	33	29	30	21
- għoli	17	25	10	14	15	20	9
Post:							
- il-villaġġ	38	34	42	41	41	37	42
- belt żgħira	34	33	31	31	33	34	31
- belt kbira	27	31	27	27	25	28	25
Attività:							
- assi	50	55	46	52	56	50	35
- mhux attivi	50	45	54	48	44	50	65
Servizz pubbliku:							
- miżżewweġ/miżżewġa	65	65	67	67	70	70	61
- romol	7	5	12	8	7	8	17
- singles	23	26	18	22	20	18	18
- Oħrajn	4	4	3	3	3	4	3

1 Il-perċentwali fil-parentesi taħt kull ras tal-kolonna jikkorrispondu għall-piż tat-tip fil-kampjun totali. Xi total jista' jkun inqas minn 100 %, peress li n-nuqqas ta' tweġibiet ma jingħaddx.

Ewrobarometru Specjali *dwar in-Nisa u l-Irgiel fl-Ewropa* – Mejju 1975

Aktar interessanti huwat-tqassim skont il-pajjiż tal-persuni li jappartjenu għal kull wieħed mill-ħames tipi. (Tabella 77).

L-“attivisti tal-bidla” huma partikolarmen numeruži fl-Irlanda (46 %), fl-Italja (39 %) u fi Franza (38 %)."

L-“avversarji”, li huma ffit ħafna fid-Danimarka (10%), jammontaw għal 16 sa 23 % fil-pajjiżi l-oħra.

Il-“moderati” forsi jikkostitwixxu riżervata' "familji" fi Franza u l-Lussemburgu.

Hemm aktar “adattati” u “indifferenti” minn bnadi oħra fid-Danimarka, fil-Pajjiżi l-Baxxi u fil-Gran Brittanja.

Fil-Belġju u fil-Ġermanja, għadu ma jidher li ježistixejn bejn “moderati” u “avversarji”.

Fl-aħħar nett, it-Tabella 78 tagħti, għal kull tip, il-perċentwali jew il-punteġġi li jikkorrispondu għal ffit mistoqsijiet, li l-importanza tagħhom se tintwera f'analizijiet sussegwenti. Sempliċi daqqa t'għajnej lejn is-sitwazzjoni tan-nisa turi kif “jibdlu l-attivisti” u “adattat-satisfacts” jopponu lil xulxin fis-soċjetajiet tagħna.

It-tieni parti se tiċċara dan il-punt b'mod partikolari, billi ssegwi metodi oħra ta' analiżi.

Ewrobarometru Specjali dwar in-Nisa u l-Irgiel fl-Ewropa – Mejju 1975

TcanauNru 77

Il-ħames tipi ta' attitudnijiet għal kull pajjiż

(Minn 100 respondent f'kull pajjiż)

	Tip I "attivitàsti għall-bidla" (33.7%) AI (13,4 %)	IB (20.3%)	Tip II "avversarji" (18.2%)	"Moderati" tat-Tip III (18.3%)	Tip IV "l-adattat" (20.9%) IVA (10.2%)	IVB (10,7 %)	Tip V "l-indifferenti u bla opinjoni" (8.5%)
Il-Belġju/ België	13 %	15 %	21 %	24 %	10 %	6 %	11 %
Danmark	13	21	10	7	14	21	14
Il-Ġermanja	14	19	23	24	9	7	4
Franza	17	21	16	27	7	8	4
L-Irlanda	16	30	16	19	7	8	4
Italia	21	18	22	20	8	7	4
Il- Lussemburg u	10	18	18	27	11	7	9
il-Pajjiżi l- Baxxi	8	20	18	12	16	12	14
Il-Gran Brittanja	10	20	19	9	12	17	13
(I-Irlanda ta' Fuq)	(11)	(24)	(18)	(13)	(17)	(11)	(6)

Ewrobarometru Speċjali dwar in-Nisa u l-Irġiel fl-Ewropa – Mejju 1975

Tabella 78

Xi reazzjonijiet karakteristiċi li jikkorrispondu għall-ħames tipi ta' attitudnijiet (Flimkien tal-Komunità)¹

	Tip I "attività għall-bidla" (33.7%) AI (13.4 %) IB (20.3%))	Tip II "avversarji" (18.2%)	"Moderati" tat-Tip III (18.3%)	Tip IV "adattat" (20.9%) IVA (10.2%)	Tip V "I-indifferenti u bla opinjoni" (8.5%) IVB (10.7 %)
Punteggj tal-importanza tal-problema tal-istatus tan-nisa	7,09	7,14	4,09	6,66	3,86
In-nisa huma inqas probabbli	4 %	98 %	18 %	47 %	5 %
Il-bidliet ma-jmorrx malajr biżżejjed	52 %	53 %	7 %	26 %	4 %
Il-politika m'għandhiex tkun aktar dwar l-irġiel	85 %	90 %	17 %	15 %	44 %
Punteggj ta' sodisfazzjon:					
- il-ħajja li ngħixu	7,38	7,43	7,27	7,34	7,76
- il-forma tal-kumpanija	5,27	5,04	5,43	5,65	5,9
- il-funzjonament tad-demokrazija	4,9	4,78	5,08	5,34	5,65
Huma jgħidu "veramente ferħana"	22 %	22 %	20 %	20 %	30 %

1 Sett mhux ponderat ta' kampjuni nazzjonali.

III Analizi tal-fatturi u analizi tat-tweġibiet b'diversi kriterji¹

Biex tingħata ġarsa generali lejn it-tweġibiet ta' kull respondent għat-22 mistoqsija dwar l-i-status tan-nisa, twettqu analiżi jiet tal-fatturi separatament għal kull pajjiż.²

L-eżami tar-riżultati wera similarità impressjonanti bejn ix-xejriet ta' respons fil-pajjiżi kollha. F'kull ekonomijanazzjonal, jidhru tliet gruppi ta' attitudnijiet. Gruppi ("raggruppamenti") jirriflettu l-fattlin-nies li jwieġbu mistoqsija partikolari f'sensjew ieħor għandhom probabbiltà għolja li jagħtu tweġiba simili għal kull waħda mill-mistoqsijiet l-oħra fl-istess grupp, u viċi versa.

Minħabba dan ix-xebħ fix-xejriet ta' attitudni madwar id-disa' pajjiżi, l-analiżi se tiġi ppreżentata għall-Komunità kollha kemm hi.

---

1 Dan il-kapitolu jiġbor fil-biċċa l-kbira l-analiżi jiet imwettqa mill-Professuri Margaret u Ronald INGLEHART (l-Università ta' Michigan).

2 It-teknika użata hawnhekk hija t-teknika "varimax rotation".

Is-sitwazzjoni tan-nisa fil-Komunità Ewropea: tliet konfigurazzjonijiet tal-attitudni
(Analizi tal-fatturi tal-kampjuni nazzjonali totali)

	Fattur dominanti
I. Il-percezzjoni tad-diskriminazzjoni:	
Tgħid li s-sitwazzjoni attwali tan-nisa ta' madwarek, meta mqabbla ma' dik tal-irġiel, hija pjuttost aħjar (...) fir-rigward ta'...?	
... opportunitajiet għall-promozzjoni	0,71
... is-salarju	0,67
... I-opportunità li ssib xogħol	0,66
... sigurtà tal-impieg	0,65
... taħriġ vokazzjonali	0,63
... I-opportunità li tistudja	0,53
... il-kundizzjonijiet tax-xogħol	0,52
... in-nisa huma probabbi daqs l-irġiel li jirnexxu fħajjithom ...?	0,64
II. Appoġġ jew oppożizzjoni għat-trasformazzjonijiet tas-soċjetà fir-rigward tar-rwol tan-nisa	
Taħseb li n-nisa għandu jkollhom l-istess rwol bħall-irġiel fil-politika...?	0,71
- "Taqbel li l-politika għandha tkun aktar kwistjoni għall-irġiel (...)?"	0,68
L-affarijiet (...)jinbidlu malajr wisq, mhux malajr bizzżejjed jew sempliċiment id-dritt?	0,54
"Taħseb li huwa normali jew mhux normali li mara toħroġ mingħajr żewġha filgħaxija biex tattendi laqqha?"	0,51
L-affarijiet ibiddlu t-triq it-tajba jew it-triq il-ħażina?	0,45
Fl-opinjoni tiegħek... hemm problema għan-nisa jew le? Kemm hi importanti din il-problema?	0,42
"Taħseb li huwa normali jew mhux normali għal mara li thegħġeġ lil żewġha jibdel l-impiegji minħabba li tiġi offruta sitwazzjoni aħjar f'regjun ieħor?"	0,34
"Taħseb li huwa normali li l-ġenituri jiddeċiedu li jħallsu lil binthom għall-edukazzjoni jekk tkun marret aħjar fl-iskola mit-tifel?"	0,33
III. Sodisfazzjon jew nuqqas ta' sodisfazzjon?	
"Kemm int sodisfatt bil-forma tas-soċjetà li ngħixu fiha?"	0,67
"B'mod ġenerali, int sodisfatt ħafna (...) bil-ħajja li qed tmexxi bħalissa?"	0,65
L-affarijiet ibiddlu t-triq it-tajba jew it-triq il-ħażina?	0,44
"Taħseb li l-iżvilupp tal-Komunità Ewropea (...) jista' jkollu influwenza tajba (...) fuq l-iżvilupp ta' l-istatus tan-nisa?"	0,43

L-ewwel wieħed mit-tliet gruppi jesprimi l-grad sa fejn in-nisa jitqiesu bħala jew inqas probabbli li jkunu ježistu mill-irġiel. Nirriflettit-tendenza ta' xi wħud li jqisu li n-nisa għandhom opportunitajiet indaqs f'kull wieħed mill-oqsma elenkti, filwaqt li oħrajin jemmnu b'mod konsistenti li huma inqas probabbli.

L-oġġett bl-akbar piż f'din il-kostellazzjoni ta' risponsi huwa "opportunitajiet promozzjonali". Dan jidher li huwa l-aktar indikatur sensittiv tal-perċezzjoni tal-opportunitajiet indaqs bejn in-nisa u l-irġiel.

"Il-paga" u "l-opportunità li wieħed isibxogħol" huma wkoll indikaturi relativament tajbin. Iż-żewġ punti l-oħra - "opportunità ta' studju" u "kundizzjonijiet tax-xogħol" - għandhom it-tendenza li jkunu inqas relatati b'mod qawwi ma' oħrajin. Tabiħhaqq, huwa possibbli li xi ħadd jemmen li n-nisa għandhom l-istess opportunitajiet bħall-irġiel f'termini ta' kundizzjonijiet tax-xogħol jew edukazzjoni, iżda huwa tal-fehma li, b'mod ġenerali, in-nisa humainqas probabbli mill-irġiel.

It-tieni groupe tesprimi attitudni favorevoli jew mhux favorevoli għall-bidliet soċjali relatati mal-istatus tan-nisa. Din id-dimensjoni tkopri għad-did u kieno ġieha minn il-aktar indikaturi sensittivi tagħha jikkonċerna r-rwol politiku tan-nisa.

It-tielet grupp esprima sodisfazzjon jew nuqqas ta' sodisfazzjon bil-forma tas-soċjetà u l-istil ta' ħajja fir-riġward tal-istatus tan-nisa u l-bidliet relatati fis-soċjetà. Din id-dimensjoni tesprimi wkoll ċerta attitudni ta' ottimiżmu jew pessimiżmu lejn il-bidla soċjali.

Din l-analiżi tal-fattur tippermettilna nieħdu, minn perspettiva ġidida, ir-riżultati kollha li ġew eżaminati qabel fl-ewwel qari.

1. Għal jew kontra l-bidla soċjali

Jista' jinbena indiċi ta' appoġġ għal jew oppożizzjoni għal trasformazzjonijiet tas-soċjetà relatati mar-rwol tan-nisa, li jgħaqquad ir-reazzjonijiet għaż-żewġ kwistjonijiet l-aktar sinifikanti: L-affarijiet jinbidlu malajr wisq? u “taqbel li l-politika għandha tkun aktar dwar l-irġiel?”¹

Dan l-indiċi jista' jintuża bħalavarjabbl dipendenti f'serje ta' analiżżejjiet b'diversi kriterji, li fihom titkejjel ir-relazzjoni ma' varjabbl speċifiċi ta' identifikazzjoni (ġeneru, età, edukazzjoni,introjtu, eċċ.), filwaqt li jitqiesu l-interrelazzjonijiet bejn dawn il-varjabbl: eż-żejn is-sess u l-età, bejn is-sess, l-età u d-dħul, eċċ.²

Tabella ci- wara turi l-importanza relativa ta' għaxar varjabbl ta' identifikazzjoni fl-ispiegazzjoni, biex tkun mod ieħor,tad-dimensjoni studjata f'kull wieħed mill-pajjiżi tal-Komunità.

1 Dawn iż-żewġ oġġetti huma fost it-tlieta li huma fatturi dominanti fuq id-dimensjoni mkejla (it-tieni grupp). Il-punt “l-istess rwol fil-politika” ma ntgħażiix għal żewġ raġunijiet: l-ewwel nett, dan ġie immedjatament, fil-kwestjōnarju, wara l-punt “politika tal-affarijiet umani”, u kien hemm raġuni biex wieħed jibża’ minn effett ta’ kontaminazzjoni; it-tieni nett, huwa ambigwu, minħabba li tradizzjonalista stubborn u sostenitur intenzjonat tal-“liberazzjoni” tan-nisa jistgħu t-tnejn iħossu, għal raġunijiet differenti, li n-nisa u l-irġiel għandu jkollhom rwoli differenti fil-politika.

2 Is-sistema użata hija l-Analiżi ta' Klassifikazzjoni Multipla (MCA).

Ewrobarometru Specjali dwar in-Nisa u l-Irgiel fl-Ewropa – Mejju 1975

Tabella 80

Appoġġ għat-trasformazzjonijiet tas-soċjetà relatati mal-istatus tan-nisa fil-pajjiżi tal-Komunità Ewropea skont għaxar varjabbl ta' identifikazzjoni

(Il-firxa tal-klassifikazzjoni skont il-varjanza spjegata minn kull tbassir, filwaqt li jitqiesu l-effetti ta' tbassir ieħor)

	Danmark 4.27 (x)	L- Irlanda 4.24	Ir-Renju Unit 4.16	Franza 4.12	Deutschland 3.88	Italia 3,78	Nederland 3.76	Il-Belġju 3,48	Il- Lussemburgu 3.42
1. L-età tar-respondent	1	3	2	1	7	7	2	1	4
2. Preferenza għal parti	2	7	3	3	1	1	3	4	5
3. Dħul tal-familja	3	2	1	2	5	3	4	7	2
4. Reġjun	10	1	10	6	6	5	1	2	1
5. Ghadd ta' persuni fl-unità domestika	4	6	5	4	4	2	5	8	6
6. Livell ta' edukazzjoni	7	8	4	5	9	4	7	3	8
7. Residenza tal-belt/tal-pajjiż	6	5	6	8	2	8	8	5	7
8. Il-ġeneru tar-respondent	5	4	8	9	3	10	10	10	9
9. Okkupazzjoni tal-kap tal-unità domestika	9	9	7	7	8	6	6	6	3
10. Status tal-familja	8	10	9	10	10	9	9	9	10

(x) Iċ-ċifra taħt l-isem ta' kull pajjiż tindika l-punteggj medju għall-indiċi ta' appoġġ: massimu ta' 6, minimu 1, punt centrali 3,5.

Kullimkien, l-aktar tbassir b'saħħtu ta' appoġġ għall-moviment ta' trasformazzjoni tan-nisa huma l-età, il-preferenzagħal partit politiku, id-dħul tal-familja u r-reġjun li fih jgħix l-intervistat. Kull wieħed minn dawn il-varjabbli juri relazzjoni sinifikanti mal-attitudni ta' kull respondent fil-biċċa l-kbira tal-pajjiżi. Il-biċċa l-kbira tas-sitt varjabbli l-oħra għandhom biss effetti żgħar jew statistikament insinifikanti.

Ejja nħarsu lejhomwieħed wieħed.

1) Età

Kif diskuss hawn fuq, l-i-status u r-rwol tan-nisa huma perċepiti li qed jinbidlu. Dan ma kienx il-każ f'dawn l-aħħar snin. Fil-pajjiżi kollha tal-Komunità, in-nies f'ċerti gruppi ta' età twieldu qabel ma n-nisangħataw ċerti attributi fundamentali taċ-ċittadinanza bħad-dritt tal-vot. Jista' jkun mistenni li persuni li l-perċeazzjonijiet u l-attitudnijiet tagħhom ġew iffurmati fi żmien meta r-rwol tan-nisa kien għadu limitat b'mod ristrett iqisu tali limitazzjonijietbħala relativament naturali u tollerabbli, meta mqabbla ma' gruppi aktar remoti.

Id-data tikkonferma din is-suppożizzjoni. Iż-żgħażaq ħuma aktar ta' spiss favur il-bidla mill-persuni akbar fl-età. Huwa dovut għal kundizzjonijiet storiċi li qed jinbidlu jew għal xi ħaġa inerenti fil-junesse? Id-data tissuġgerixxi li l-ewwel ipoteżi hija dik it-tajba. Il-firxa tal-bidla fl-attitudnijiet kienet ħafna akbar fost in-nisa milli fost l-irġiel.

Għall-ewwel waħda miż-żewġ mistoqsijiet magħżula bħala indikatur, hemm differenza ta' 12-il punt fost l-irġiel u 21 punt fost in-nisa, għal gruppi ta' età estrema.

Għat-tieni domanda, id-differenzi huma ta' 15 u 28 punt rispettivament.

Fil-grupp ta' età ta' 65 sena jew aktar, in-nisa huma kemxejn aktar "konservattivi" mill-irġiel fit-tweġibiet tagħhom għal kull waħda miż-żewġ mistoqsijiet. Fil-grupp tas-sawm, l-attitudni lejn il-bidla hija ħafna aktar frekventi.

Din l-istruttura tispjega għaliex id-differenzi bejn il-ġeneri humatant baxxi meta jitqabblu n-nisa u l-irġiel irrispettivament mill-età: il-"konservatiżmu" relativ ta' nisa anzjani, li jidħlu f'kalkolu medju bit-tendenza opposta ta' nisa anzjani, għandu l-aktar iż-żejjur li jimminimizza d-differenzi.

Huwa meħtieg li din l-interazzjoni bejn l-età s-sess tiġi attribwita biss għall-effetti taċ-ċiklu tal-ħajja; jidher aktar plawżibbli li jiġi konkluż li kien hemm bidliet sinifikanti fil-kuncetti tar-rwoli rispettivi taż-żewġ sessi, li kellhom impatt partikolarmen qawwi fuq il-grupp l-aktar ikkonċernat: nisa.

(Ara t-Tabella 81)

Tabella 81

Attitudnijiet lejn trasformazzjonijiet tas-soċjetà rigward l-istatus tan-nisa skont il-ġeneru
(Riżultati għall-Komunità, minbarra n-nuqqas ta' tweġibiet)

1. Meta wieħed iqis li, fir-rigward tal-post tan-nisa fis-soċjetà, l-affarrijiet mhumiex qed jinbidlu malajr biżżejjed:

Età	Irġiel	In-nisa
15-24 sena	33 %	40 %
25-34	33	38
35-44	27	32
45-54	25	27
55-64	22	26
65 sena u aktar	21	19
Differenza bejn gruppi estremi	-12	-21

2. Ma taqbilx li “l-politika trid tkun aktar in-neozju tal-irġiel”:

Età	Irġiel	In-nisa
15-24 sena	33 %	40 %
25-34	33	38
35-44	27	32
45-54	25	27
55-64	22	26
65 sena u aktar	21	19
Differenza bejn gruppi estremi	-15	-28

Argument addizzjonali favur din il-konklużjoni dwar l-influwenza tal-effett ġenerazzjonali jista'jinsilet mill-analizi tar-relazzjoni bejn l-attitudnijiet u l-età f'kull wieħed mill-pajjiži.

Fil-pajjiži differenti, in-nisa ngħataw id-dritt li jivvutaw f'dati differenti ħafna. Għalhekk, il-pajjiži jistgħu jiġu kkategorizzati fil-qosor f'żewġ gruppi: dawk fejn in-nisa kisbu d-dritt li jivvutaw kmieni, jiġifieri qabel jew immedjatament wara l-Ewwel Gwerra Dinjija, u dawk fejn id-dritt inkiseb tard, b'generazzjoni ta' dewmien, jiġifieri wara t-tmiem tat-Tieni Gwerra Dinjija. Il-Germanja hija każ intermedju, peress li n-nisa kisbu d-dritt li jivvutaw hemmhekk relativament kmieni, iżda dak id-dritt, bħal-libertajiet politici kollha, ġie sospiż taħt in-Nažiżmu.

Filwaqt li d-differenzi fl-attitudnijiet bejn iż-żgħażagħ u l-anzjani huma influwenzati minn trasformazzjonijiet storiċi, jistgħu jkunu mistennija differenzi relativament fit-tul bejn il-gruppi tal-età f'pajjiži fejn id-drittijiet tal-vot ingħataw qabel u differenzi relativamente reċenti f'pajjiži fejn id-drittijiet tal-vot ingħataw aktar reċentement.

Din is-suppożizzjoni hija kkonfermata: f'kull wieħed mill-ħames pajjiži “bikri” l-akbardifferenza hija bejn it-tieni u t-tielet grupp ta' età; f'kull wieħed mit-tliet pajjiži ‘tardivi’, jiġi osservat bejn l-ewwel u t-tieni grupp ta' età; Il-Germanja hija marbuta b'mod čar mat-tieni grupp ta' pajjiži. It-tweġibiet differenti bejn iż-żgħażagħ u l-anzjani probabbilment jirriflettu l-influwenzi storiċi lixulxin għaddew minnhom bħala adolexxenti.

Ewrobarometru Specjali dwar in-Nisa u l-Irgiel fl-Ewropa – Mejju 1975

Tabella 82

Ma jaqbilx mal-fehma li “l-politika għandha tkun aktar in-negożju tal-irġiel”, skont is-sitwazzjonu l-pajjiż¹

Età fl-1975	Età medja	Sena ta' 18-il sena ²	Era meta n-nisa ngħataw id-dritt tal-vot								
			Antik (1915 - 1919)					Preċedenti b'interruzzjoni			Ričentement (1944 - 1949)
			Dan.	Ned.	G.B.	L-Irlanda	Deutsch.	Fr.	Dan.	Belg.	
15-39	27	1966	85 %	65 %	75 %	75 %	61 %	77 %	73 %	57 %	
40-65	52	1941	82	57	73	69	45	60	57	42	
66-96	72	192]	69	47	68	54	40	59	55	30	

1 In-nuqqas ta' tweġiba huwa eskuż. Mingħajr il-Lussemburgu u l-Irlanda ta' Fuq.

2 L-età ta' 18-il sena hawnhekk hija meqjusa bħala l-età li fiha tintemmu is-soċjalizzazzjoni tal-preadult.

2) Preferenza politika

L-orientazzjoni politika hija wkoll tbassir importanti tal-attitudnijiet lejn l-status li qed jinbidel tan-nisa.

Bħala l-ewwel approssimazzjoni, jista 'jingħad li n-nies li huma orjentati lejn ix-xellug għandhom it-tendenza li jappoġġjaw aktar il-parteċipazzjoni tan-nisa minn dawk li huma orjentati lejn il-lemin. Iżda hemm eċċeżzjonijiet. Fil-Gran Brittanja, pereżempju, jidher li l-votanti tal-Partit Laburista huma relattivament inqas favorevoli; fi Franzia, il-Komunisti huma inqas favorevoli mill-oħrajn, bl-eċċeżzjoni tal-AvallistGs u r-Repubblikani indipendenti; Fil-Belġju, is-Soċjalisti huma ferm wara l-Liberali u l-votanti tal-partiti reġjonali.

Minkejja dawn l-anomaliji, li għandhom jiġu vverifikati wkoll fuq kampjuni akbar, hemm tendenzialil-elettorati tax-xellug jiffavorixxu l-parteċipazzjoni ugwali tan-nisa fil-politika.

Ewrobarometru Specjali dwar in-Nisa u l-Irgiel fl-Ewropa – Mejju 1975

Tabella 83

Nuqqas ta' qbil bil-ħsieb li "l-politika għandha tkun aktar kwistjoni għall-irġiel", minħabbal-preferenza politika u l-pajjiż¹

Il-Ġermanja		L-Irlanda		Il-Gran Brittanja		Franza		
SPD	61 % (347)	Xogħol	70 % (148)	Liberali	78 % (94)	PSU u fuq ix-xellug estrem	85 % (26)	
FDPV	57 (105)	In-Nuqqas ta' Fianna	70 (369)	Konservatvive	78 (393)	Partit Soċjalista	75 (325)	
CDU/CSU	42 (416)	Gael fin	69 (209)	Nationalist	69 (26)	Rad tal-ġwienah tax-xellug.	75 (20)	
				Xogħol	66 (324)	Riformisti	72 (72)	
						Il-Partit Komunista	67 (107)	
						U.D.R.	64 (112)	
						Republ. indép.	58 (163)	
il-Pajjiżi l-Baxxi		Danmark		Il-Belġju/België		Italia		
Dem. '66, DS-70	100 % (8)	Venstre	Socialiste	90 % (19)	PVV (Liberalen)	68 % (59)	PCI	80 % (153)
PPR, PSP	88 (42)	Socialistisk Folk.		88 (42)	FDF/RW	63 (40)	PRI	80 (25)
CPN	69 (16)	Venstre		85 (181)	Volksunie	59 (73)	PSDI	469 (45)
VVD	65 (150)	Fremskridstspartiet		82 (146)	PSC (Soċjetajiet-Chr.)	52 (85)	PSI	67 (141)
PvdA	60 (289)	Kristiellgt Folk.		80 (44)	BSP (Soċjalisti)	49 (99)	PLI	67 (SQ)
ARP	60 (57)	Socialdemokratiet		79 (248)	PSB (Soċjalisti)	45 (146)	MSI/Destra Naz.	58 (45)
ISGP, BP, GPV, RKPN	52 (23)	Radikale		79 (53)	CVP (Kristjani)	45 (282)	DC	57 (291)
KVP	48 (159)	Konservattiv		72 (46)	PLP (Liberali)	33 (30)		
Chu	44 (52)	Kommunisti		71 (17)				

1 Ma ġiet eskuju l-ebda tweġiba. Mingħajr il-Lussemburgo jew l-Irlanda ta' Fuq. Iċ-ċifri fil-parentesi jikkorrispondu għall-ġadd ta' rispondenti. Perċentwali kkalkulati fuq inqas minn 30 tweġiba ma jistgħux jitqiesu bħala sinifikanti.

3) Dħul

L-introjtu tal-familja huwa, flimkien mar-reġjun, wieħed miż-żewġ fatturi importanti l-oħra li jbassru l-attitudnijiet lejn il-parteċipazzjoni politika tan-nisa.

B'mod generali, il-persuni bi dħul għoli huma l-aktar favorevoli. Din is-sejba tista' tigħi bħala sorpriża, wara dik li għadna kemm għamilna fir-rigward tal-orientazzjoni politika. L-ispiegazzjoni ta' din il-kontradizzjoni apparenti m'għandha bl-ebda mod tiġi mfittxija fil-process ta' bidla fis-sistemi ta' valur, fejn uħud mill-aktar crieki sinjuri fil-pajjiżi tal-Ewropatal-Punent għandhom it-tendenza li jiffokaw fuq valuri "post-Ralist", u jagħtu preferenza b'mod partikolari lil soċjetà inqas ġerarkika u aktar ugwalitarja.¹ Minħabba li l-ugwaljanza bejn il-ġeneri hija komponent tas-sistema ta' valur post-material ialiste, ir-riżultati rigward l-orientazzjoni tax-xellug u l-introjtu għoli jistgħu jirriflettu l-istess process ta' bidla kulturali.

---

1 Ara Ronald INGLEHART, "The Silent Revolution in Europe", American Political Science Review, Diċembru 1971.

Tabella 84

Ma jaqbilx mal-opinjoni “Il-politika għandha tkun aktar negozju tal-irġiel” skont l-introjtu tal-familja u l-pajjiż¹

Danmark	Il-Gran Brittanja	L-Irlanda	Franza
-20.000.Kr	71 % (55)	- L 79	63 % (105)
20 - 30.000	82 (67)	80 - 159	40 - 79
30 - 40.000	85 (46)	160 - 239	80 — 159
40 - 50.000	71 (49)	240 - 319	77 (150)
50 - 60.000	83 (77)	320 - 399	83 (83)
60 - 80.000	77 (123)	400+	88 (76)
80 - 100.000	87 (108)		320 - 399
100 - 150.000	87 (160)		76 (45)
150.000 +	95 (59)		400+
			71 (34)
			6500+
			78 (71)

Italia	il-Pajjiżi I-Baxxi	Il-Ġermanja	Il-Belġju/België
-70.000 Lit.	54 % (41)	-Hfl. 9000	56 % (43)
70 - 120.000	54 (79)	9 - 12.000	750 - 1000
120 - 180.000	60 (161)	12 - 15.000	51 (88)
180 - 250.000	67 (241)	15 - 18.000	1000 - 1250
250 - 350.000	64 (193)	18 - 21.000	1250 - 1500
350 - 500.000	66 (131)	21 - 24.000	1500 - 1750
500 - 750.000	78 (41)	24 - 27.000	53 (116)
750.900 +	86 (22)	27 - 30.000	32 - 40.000
		60 (47)	40 - 60.000
		30 - 33.000	61 (62)
		64 (45)	2000 - 2250
		33 - 39.000	2500 - 2750
		83 (30)	59 (51)
		40.000 +	2750 - 3000
		67 (51)	54 (28)
			3000+
			76 (41)

4) Ir-reġjun ta' residenza

Ir-relazzjoni bejn ir-reġjun ta' residenza u l-attitudni lejn il-parcipazzjoni politika tan-nisa mhijex sempliċi. Hemm differenzi sinifikanti bejn il-provinċji tal-Pajjiżi I-Baxxi jew bejn il-Länder tal-Ġermanja Federali; iżda hemm ftit bejn it-tliet reġjuni ewlenin tad-Danimarka, u lanqas bejn il-Gran Brittanja u l-Irlanda ta' Fuq (għalkemm hemm xi differenza bejn ir-reġjuni tal-Gran Brittanja nnifisha).

Fi kwalunkwe kaž, ir-reġjun huwatbassir importanti. Hemm certa tendenza li l-attitudni tkun aktar favorevoli f'reġjuni li fihom metropoli kbira, bħal Londra, Dublin, Pariġi, Hamburg jew Brussell, għalkemm ir-reġjuni ta' Ruma u Berlin huma ferm taħt il-medji nazzjonali korrispondenti tagħhom.

Il-provinċji ta' maġgoranza Protestanta tal-Pajjiżi I-Baxxi jiġu quddiem il-provinċji Kattoliċi jew imħallta, iżda dan mhux neċċessarjament minnu għal-Länder Ģermaniżi. Ma hemm l-ebda differenza sinifikanti bejn il-provinċji Fjammingi u ta' Wallonia tal-Belġju.

Dak kollu li jista' jingħad, qabel ma jkunu jistgħu jsiru studji aktar fil-fond b'kampjuni suffiċjenti, huwa li jeżistu differenzi interreġjonali, u li r-reġjuni bi bliest kbar għandhom it-tendenza li jkunu aktar “femministi”, mingħajr ma dan jiġi vverifikatkullimkien.

Tabella 85

Ma jaqbilx mal-opinjoni “Il-politika trid tkun aktar in-neozju tal-irġiel” skont ir-reġjun ta' residenza u l-pajjiż²

1 Ma ġiet esku lu l-ebda tweġiba. Mingħajr il-Lussemburgu jew l-Irlanda ta' Fuq. Id-dħul tal-familja jingħata kull sena għad-Danimarka u n-Netherlands, u kull xahar għal pajjiżi oħra.

Ewrobarometru Specjali dwar in-Nisa u l-Irgiel fl-Ewropa – Mejju 1975

Danmark		Il-Gran Brittanja		L-Irlanda		Franza	
Jylland	85 % (490)	Il-Lbič	81 % (89)	Il-Lbič	78 % (131)	Ir-reġjun ta' Pariġi	78 % (235)
Sjaelland	78 (404)	Londra + ix-Xlokk	77 (283)	Il-Punent	72 (104)	Il-Majjistral	71 (235)
Fyn	78 (90)	Yorkshire * Humber.	76 (88)	Il-Lvant	71 (344)	Alsace u Lorraine	69 (77)
		Midlands tal-Punent	75 (67)	Midwest	71 (110)	Ix-Xlokk	69 (171)
		I-Iskozja + Wales	71 (184)	Magħmula f'daqqa	70 (27)	Kategorija: Baċċiri ta' Pariġi	65 (168)
		Midlands tal-Lvant	70 (63)	Midlands	70 (91)	Ix-Xlokk	60 (125)
		Il-Majjistral	68 (114)	Ix-Xlokk	62 (131)	Nord u Pas-de-Calais	59 (83)
		It-Tramuntana	65 (49)	Il-Grigal	60 (42)		
		L-Anglia tal-Lvant	62 (39)				
Italia		il-Pajjiżi l-Baxxi		Il-Ġermanja		Il-Belġju/België	
Sqallija + Sardagna	71 % (70)	Friesland	71 % (44)	Hamburg + Bremen	58 % (48)	Namur	55 % (44)
Il-Majjistral	67 (300)	Drenthe	71 (28)	Rheinland-Pfalz	58 (62)	Brabant	54 (333)
Il-Grigal	65 (197)	Groningen	68 (44)	Hesse	57 (83)	Antwerpen	52 (233)
In-Nofsinhar	63 (235)	Noordholland	66 (169)	Bayern	56 (160)	Limburg	50 (98)
Iċ-Ċentru	61 (210)	Noordbrabant	60 (142)	Nordrhein-Punent.	54 (287)	Hainaut	44 (185)
		Żuidholland	59 (237)	Niedersachsen	46 (112)	Il-Liege	43 (141)
		Utrecht	57 (46)	Baden-Württ	44 (141)	Oost-Vlaanderen	42 (189)
		Gelderland	51 (106)	Berlin	42 (33)	Il-Punent — il-Vlaanderen	40 (151)
		Limburg	51 (87)	Saarland	42 (19)	Il-Lussemburgu	30 (33)
		Zeeland	50 (26)	Schleswig-Holstein	36 (41)		

2 Nuqqasijiet ta' tweġibet eskuži; Mingħajr il-Lussemburgu jew l-Irlanda ta' Fuq.

2. Ottimiżmu u pessimiżmu

L-aħħar wieħed mill-gruppi tagħna ta' attitudnijiet identifikati mill-analizi tal-fatturi kien ikkaratterizzat minn sens ta'sodisfazzjon jew nuqqas ta' sodisfazzjonmis-soċjetà kollha kemm hi u mill-ħajja kollha kemm hi, kif ukoll minn sens ġeneralu ta' ottimiżmu jew pessimiżmu fir-rigward tat-trasformazzjoni tal-istatus tan-nisa.

Wieħed seta' ħaseb li n-nisa jkunu inqas sodisfatti mill-irġiel fis-soċjetà u, b'mod ġeneralu, fil-ħajja, peress liċ-ċansijiet tagħhom huma, fil-fatt, jekk mhux fil-liġi, limitati minn numru kbir ta' prattiki u preġudizzji li ma jaffettawwax persuni tas-sess l-ieħor. Madankollu, jidher li l-biċċa l-kbira tan-nisa jadattaw għaċ-ċirkostanzi, jew li s-soċjetà tikkundizzjonahom biex jaċċettaw dawn ir-restrizzjonijiet. M'hemm kważi l-ebda differenza bejn il-livelli ta'tisfaction tagħha ta' l-irġiel u n-nisa.

Kif muri fit-tabella li ġejja, l-aktar indikazzjonijiet importanti tas-sodisfazzjon ġeneralu tal-ħajja huma l-istess bħal dawk li l-aktar jinfluwenzaw l-attitudni lejn il-bidla soċjali fir-rigward tal-istatus tan-nisa: l-introjtu tal-familja, ir-reġjun, l-età u l-preferenza politika. Għad-disa 'pajjiżi kollha, is-sess huwa l-inqas wieħed mill-ġħaxar tbassir.

Ewrobarometru Speċjali dwar in-Nisa u l-Irġiel fl-Ewropa – Mejju 1975

Tabella 86

Preveduri tas-sodisfazzjon generali tal-ħajja fil-pajjiżi tal-Komunità Ewropea

(Firxa tal-klassifikazzjoni suivant il-varjanza spjegata minn kull tbassir, filwaqt li jitqiesu l-effetti ta' tbassirieħor)

	L-Irlanda (16,9 %) (x)	Lussemburgu (15,9%)	Franza (13,8%)	Italia (12,9%)	il-Pajjiżi I- Baxxi (12,8 %)	Il-Ġermanja (11,7%)	Il-Belġju (11,1%)	Danmark (8,7 %)	Ir-Renju Unit (6,1%)
1. Dħul tal-familja	3	1	1	1	6	1	1	4	4
2. Reġjun	1	2	5	2	4	5	3	3	1
3. Età	4	9	3	6	2	3	2	5	2
4. Preferenza għal parti	5	7	2	3	3	8	6	1	3
5. Status tal- familja	10	4	4	7	1	2	5	2	6
6. Professjoni	2	10	8	9	5	9	4	6	8
7. Ghadd ta' persuni fl-unità domestika	6	8	6	5	8	6	10	8	5
8. Residenza tal- belt/tal-pajjiż	8	5	7	8	7	4	8	7	7
9. Livell ta' edukazzjoni	7	3	10	10	9	7	9	10	10
10. Sess	9	6	9	4	10	10	7	9	9

(x) Iċ-ċifri fil-parentesi jikkorrispondu għall-perċentwal tal-varjanza totali spjegata mill-ghaxar previżjonijiet f'kull kampjun nazzjonali.

Dan in-nuqqas ta' differenzi bejn il-ġeneri huwa impressjonanti u jqajjem sfidi sinifikanti.

B'mod generali, kif intwerafi studji oħra, is-sentiment generali ta' sodisfazzjon f'sistema soċjokulturali partikolari, f'dan il-każ sistema nazzjonali, ivarja ffit skont il-karatteristiċi soċjali ta' dawk li wieġbu: il-varjanza spjegata mill-ghaxar fatturi ta' tbassir tagħna hija ta' madwar 12 %, bħala medja, għad-disa' kampjuni nazzjonali. Min-naħha l-oħra, rajna li l-livell ta' sodisfazzjon iverja ħafna minn pajjiż għall-ieħor, b'pajjiżi iżgħar li għandhom livell ferm oħla ta' sodisfazzjon minn dawk akbar. Barra minn hekk, fost dawk li jbassru li għandhom rwol f'kull pajjiż, ir-reġjun jiġi, bħala medja, immedjatamente wara l-introjtu tal-familja, qabel l-età, l-orientazzjoni politika, eċċi.

Huwa bħallikieku l-perċezzjoni tas-sodisfazzjon hija fatt kulturali mxerred b'mod wiesa' (u probabbilment stabbli) f'sistema soċjokulturali, jew b'mod aktar preċiż ir-riżultat ta' certa relazzjonibejn sitwazzjonijiet percepiti u aspirazzjonijiet maħsuba. In-nies jafu, pereżempju, li n-nisa jithallsu inqas mill-irġiel, li huma diskriminati soċjalment f'hafna oqsma tal-ħajja. Madankollu, is-sodisfazzjon generali taż-żewġ sessi jibqa 'prattikament dentiku sakemm il-bidla fis-sistemi ta' valur u ż-żieda fil-livell ta' aspirazzjonijiet stmati li jistgħu jinkisbu ma jiddej minn tħalli, fin-nisa, sensazzjoni ta'l-insa tisfaction u domanda għal effetti fuq il-ħajja, li jirriżultaw faktar aġġustament tas-sentiment ta' sodisfazzjon, u l-bqija.¹

JEKK in-nisa, b'mod generali, mhumiex ffit jew wisq isfatimill-irġiel, huwain sinifikanti li wieħed jinnota li, firrigward tal-“forma tas-soċjetà”, in-nisa u l-irġiel żgħażaq huma ferm inqas sodisfatti mill-persuni akbar fl-età.

It-Tabella 86 uriet il-varjazzjoni żgħira fil-livell ta' sodisfazzjon generali f'kull pajjiż. Madankollu, kif turi t-Tabella 87, hemm varjazzjoni ħafna akbar bejn il-pajjiżi, skont il-qasam ta' sodisfazzjon inkwistjoni. Xi pajjiżi

1 Ara Ronald INGLEHART: Prioritajiet tal-Valur. Is-Sodisfazzjon Suġġettiv u l-Potenzjal tal-Protest fost il-Publiku tal-Punent". Dokument imhejji għal-İaqgħha annwali tal-1975 tal-Assocjazzjoni Amerikana tax-Xjenza Politika, San Francisco. ta' Settembru 1975.

Ewrobarometru Speċjali dwar in-Nisa u l-Irgiel fl-Ewropa – Mejju 1975

jikklassifikawgħolja għal kważi l-oqsma kollha ta' 'satisfaction, filwaqt li oħrajn jikklassifikaw relativament baxxi. Id-Daniżi, per eżempju, huma wieħed mill-aqwa għaxar rejietkull siegħha, filwaqt li l-Franċiżiu speċjalment it-Taljani kważi dejjem jokkupaw waħda mit-tlieta t'isfel.

Livelli relativamente għoljin jew baxxi ta' sodisfazzjon jidhru li huma kostanti f'kull pajjiż, mill-inqas matul il-perjodu 1973-1975, li għalih hemm data komparabbi disponibbli (Tabella 88).

Il-konsistenza ta' dawn is-sejbiet tissuġġerixxili hawnhekk qed nitrattaw karatteristika profonda tad-diversi kulturi nazzjonali (u forsi reġjonali), iżda għad hemm nuqqas ta' data biex dan jiġi ppruvat.¹

---

¹ Ghall-1973, ara "Is-sodisfazzjon u n-nuqqas ta' sodisfazzjon bil-kundizzjonijiet tal-għajxien fl-Istati Membri tal-Komunità Ewropea". Brussell, Ġunju 1974.

Ewrobarometru Specjali dwar in-Nisa u l-Irgiel fl-Ewropa – Mejju 1975

Tabella 87

Is-sodisfazzjon u l-kuntentizza fil-pajjiżi tal-Komunità Ewropea

(Firxa ta' klassifikazzjoni tad-diversi pajjiżi, skont il-punteggj medju tagħhom għal kull item)¹

	Danmark	Il-Belġju	(I-Irlanda ta' Fuq)	il-Pajjiżi l-Baxxi	Il-Lussemburgu	L-Irlanda	Il-Gran Brittanija	Il-Germanja	Franza	Italia
Sodisfazzjon bi										
- il-ħajja li ngħixu (11-il grad)	1	4	2	7	5	3	6	8	9	10
- il-ħajja li ngħixu (4 gradi)	1	2	3	4	7	5	6	8	9	10
- il-livell tal-ghajxien	1	2	4	3	5	7	6	8	9	10
Il-kuntentizza (3 gradi)	1	2	6	3	4	9	5	8	7	10
Sodisfazzjon bi										
Kif tuża l-hin liberu	1	5	2	4	7	3	6	8	9	10
- il-hin disponibbli	3	4	5	2	6	1	7	9	8	10
- introjtu	1	4	3	2	5	6	7	8	9	10
- relazzjonijiet man-nies	3	5	2	10	6	1	4	7	8	9
- id-dar	3	4	1	6	5	1	7	8	9	10
- il-post fejn tgħix	2	4	3	5	5	6	6	9	9	8
- il-forma tas-soċjetà	5	3	9	6	1	6	7	2	8	10
- il-funzjonament tad-demokrazija	5	3	9	4	2	6	8	1	7	10

1 Sakemm ma jkunx speċifikat mod ieħor, l-entrati kollha tkejlu bi skala ta' 11-il grad, li tvarja minn 0 sa 10.

Ewrobarometru Specjali dwar in-Nisa u l-Irgiel fl-Ewropa – Mejju 1975

Tabella 88

Sodisfazzjon u hena fil-pajjiżi tal-Komunità, wara diversi miżuri fl-1973 u l-1975

(Il-punteggi medji għal kull pajjiż)¹

	Settembru 1973 (skala ta' 4 gradi)	Mejju 1975 (skala ta' 4 gradi)	Mejju 1975 (skala ta' 11-il grad)	Il-kuntentizza
	Danmark	Danmark	Danmark	Mejju 1975 (skala ta' 3 gradi)
Danmark	3,5	3,5	8,3	2,4
L-Irlanda	3,4	3,3	8,2	2,3
Il-Belġju	3,3	3,3	7,8	2,2
Il-Pajjiżi l-Baxxi	3,3	3,2	7,7	2
Il-Lussemburgu	3,3	3,2	7,5	1,9
Il-Gran Brittanja	3,2	3	7,5	1,9
Il-Germanja	3	2,9	7	1,9
Franza	2,9	2,9	6,7	1,9
Italia	2,7	2,6	6,3	1,6

Madankollu, hemm element importanti ta' diskontinwità fil-livelli ta' sodisfazzjon tal-pajjiżi tal-Komunità.

Eżami bir-reqqa tar-riżultati jissuġġerixxi li probabbilment hemm żewġ types ta' sodisfazzjon li jvarjaw b'xi indipendenza minn wieħed għall-ieħor. F'pajjiż partikolari, in-nies jista' jkollhom l-istess livell jew kwaži l-istess livell ta' sodisfazzjon ġenerali meta mqabbel ma' pajjiżi oħra fil-Komunità, iżda jaqgħu f'pożizzjoni differenti fir-rigward ta' żewġ aspetti tal-eżistenza: "il-forma tas-soċjetà" u "l-funzjonament tad-demokrazija". Il-popolazzjoni tal-Irlanda ta' Fuq, pereżempju, hija ġeneralment għolja fil-biċċa l-kbira tal-oqsma ta' sodisfazzjon, iżda baxxa ħafna fis-soċjetà u fid-demokrazija; Il-Germaniżi għandhom każ bil-maqlub.

Is-sodisfazzjon b'dawn iż-żewġ oqsma mhux biss ivarja indipendentement minn aspetti oħra tal-eżistenza, iżda juri evoluzzjoni interessanti maż-żmien, li tikkuntrasta mal-istabbiltà ta' forom aktar globali ta' sodisfazzjon.

It-Tabella 89 turi l-punteggi ta' sodisfazzjon fid-diversi pajjiżi fir-rigward tal-“forma tas-soċjetà”. Fil-biċċa l-kbira tal-pajjiżi, il-pubbliku jidher li beda tnaqqis f'dan il-qasam mill-1973 sal-1975. Il-Germanja tidher li hija exception impressionanti, li tiċċaqlaq mill-ħames għall-ewwel post; din iż-żiedamhijex dovuta għal żieda fil-livell ta' sodisfazzjon tal-Germaniżi, iżda għal tnaqqis qawwi f'pajjiżi oħra.

1 Ghall-iskala ta' 4 gradi: 4 = "Ikkuntatjat ħafna" u 1 = "Mhux sodisfatt xejn"; ghall-iskala ta' 11-il grad, 10 = "Ikkuntatjat ħafna" u 0 = "Mhux sodisfatt xejn"; Għall-mistoqsjha dwar il-kuntentizza, l-għażla kienet bejn "Really happy" (3), "Enough happy" (2), "Not too happy" (1).

Ewrobarometru Specjali dwar in-Nisa u l-Irgiel fl-Ewropa – Mejju 1975

Tabella 89

Sodisfazzjon bil- "forma ta' soċjetà li fiha wieħed jgħix" fl-1973 u l-1975¹

	1973	Ekwivalenza ta' aktar minn 11-il grad	1975	Skala ta' 11-il grad
Skala ta' 4 gradi				
Il-Belġju/België	2,91	6,99	Il-Lussemburgu	6,58
Il-Lussemburgu	2,88	6,92	Il-Ġermanja	6,41
L-Irlanda	2,78	6,68	Il-Belġju/België	6,38
Danmark	2,68	6,44	L-Irlanda	6,02
Il-Ġermanja	2,61	6,27	Danmark	5,88
il-Pajjiżi l-Baxxi	2,56	6,15	il-Pajjiżi l-Baxxi	5,95
Il-Gran Brittanja	2,48	5,96	Il-Gran Brittanja	5,14
Franza	2,33	5,6	Franza	4,72
Italia	2,13	5,12	Italia	3,31

1 Din it-tabella hija indikattiva, mhuwiex ġert li r-risponsi mogħtija fuq skala ta' 4 gradi, anki aritmetikament ikkonvertiti, huma strettament komparabbi mar-risponsi mogħtija fuq skala ta' 11-il grad.

Konklużjonijiet

Fl-aħħar nett, l-attitudnijiet u l-aspirazzjonijiet li identifikajna ukejlna f'din l-ewwel riċerka ewlenja dwar in-nisa u l-irġiel fl-Ewropa jesprimu principalment l-aspirazzjonijiet lejn is-socjetà globali u l-attitudnijiet lejn il-bidla soċjali. It-tensionijiet sottostanti huma inqas bejn is-sessi milli bejn il-ġenerazzjonijiet, inqas bejn il-“femministi” u l-“anti-femministi” milli bejn, minn naħha, l-aktivisti tal-bidla (madwarterz tal-pubbliku), huma stess, possibbilmement imsaħħha minn dawk li sejjahha l-moderaturi, (ftit inqas minn 20 % tal-pubbliku), u, min-naħha l-oħra, minoranza ta’ avversarji tal-bidla (anke 20 %), il-bqija tal-pubbliku jikkondivididi tnejn kontra wieħed bejn adattat u indifferenti.

L-avvanz tan-nisa u l-bidla fis-soċjetà: Danhuwa probabbilment l-istess dibattitu u l-istess ġlieda.

Kummenti

(Pierre Dieumegard)

Id-dokument oriġinali huwa disponibbli fuq is-sit web tal-Ewrobarometru (<https://europa.eu/eurobarometer/surveys/detail/63>) fi tliet lingwi, l-Ingliz, il-Franċiż u l-Ġermaniż. Il-verżjoni Franċiża (<https://webgate.ec.europa.eu/ebsm/api/public/deliverable/download?doc=true&deliverableId=51062>) serviet bħala baži, iżda għall-partijiet li diffiċli jinqraw il-verżjonijiet bl-Ingliz u bil-Ġermaniż kien utli.

Fil-verżjoni oriġinali bil-Franċiż, l-ismijiet tal-pajjiżi kien bil-lingwa nazzjonali tal-pajjiż, u bil-Franċiż u bl-Olandiż għall-Belġu. Dan inżamm għal dan id-dokument, għalkemm huwa probabbli li se jkun hemm problemi ta' traduzzjoni permezz ta' traduzzjonijiet awtomatiċi.

Żviluppi teknoloġiči: kien il-ħin ta' tajprajters u stensils

Meta nharsu lejn id-dokument oriġinali, naraw l-evoluzzjoni tar-rapporti tal-Ewrobarometru matul dawn l-aħħar 50 sena. Dak iż-żmien, kien jintuża tajprajter biex jitħalli l-istensils: kien twil, u kien diffiċli li jiġu kkoreġuti l-iż-żbalji tat-tajping. Imbagħad, bil-magna roneoter, il-linka tista' tgħaddi mit-toqob fl-istensil biex tmur fil-folja tal-karta. Ir-riżultat kien test bl-iswed biss fuq sfond abjad. Ma stajniex nagħmlu graffs. Biex id-dokument pdf ikun disponibbli fuq is-sit web tal-Ewrobarometru, kważi 40 sena wara, kien meħtieġ li jiġi skennjat id-dokument stampat biex isiru l-immaġnijiet miġbura fid-dokument pdf.

Fl-aħħar nett, dan id-dokument skennjat ġie mgħoddxi f'software ta' rikonoxximent awtomatiku tal-karattra (PDF-Xchange Editor u Tesseract). Ir-riżultat kien fih diversi żbalji, minħabba ittri stampati hażin u tbajja żgħar fuq il-karta. Il-maġgoranza l-kbira tal-iż-żbalji ġew ikkoreġuti fl-ifformattjar ta' dan id-dokument, iżda huwa possibbli/probabbl li għad fadal xi żbalji.

Fl-1975, tajprajter kellu tipa waħda biss: Ma kien hemm l-ebda possibbiltà ta' tipa grassa jew korsiva, u kienu kollha l-istess daqs.¹ Biex tenfasizza certi kliem fit-titli, id-drawwa kienet li tikkapitalizza l-karattra. Iżda s-sistemi ta' traduzzjoni awtomatika għandhom it-tendenza li jittruduha hażin il-kliem f'ittri kbar, u huwa għalhekk li f'dan id-dokument it-titoli spiss ikunu f'ittri żgħar, għall-kuntrarju tad-dokument oriġinali.

Bidliet fl-istil tal-abbozzar: Dan kien iż-żmien meta l-edituri ħasbu (u wrew il-ħsibijiet tagħiġhom)

L-ewwel nota f'qiegħ il-paġna tindika b'mod ċar l-awturi tar-rapport. L-awtur ewljeni huwa Jacques-René Rabier, u xi partijiet inkitbu minn speċjalisti (Hélène Riffault, Margaret u Ronald Inglehart). Aħna nafu min għamel xiex, u min jista 'jiġi akkużat jekk ma nkunux sodisfatti bir-rapport. Huwa ddikjarat li dan ir-rapport "bl-ebda mod ma jinvolvi r-responsabbilità tal-Kummissjoni Ewropea": mhuwiex trattat internazzjonali li d-diversi gvernijiet tiegħi qiesu kull kelma u kull virgola, huwa rapport ta' riċerka.

Hamsin sena wara, is-sitwazzjoni hija differenti haġna. L-Ewrobarometru għadu jippubblika rapporti dwar l-istess suġġetti, pereżempju f'Diċembru 2024 ġie ppublikat rapport tal-Ewrobarometru dwar l-istereotipi tal-ġeneru (<https://europa.eu/eurobarometer/surveys/detail/2974> bl-Ingliz biss; għal traduzzjoni volontarja f'lingwi oħra, ara https://europokune.eu/l-Artikolu_35/2024sp545stergen). Anke qabel l-introduzzjoni, mit-tieni paġna (in-naħa ta' wara tal-paġna ta' quddiem) jingħad ukoll li d-dokument ma jirrapreżentax il-fehmiet tal-Kummissjoni Ewropea, u li l-interpretazzjonijiet u l-opinjonijiet huma biss dawk tal-awturi.

Iżda min huma l-awturi ta' dan ir-rapport ta' Diċembru 2024? Dan ma huwa mmarkat imkien fit-test. Meta wieħed iħares lejn il-proprietajiet tad-dokument, jaqra fil-linjal ta' l-awturi tad-dokument: Id-Direttorat Ĝenerali għall-Ġustizzja u l-Konsumaturi. M'hemm l-ebda isem tal-bniedem.

Fir-rapport tal-1975, hemm ideat, opinjonijiet, ipoteżiġiet, li xi drabi jiġu vverifikati mill-istatistika, iżda li xi drabi jkunu kunċetti żbaljati jew sterjotipi li jiġu miċħuda mill-istatistika.

Eżempju (mill-paragrafu l-1) huwa r-relijon maġgoritarja preżunta fid-diversi pajjiżi (paġna 10)

¹ It-tajprajters tal-ballun diġi kienu jeżistu fl-1975, u t-tip ta' karattri setgħu jinbidlu billi tinbidel il-ballun, iżda dan kien jeħtieġ diversi sekondi ta' manipulazzjoni.

Ewrobarometru Speċjali dwar in-Nisa u l-Irgiel fl-Ewropa – Mejju 1975

Loġikament, jista' jiġi dedott li huwa f'pajjiżi fejn il-problema titqies bħala mhux solvuta li hija meqjusa partikolarment importanti. Dawn huma kollha pajjiżi ta' tradizzjoni Kattolika.

Ta' min jinnota, madankollu, li l-Belġju, għalkemm pajjiż bi tradizzjoni Kattolika, jikklassifika aktar fuq in-naħa ta' pajjiżi fejn il-problema ma titqiesx bħala importanti ħafna, f'pożizzjoni qrib il-medja Komunitarja.

Anki jekk hemm nota f'qiegħi il-paġna li tindika li ma hemm l-ebda rabta kawżali, xorta jingħad li hemm pajjiżi meqjusa bħala "Kattoliċi". Fil-preżent, dan it-tip ta' diskors jitqies bħala mhux xieraq. Min-naħa l-waħda, mhuwiex biss Kattoliċi fil-pajjiż, min-naħa l-oħra jista' jidher bħala stigmatizza grupp fuq il-baži ta' reliġjon preżonta, u mhux dejjem huma l-pajjiżi fejn problema hija meqjusa mhux solvuta li huma l-pajjiżi fejn il-problema hija l-aktar serja.

Ftit aktar 'il quddiem, fir-rigward tal-veloċità tal-bidla (paġna 19) nistgħu naqraw:

Fl-Italja, 30% ta' l-irġiel u n-nisa jaqblu li l-affarijiet qed imorru malajr wisq aktar spiss minn bnadi oħra, iżda huwa, naturalment, l-anzjani u inqas edukati li huma l-aktar probabbli li jgħidu hekk.

Il-“kors” jista' jiġi interpretat bħala marka ta' disprezz għall-anzjani u inqas edukati, li mhix xierqa biex tgħid fis-seklu wieħed u għoxrin.

Fir-rapport tal-2024, ma hemm l-ebda wieħed minn dawn. It-test huwa bla xkiel ħafna, mingħajr opinjonijiet affermati għajnej li l-poplu tal-Unjoni Ewropea jappoġġja l-politika tal-Kummissjoni Ewropea.

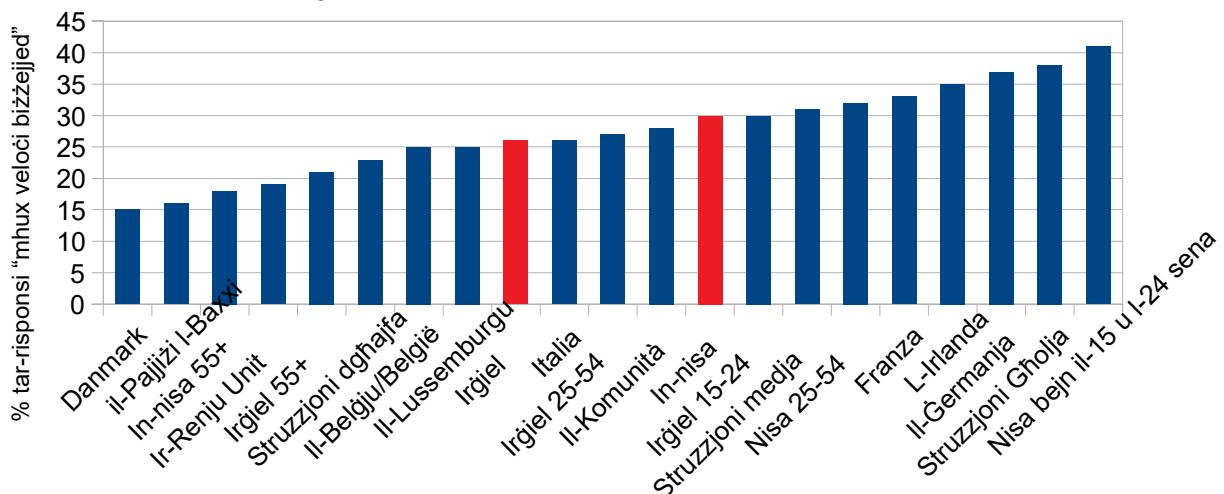
Fortunatament, fir-rapport tal-2024, hemm čarts u mapep li jistimulaw l-immaġinazzjoni u l-hsieb tal-qarrejja.

Xi graffs li jagħmluha possibbli li tiġi viżwalizzata d-data tal-1975

Veloċità tal-bidla

L-affarijiet ma jinbidlux malajr bieżżejjed.

fir-rigward tal-istatus tan-nisa

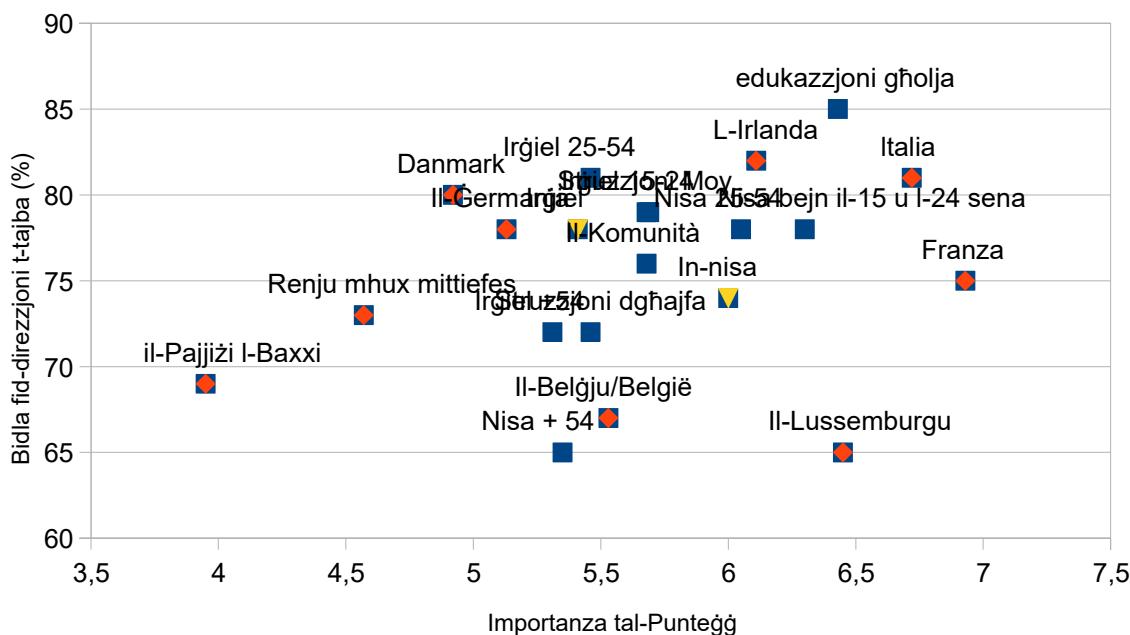
Wieħed jista' jara li, bħala medja, l-opinjonijiet tal-irġiel u n-nisa mhumiex differenti ħafna: erba' punti perċentwali biss. Min-naħa l-oħra, l-opinjonijiet bejn il-pajjiżi jvarjaw ħafna: 15 % tan-nies fid-Danimarka jsibu l-bidla bil-mod wisq, iżda 37 % tan-nies fil-Ġermanja, aktar mid-doppju bil-mod.

L-importanza u t-tifsira tal-bidla

It-Tabella 1 (paġna 9) fiha l-punteggi ta' importanza tal-problema tal-istatus tan-nisa (10 għal importanza kbira, 0 għal importanza żero).

It-Tabella 4 fiha l-perċentwali tat-tweġibiet għall-mistoqsija: Din il-bidla hija l-mod it-tajjeb jew il-mod il-ħażin?

Tista' ssir graff li turi r-rispons tad-diversi gruppi (il-pajjiż, is-sess, l-età, il-livell edukattiv mil-huq).

Il-punti li jirrapprezentaw il-pajjiżi huma bl-aħmar, dawk li jirrapprezentaw il-gruppi soċjali huma bil-blu, bl-eċċeżżoni taż-żeġw gruppi "Men" u "Women", li għandhom triangolu isfar fil-kwadru blu.

Wieħed jista' jara li m'hemmx differenza kbira ta' opinjoni bejn l-irġiel u n-nisa.

In-nisa jagħtu ftit aktar importanza lill-kwistjoni tal-istatus tan-nisa, iżda inqas isibu li l-bidla hija fid-direzzjoni t-tajba.

Nies b'livell għoli ta' edukazzjoni jagħtu ħafna importanza lill-problema, u jsibu li l-bidla tmur fid-direzzjoni t-tajba.

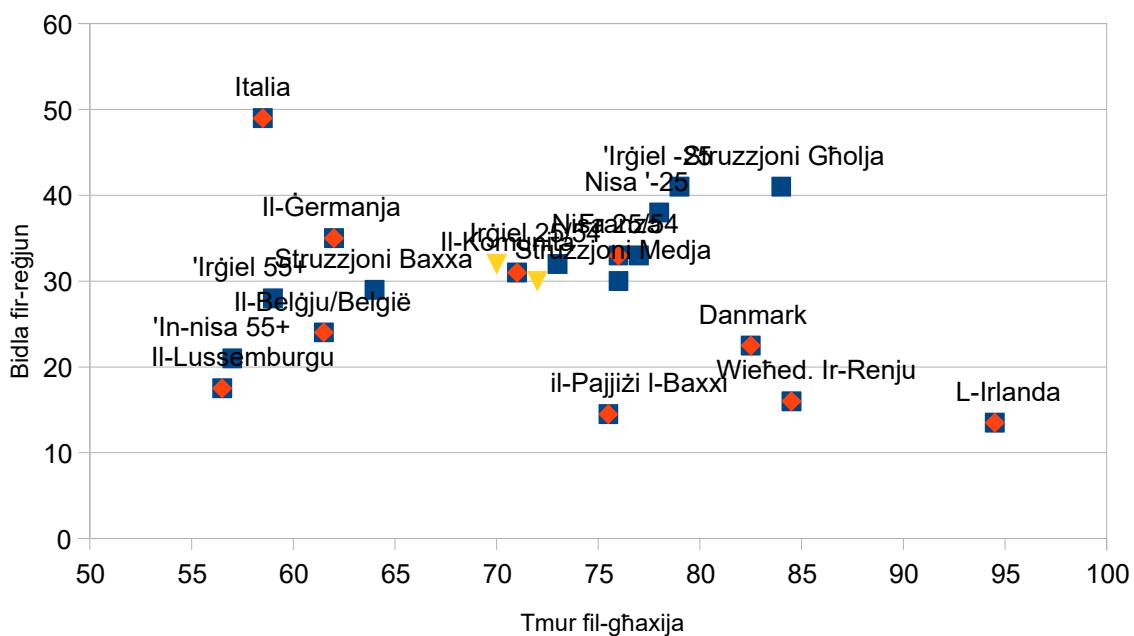
U hemm dispersjoni wiesgħa ħafna ta' opinjonijiet nazzjonali: minn 4 għal 7 għall-punteggi tal-importanza, u minn 65 għal kważi 80 għall-opinjoni dwar il-veloċità tal-bidla.

F'sitwazzjonijiet konkreti, l-opinjonijiet nazzjonali huma wkoll mifruxa ħafna.

It-Tabella 25 (paġna 46) tagħiġi r-riżultati tal-mistoqsijiet "Tqisha normali ...? Din jew dik is-sitwazzjoni speċifika, pereżempju "li mara toħroġ mingħajr raġel filghaxja biex tipparteċipa f'laqqgħha" u "li mara thegħżeġ lil żewġħajibdel l-impjieg minħabba li tiġi offruta sitwazzjoni aħjar f'regju ieħor minn dak fejn jgħixu".

Tista' ssir graff li turi t-tweġibiet pozittivi għal dawn iż-żewġ mistoqsijiet.

Ewrobarometru Specjali dwar in-Nisa u l-Irġiel fl-Ewropa – Mejju 1975

It-tweġibiet tal-irġiel u n-nisa (triangoli sofor) huma simili ħafna. Bħal fil-graff preċedenti, wieħed jista' jara li l-individwi b'livell għoli ta' edukazzjoni jirrispondu b'mod qawwi "iva" għaż-żewġ proposti, filwaqt li n-nisa li għandhom aktar minn 55 sena jirrispondu b'mod negattiv aktar ta' spiss.

U d-diversi pajjiżi (bl-aħmar) għad għandhom opinjonijiet nazzjonali differenti ħafna. Hamsin sena wara, fl-Ewrobarometru tal-2025, naraw l-istess ħaġa: l-opinjonijiet jiddependu aktar fuq il-pajjiż fejn wieħed jgħix milli fuq is-sess, l-età jew il-gruppi socjali (b'mod ġenerali). Fi kliem ieħor, ma hemm l-ebda opinjoni pubblika fil-livell tal-UE: hemm biss opinjonijiet nazzjonali, minħabba li d-diversi popli ma jikkomunikawx ma' xulxin. Biex nimxu lejn integrazzjoni Ewropea aħjar, in-nies għandhom ikunu jistgħu jikkomunikaw ma' xulxin, jiskambjaw informazzjoni u opinjonijiet mal-ġirien tagħhom. Hemm bżonn ta' lingwaġġ komuni għad-dibattit. Għandna bżonn l- Esperanto.

Bħala konklużjoni, irridu nirringrazzjaw lil Jacques-René Rabier u lill-awturi l-oħra ta' dan ir-rapport talli kitbu r-rapport b'mod interessanti, b'opinjonijiet xi drabi dubjuži, iżda li ppreżentaw il-metodi użati biex jippruvaw jivverifikaw l-ipoteżijet ippreżentati.

ANNESSI

I. L-ismijiet tal-istituti tal-istħarriġ u d-dati tal-intervisti

Il-Belġju/België	DIMARSO (Grupp INRA)	9 - 20 ta' Mejju 1975
Il-Lussemburgu	"	15 - 27 "
Danmark	Is-suq tal-gass	3 - 11 "
Il-Ġermanja	EMNID-INSTITUT	12 - 13 "
Franza	L-ISTITU TAL-FRENZA TAL-OPINJONI PUBBLIKA (FIFG)"	12 - 20 "
L-Irlanda	SURVEYS għas-suq ta' l-avjazzjoni	1 - 16 "
Italia	ISTITUTO PER LE RICERCHE STATISTICHE E L'ANALISI DELL'OPINIONE PUBBLICA (DOXA)	9 - 23 "
il-Pajjiżi I-Baxxi	NEDERLANDS INSTITUUT VOOR DE PUBLIEKE OPINIE (NIPO)	20 " - "
Ir-Renju Unit	Il-marka tal-Gallup	9 - 20 "

II. Noti tekniċi

1. Is-settur huwa mfakkar li, fi stħarriġ kampjunarju, irid jitqies ċertu marġni għall-iżball tal-kampjunar. B'kampjuni ta' madwar 1000 respondent, id-differenzi perċentwali taħt il-5 % normalment ma għandhomx jitqiesu bħala statistikament sinifikanti.

2. Fit-tabelli kollha, ir-ringiela jew il-kolonna “Komunità Ewropea” tagħti l-medja għall-persuni kollha impiegati fid-disa’pajjiżi, il-medja ponderata skont il-popolazzjoni ta’ 15-il sena u aktar f’kull wieħed mill-pajjiżi:

	Eluf	%
Il-Belġju/België	7492	3.91
Danmark	3804	1.99
Il-Ġermanja	47052	24.55
Franza	38420	20.05
L-Irlanda	2031	1.06
Italia	40601	21.19
Il-Lussemburgu	262	0.14
il-Pajjiżi I-Baxxi	9554	4.98
Ir-Renju Unit	42412	22.13
	191628	100.00

3. Id-data kollha relatata ma’ dan l-istħarriġ hija ddepožitata fl-“Arkviji Belġjani għax-Xjenza Soċjali” (Van Evenstraat 2A, B-3000 Leuven). Dawn huma disponibbli għall-organizzazzjonijiet membri tal-Konsorzu Ewropew għar-Ričerka Politika (Essex), Inter-University Consortium għal Political Research (Michigan) u riċerkaturi b’interessfir-ričerka.